

Mons. Sáenz Lacalle va participar en les XXXVI Jornades de Qüestions Pastoralis.

Mons. Sáenz Lacalle, arquebisbe de San Salvador, visita Barcelona

«No entenem els plans de Déu perquè ha estat una tragèdia tremenda, però Déu no ens deixa (...). Un terratrèmol és terrible. Però Déu té els seus camins i confiem que n'extregui coses bones, com fa amb tots els mals.» Aquestes són paraules de Mons. Fernando Sáenz Lacalle, arquebisbe de San Salvador, després del tràgic terratrèmol que va sacsejar el seu país el 13 de gener passat. En una entrevista Mons. Sáenz ens dibuixa el panorama d'un país que lluita per tirar endavant, on un de cada sis ciutadans és damnificat i els costos de la destrucció equivalen a la meitat del pressupost nacional. El prelat agraeix l'ajuda internacional i es posa ell i el seu poble en mans de Déu.

Mons. Sáenz va ser a Barcelona els dies 29 i 30 de gener per participar en les XXXVI Jornades de Qüestions Pastoralis de Castelldeusa, que van tractar sobre *La formació cristiana en un món canviant*. Des d'una perspectiva molt pastoral va repassar diferents aspectes conflictius de la nostra societat com la diferència entre el nord i el sud, la marginació o la família.

Pàg. 7 i 17

«Sense papers» a redós de l'Església

Les parròquies s'han obert a la petició d'una vida digna dels immigrants

El compromís que l'Església té adquirit amb els més necessitats no és cosa d'ara i aquí, sinó que és un lligam per sempre, arreu i en tot moment. En aquest segle XXI que tot just acabem de començar, són els immigrants i la seva petició d'un futur viscut amb dignitat el que motiva una acció de solidaritat tant de les esglésies particulars que els acullen com de l'Església diocesana, que és de fet la que rep el truc a la porta i la que respon a la crida. La seva és una acció continuada de suport als més necessitats a partir de la tenacitat i fermesa amb què Càritas i les diverses delegacions i entitats de l'Església desenvolupen la seva opció preferencial pels pobres. Amb tot, el que darrerament ha obtingut un gran ressò mediàtic ha estat l'acollida que diverses parròquies de la ciutat de Barcelona han ofert a les reivindicacions dels immigrants, que es van declarar en vaga de fam com a protesta per l'entrada en vigor d'una reforma de la llei d'estrangeria que preveu l'expulsió del país dels sense papers.

Pàg. 2, 3, 5 i 6

Els immigrants, afeblits per una vaga de fam sense treva, han agraït l'acollida de les parròquies.

Foto: Samuel Gutiérrez

El Dr. Rovira Belloso va rebre el reconeixement dels seus col·legues de professió.

Homenatge al teòleg Rovira Belloso

La Facultat de Teologia de Catalunya ha ofert al teòleg Josep Maria Rovira Belloso, professor emèrit de la facultat, la miscel·lània *La humanitat a la recerca de Déu* en un homenatge a la seva persona i a la seva obra. L'acte, que va tenir lloc el 30 de gener al saló d'actes del Seminari de Barcelona, va estar presidit pel bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Pere Tena i va comptar amb la participació destacada del Dr. Bruno Forte, professor de la Facultat de Teologia de Nàpols i amic personal del Dr. Rovira Belloso.

Pàg. 18

Sumari

- Pàg. 10 Jornada Mundial del Malalt
- Pàg. 19 Presentació de dos llibres sobre nacionalisme i Església
- Pàg. 23 Lleida: funeral per la fundadora de la Companyia del Salvador
- Pàg. 25 Festa de Sant Antoni a Menorca
- Pàg. 31 Nou llibre de Mn. Alimbau: «Paraules per a l'alegria»

Aquesta setmana coneixerem el santuari de la Mare de Déu de la Salut, a Viladordis, comarca del Bages. Pàg. 20-21

SANTUARIS

Volem viure plenament
EN CATALÀ
Col·labora amb **PLATAFORMA DE LA LLINGÜA** Fes sentir la teua veu
Rocalort, 242 bis, 3r pis - 08029 Barcelona - Tel. 93 321 18 03 - Fax: 93 321 12 71
www.estelnet.com/plataforma - a/e:plataforma@estelnet.com
Compte corrent: 2059-0800-85-8000089893

Editorial

Immigrants a les esglésies

Una de les notícies importants d'aquests últims dies ha estat el tancament de centenars d'immigrants en diverses esglésies barcelonines. A la Ciutat Comtal no havia tingut mai tanta ressonància mediàtica una reivindicació semblant, que en aquest cas ha tingut uns escenaris molt especials: els locals parroquials de diversos temples de la diòcesi.

És probable que molta gent hagi quedat sorpresa o que més d'un s'hagi fet la pregunta: per què l'Església ha acollit aquesta gent, que en molts casos practiquen religions molt diferents a la nostra? Els més racistes, que segons les últimes enquestes del CIS sembla que són més dels que ens creïem, també es qüestionen que l'Església posi en perill els drets dels treballadors d'aquesta terra i potenciï els privilegis dels que vénen de fora. Però també ha d'esmentar-se l'opinió de molts ciutadans que sense sentir-se explícitament membres de la comunitat cristiana es pregunten: és que no hi ha ningú més que defensi els drets dels immigrants, que només troben refugi entre les parets d'unes parròquies?

Per als cristians de la diòcesi barcelonina, aquesta reacció de diverses parròquies no ha sorprès. No fa massa temps que l'arquebisbe de Barcelona ofería provisionalment uns locals parroquials a diversos col·lectius musulmans que feia temps que reclamaven sense resposta a la plaça Sant Jaume el seu dret a poder resar. I això no és un cas aïllat, hi ha moltes parròquies de les diòcesis catalanes que fa molt de temps que treballen en l'acollida d'emigrants, ajudant-los materialment i econòmicament. També s'imparteixen classes i altres serveis per a la integració social i cultural dels vinguts de fora a la nostra terra.

L'Església no entra en batalles polítiques ni laborals, ja que són altres els col·lectius que es dediquen directament a aquests assumptes, però no pot tancar els ulls i tapar-se les orelles davant

el patiment d'éssers humans sigui quina sigui la seva procedència, la seva llengua o la seva religió. La dignitat de molts homes i dones està en dubte, molts viuen en condicions infrahumanes i són objecte de les «màfies» que juguen amb els sentiments i el dolor de les persones amb l'únic objectiu d'enriquir-se sense escrúpols. Els cristians no poden restar passius davant d'aquestes situacions en què la vida humana perd el seu valor i la seva dignitat, i més quan això passa a pocs metres de les nostres cases i esglésies.

Per això moltes institucions vinculades a l'Església, s'han pronunciat recentment sobre els defectes i perills de la poca aprovada llei d'estrangeria que ha estat la causa d'aquestes mobilitzacions en algunes esglésies de Barcelona. És necessària una llei que eviti greus problemes socials i laborals en un determinat Estat, fins i tot, pot dir-se que és necessària una llei que protegeixi els immigrants de l'explotació i de l'abús de les màfies. Però per damunt de tot hi ha la persona humana que té uns drets supremes perquè li han estat atorgats pel mateix Creador. Ja ho deia el Senyor Jesús quan desafiava les lleis injustes dels jueus: «La llei està feta per a l'home i no l'home per a la llei» (Mc 2,27).

Sense caure en provocacions, sense deixar-nos influenciar per col·lectius pròxims a l'anarquisme revolucionari —que volen capitalitzar aquest tipus de mobilitzacions—, els cristians i l'Església en general, amb sensatesa i amb generositat hem d'estar al costat dels qui pateixen les injustícies d'aquest món. Encara que potser les seves reivindicacions siguin una utopia, o que discrepem en alguns dels seus objectius. Quan hi ha algú que pateix, que necessita ajuda, ha de trobar la nostra mà oberta igual que les portes de casa nostra i les nostres parròquies, encara que només sigui per uns dies, encara que només sigui perquè se senti momentàniament la veu dels qui no tenen veu.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA; Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Benet Roigé, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja, Joan Manel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035

E-mail: catcris@idgrup.iber.net.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCI

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 12.480 ptes.

Resta d'Europa: 22.950 ptes.

Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.

Àsia i Oceania: 39.100 ptes.

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

Parròquies obertes als immigrants

■ L'Església ha acollit les exigències d'una vida més digna dels sense papers

La dels immigrants indocumentats és una situació que, per bé que molts optin per girar els ulls cap a una altra banda, es mou en un vaivé ininterromput. Era el 1997 quan un grup d'immigrants es tancaven a l'església de Sant Lluís Gonçaga de la Verneda per demanar «papers per a tots». Si aleshores

eren les primeres reivindicacions d'un col·lectiu que tot just treia el nas a casa nostra, ara, que hem acabat d'encetar un nou mil·lenni habituats a una realitat que s'ha mostrat a bastament en tota la seva cruesa i magnitud, ens adonem que la situació d'indefensió dels sense papers continua igual.

L'Església no s'ha mostrat indiferent a aquesta realitat, sinó que, així com antigament actuava davant el desempament en què la societat estava immersa en temes d'educació o de sanitat, actualment s'ha vist abocada a donar la mà a un col·lectiu que en aquest segle XXI també és víctima d'injustícies, d'esclavitud i de la indignitat d'una situació viscuda en la clandestinitat i en la marginalitat. Són els immigrants, que, esguardant-nos amb la mirada desconsolada del qui ha hagut d'abandonar-ho tot amb l'esperança d'un futur millor, ens obliguen a recordar aquelles paraules de

Jesús: «Tenia fam, i em donàreu menjar; tenia set, i em donàreu beure; era foraster i em vaucollir (...). Us ho asseguro: tot allò que feu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho feu» (Mt 25,35-40).

Tot va començar el 20 de gener, tres dies abans de l'entrada en vigor de la reforma d'una llei d'estrangeria que obria la possibilitat d'expulsar d'Espanya els immigrants que visquessin irregularment al país. L'església de Santa Maria del Pi, amb el seu rector, Mn. Josep M. Vidal Aunós, al capdavant, va obrir les seves portes a les demandes reivindicatives d'un col·lectiu d'immigrants que va anar augmentant a mesura que passaven els dies. Davant de la saturació de vaguistes a què es va veure abocada l'església del Pi, Mn. Josep M. Vidal va haver d'optar per adreçar-los a una altra església: la de Sant Agustí. Els immigrants també en aquesta ocasió van rebre el suport del seu rector, Mn. Antoni Deulofeu, i d'allí van passar a l'església de la Mare de Déu del Carme. Progressivament les tancades dels immigrants es van estendre com una taca d'oli per altres parròquies barcelonines superant així el nucli de Ciutat Vella. Esglésies com la del Sagrat Cor de Jesús, la de Sant Medir, la de Sant Pere Claver i la de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa, així com el Centre Sant Pere Apòstol, van secundar la protesta.

El que ha mogut aquests rectors de parròquia a obrir les seves portes a les peticions d'una vida digna dels immigrants no ha estat altra cosa que seguir les paraules de Jesús, que a la sinagoga de Natzaret va llegir aquestes paraules del profeta Isaïes: «L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a portar

la bona nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum, a posar en llibertat els oprimits, a proclamar l'any de gràcia del Senyor» (Lc 4,18). Aquest fou, precisament, el passatge de l'evangeli que es va poder escoltar a totes les esglésies el primer diumenge de tancament dels immigrants, i així ho ha evidenciat Mn. Josep M. Vidal, que ha precisat que «acollir els immigrants és evangelitzar avui dia. Si nosaltres volem portar la bona nova de Jesús, ho hem de fer pel mateix camí pel qual Jesús ens la va portar: pel camí dels pobres, dels senzills, dels humils, dels que pateixen».

La basílica del Pi també va ser l'escenari el divendres 26 de gener d'una pregària de solidaritat amb els treballadors immigrants, que va estar presidida per l'arque-

«No volem morir de fam. Només volem papers per obtenir una residència i poder viure i treballar a Espanya. Res més. Vam deixar el nostre país per treballar i guanyar-nos el pa. Els rectors de les esglésies han vist que nosaltres estem patint moltíssim i ens han volgut ajudar. Volem donar les gràcies a totes les persones que ens han ajudat, als preveres que ens han acollit...» (Kamal, portaveu de la comunitat índia i pakistanesa tancada a l'església del Pi)

bisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles. La pregària va ser una iniciativa de la Delegació diocesana de Pastoral Obrera que es va ampliar a tots els moviments especialitzats de laics i laiques de l'Església de Barcelona. «La pregària és important per a nosaltres creients perquè des d'aquesta petició i súplica al Senyor també podem aconseguir passos eficaços. Això d'una banda, mentre que, de l'altra, crec que la pregària, amb la participació de la gent, també és una expressió de simpatia i afecte envers aquesta gent que sofreix», ha expressat el rector de l'església de Santa Maria del Pi.

«En un nivell cristià i eclesial, aquesta pregària suposa un recolzament als immigrants, en un esperit de solidaritat i compromís de l'Església amb els més pobres i necessitats», va manifestar al seu torn el cardenal Carles, que va fer una crida a les institucions perquè «cerquin camins de solució, per resoldre tant com sigui possible la penosa situació en què es troben aquestes persones i grups».

El cansament i la tensió dels dies pas-

Els immigrants es van tancar el 20 de gener a redós de l'església del Pi.

sats s'han fet sentir en l'ànim dels capellans acollidors d'immigrants. Així, Mn. Antoni Deulofeu, rector de Sant Agustí, no s'ha estat de reconèixer el seu esgotament físic però també psicològic, perquè si, d'una banda, ha trobat el suport de la feligresia, de l'altra, ha viscut en pròpia carn el rebuig social que desvetlla un col·lectiu com el dels immigrants. «Aquests dies, et trobes que la gent del barri et diuen: "Mossèn, ja sap qui té aquí dintre?"», va manifestar Mn. Deulofeu en declaracions a *El primer cafè* de Ràdio Estel. Tot i aquestes dificultats, el rector de Sant Agustí va admetre que el que li ha suscitat més tensió ha estat el diàleg constant que ha hagut d'establir amb els grups «anarcosindicalistes» presents en la plataforma en suport dels immigrants sense papers: «Són col·lectius molt extraparlamentaris, gent molt propera al món anarcosindicalista, cosa que m'ha portat a pensar en la quantitat de joves que viuen una desconfiança molt seriosa en el sistema...» En aquest sentit, les paraules del cardenal Carles han estat prou clares: «No donem suport a cap manipulació, vingui d'on vingui, de terceres persones o grups que puguin pretendre treure profit polític, econòmic o de qualsevol altre tipus de la situació dels immigrants.»

Aquesta plataforma en suport dels immigrants sense papers, integrada per una dotzena de col·lectius i de persones individuals, ha estat l'encarregada de secundar la vaga dels immigrants facilitant-los la infraestructura i el suport necessari. «Demaneu la derogació de la llei d'estrangeria», ha manifestat Miren Santiago, portaveu de la plataforma, «però si això no és possible ens conformem que s'acceptin tots els casos de regularització i que quan els immigrants surtin de les parròquies no rebin cap repressió per part de la policia». (C.M.)

Manifest de denúncia

Nosaltres, dones, homes, infants, treballadors cristians dels moviments especialitzats de l'Església de Barcelona, no volem restar indiferents davant la situació que viuen molts treballadors i treballadores immigrants. Milions de persones marxen diàriament de països marcats per la pobresa cercant la seva dignitat com a persones. Però quan arriben al nostre país troben la crua realitat: precarietat laboral o en alguns casos neoesclavisme, manca d'un lloc digne per viure, rebuig social i, sobretot, el rebuig institucional d'una llei d'estrangeria que contradia els drets fonamentals de la persona.

Com a cristians ens reconeixem fills i filles de Déu i membres del seu poble. Un poble que va ser esclau i immigrant a Egipte i que va lluitar per recuperar la seva dignitat. Nosaltres avui, reconeixent-nos hereus d'aquesta història, volem ser portadors de la bona nova de Jesús.

A partir d'això i davant la posada en marxa de la llei orgànica 8/2000 volem: denunciar la posada en marxa d'aquesta llei que no respecta els drets humans, demanar al govern que ofereixi solucions humanes per a l'efectiva integració dels milers d'immigrants que es troben en situació irregular i solidaritzar-nos i assumir les demandes dels immigrants tancats a l'església del Pi i a l'església de Sant Agustí i de tants d'altres que estan patint aquesta situació.

(Moviments especialitzats de laics i laiques de l'Església de Barcelona)

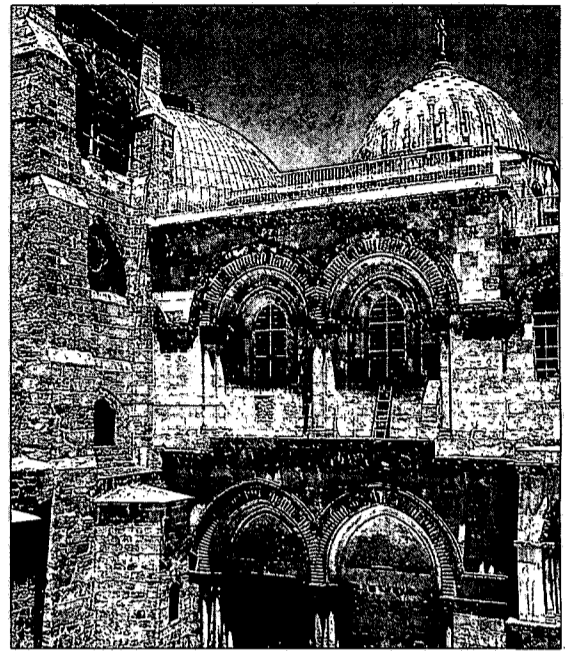
Mn. Josep M. Vidal fa deu anys que és rector del Pi.

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

- Del 26 de març al 2 d'abril - Especial contemplatius
- Del 5 al 12 d'agost
- De l'1 al 8 d'octubre
- Del 2 al 9 de novembre
- Del 28 de desembre al 4 de gener del 2002

Una vivència excepcional de reflexió, de pregària i de celebració de la fe a les fonts mateixes de la nostra salvació.

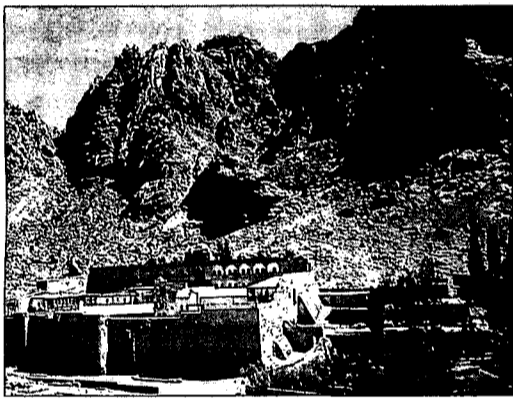

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

G.C. 612

Del 4 al 17 de març

ITINERARI BÍBLIC SINAI

Egipte i Jordània

La ruta de l'Èxode fins a Jerusalem.

RUTES RAIMUNDIANES

Amb motiu del IV centenari de la canonització de sant Ramon de Penyafort.

RUTA CATALANO-OCCITANA

Del 30 de maig al
 3 de juny

- Provença
- Llenguadoc
- La Selva
- Penedès

Sant Ramon en el seu
 temps...

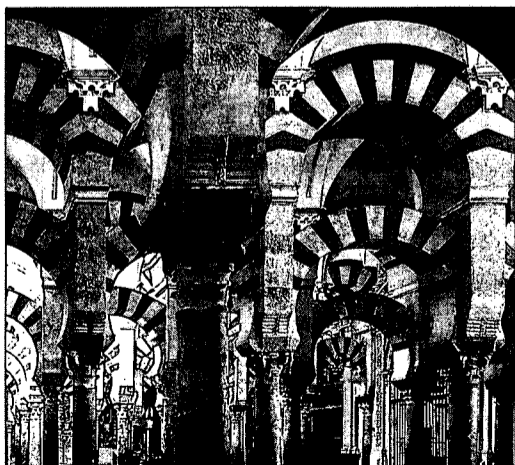
RUTA ITALICA

Del 19 al 26
 d'octubre

- Bolonya
- Florència
- Assís
- Roma

Els viatges de sant
 Ramon.

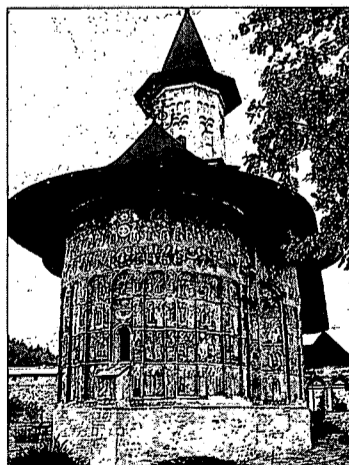
DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

Del 17 al 24 d'abril
ANDALUSIA

Sevilla / Còrdova / Granada

Un repàs a la història del: Al Andalus.

Del 16
 al 23
 d'agost

ROMANIA MEDIEVAL

Els Carpats i Monestirs

Els testimonis de la més típica tradició
 oriental.

Del 19 al
 30 de
 novembre

REP. SUD-AFRICANA ZIMBABWE

Parc Kruger / Catarates Victòria

A la descoberta dels contrastos més
 exòtics del món.

«En situacions de greu necessitat s'acostuma a recórrer a l'Església»

■ Mn. Josep Àngel Sáiz és secretari general i canceller de l'arquebisbat de Barcelona

Tan bon punt van començar els tancaments dels immigrants, primer a l'església del Pi, després a la de Sant Agustí, i així successivament, va voler interessar-se per la situació i oferir als rectors «afectats» col·laboració i solidaritat en nom de l'Església diocesana. Parlem del secretari general i canceller de l'arquebis-

bat, Mn. Josep Àngel Sáiz Meneses, que, juntament amb Mn. Josep Maria Vidal, en representació dels rectors, i dels delegats diocesans de Càritas, Pastoral Obrera i Mitjans de Comunicació, ha constituït una comissió de cinc persones encarregada de fer un seguiment de la situació.

—En una de les primeres reunions mantingudes, parlaven de la seva adhesió a les paraules que el cardenal Carles va pronunciar en la pregària pels immigrants. És necessari aquest signe d'unitat diocesana?

—Sí, perquè entre tots vàrem veure que el seu comunicat reflectia tots els elements de la situació, i va ser un gest significatiu el fet de presidir aquesta pregària. Pel que fa a expressar la unitat diocesana, tal com diu sant Pau és bo que els diferents carismes s'integrin en la comunitat. A l'Església diocesana també hi ha diferents dons i diferents funcions, i tots aquests dons són necessaris. En aquesta acció envers els immigrants hi ha persones capdavanteres, hi ha el suport de moltes persones i, en definitiva, és l'Església diocesana la que rep el truc a la porta i la que respon.

—No deixa de ser significatiu que persones d'altres confessions recorrin a parròquies catòliques buscant acolliment...

—En el fons és força normal. Encara que l'Església és criticada en moltes ocasions, quan es produeix una situació de greu necessitat s'acostuma a recórrer a l'Església, i habitualment s'hi troba resposta. No oblidem que aquestes parròquies i moltes d'altres porten a terme una important acció social al llarg de tot l'any, de la mateixa manera que Càritas o altres

Mn. Josep Àngel Sáiz.

institucions i persones de la diòcesi. També la Pastoral Obrera està treballant aquest curs el tema de la immigració. Per tant, no és flor d'un dia sinó que és una concreció

més d'una acció continuada.

—Quin significat adopten en aquest segle XXI les paraules «era foraster i em vau acollir...»?

—Un significat de plena actualitat. L'Església estarà sempre amb els més necessitats. Els estats han assumit unes funcions que l'Església va desenvolupar en temps passats. Ara bé, crec que sempre hi haurà necessitats noves i en conseqüència persones i grups que caldrà ajudar. Ara i aquí un d'aquests grups són els immigrants.

—No hi ha el perill d'una manipulació partidista a partir de la situació de desesperança que viuen els immigrants?

—El que jo li puc respondre són les motivacions de part de l'Església i de les seves persones i institucions. La nostra intenció és mantenir-nos en un pla humanitari i de solidaritat per motivacions evangèliques.

—El bisbat ha rebut queixes per l'acollida que ofereixen les parròquies?

—Si bé aquestes actuacions poden ocasionar molèsties concretes, cal dir que al bisbat no hem rebut cap queixa, sinó que, més aviat, hem rebut mostres de solidaritat i de col·laboració per resoldre la situació.

—El bisbat s'ha plantejat la possibilitat d'actuar com a intermediari en el conflicte?

—No. L'Església treballa en el nivell humanitari, sense cercar cap protagonisme especial. Són les institucions corres-

ponents les que han de protagonitzar i propiciar els camins de solució.

—En qualsevol cas, els tancaments massius han creat un abans i un després en la situació dels immigrants?

—Qualsevol esdeveniment d'aquesta mena sempre marca un abans i un després. Espero que a partir d'ara hi hagi un creixement de la consciència social, de la solidaritat i més sensibilitat per cercar solucions efectives al problema de la immigració.

—La situació també ha portat l'Església diocesana i les parròquies de Barcelona a un primer pla de l'actualitat.

—Això, en definitiva, és un reflex del fet que l'Església està present a la socie-

«És l'Església diocesana la que rep el truc a la porta i la que respon»

tat. Vol dir també que és viva, que treballa i que desitja estar sempre al costat dels necessitats. Ara bé, no pretenem cap protagonisme mediàtic. En el cas dels immigrants tancats, ens preocupem per la seva situació present i també volem treballar perquè tinguin un futur millor.

—L'Església diocesana ha adoptat un posicionament clar respecte de la reforma de la llei d'estrangeria?

—No en faré una valoració política. Ara bé, sí que diré que l'objectiu de la llei ha de ser el d'afavorir la situació dels immigrants, de manera que es respectin els seus drets fonamentals i puguin accedir al treball amb condicions de respecte i de dignitat.

—La societat espanyola ha oblidat massa aviat que també va ser un poble emigrant?

—Potser sí. Malauradament, quan passem de la pobresa a la riquesa, oblidem fàcilment. Si molts conciutadans nostres van haver de deixar la seva terra per cercar feina i van patir la situació difícil de tot emigrant, caldria esperar que ara poguéssim ser un país acollidor dels nous immigrants que truquen a les nostres portes. (C.M.)

La gota que va fer vessar el got

La difícil situació que travessen a Espanya milers d'immigrants sense papers va viure el 3 de gener passat a Lorca (Múrcia) la seva expressió més tràgica. Dotze equatorians van perdre la vida en un accident lamentable quan es dirigien a treballar a una plantació. Des de llavors no s'han deixat de succeir les concentracions, les marxades i els tancaments a esglésies.

L'església de Sant Mateu, a Lorca, va ser la primera d'obrir les seves portes a vuitanta immigrants en situació irregular com a protesta davant de la seva precària situació laboral i per demanar la seva regularització. El mateix bisbe de Cartagena, Mons. Ureña, va visitar els afectats i va anunciar que «des de l'Església se'ls oferirà tota la nostra comprensió, acollida i ajuda».

A Lorca l'han seguit les darreres setmanes Múrcia, València, Barcelona, Saragossa, Madrid... Els recintes religiosos, especialment les parròquies, els han donat acolliment com a senyal de suport davant d'una protesta que entenen i ratifiquen. La situació dels «il·legals» s'ha fet insostenible. Sense papers, no troben feina, o si la troben és en condicions inhumanes, com les que van provocar l'accident de Lorca. I sense feina és impossible aconseguir papers. Posats a mossegar-se la cua, han optat per la protesta, tancant-se en esglésies com una de les últimes alternatives que els resta per poder ser escoltats. Demanen al govern un tracte digne i una aplicació més justa i respectuosa de la llei d'estrangeria. Desitgen treballar, és la raó per la qual han vingut a Espanya, però ni tan sols troben aquesta disponibilitat. I no serà per manca de feina, el camp Múrcia n'és un bon exemple. Sense el treball dels immigrants, el 50% de la collita d'enguany restarà sense recollir. (Samuel Gutiérrez)

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

En el 21è aniversari de la seva fundació, el diumenge dia 25 de febrer a les 17.00 h, se celebrarà la festa commemorativa amb una missa d'acció de gràcies i un berenar de germanor.

Us hi esperem!

Trafalgar, 39, 5º - 08010 Barcelona - Tel. 932 681 867

Acollida continuada

■ Càritas ja havia alertat de l'entrada en vigor de la reforma de la llei d'estrangeria

Ja en el seu moment, quan s'entreveien les modificacions que es volien incloure a la llei orgànica 4/2000 sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, Càritas no es va estar de qualificar la reforma de «preocupant». «No saltres», afirmava aleshores Joaquim Sabater, secretari general de Càritas diocesana de Barcelona, «veiem amb preocupació la reforma de la llei perquè el que passarà bàsicament és, d'una banda, que hi haurà diferents categories d'immigrants i, de l'altra, que el redactat de la llei possibilitarà actuacions que legalment no seran considerades expulsions».

Càritas, així com tantes altres persones i grups d'Església, treballa des de fa molts anys per acollir totes les persones que arriben d'altres països amb la il·lusió de millorar. Aquest acolliment sempre el fan directament els equips de professionals desplegats en el territori de la diòcesi amb la voluntat d'impulsar un procés d'integració. En aquesta mateixa línia, diferents programes treballen amb immigrants: de l'aprenentatge de la llengua i del procés de formació i d'inserció laboral, se n'ocupa el programa de Formació i Inserció Laboral, mentre que els projectes per a infants són gestionats pel programa d'Infància i Família.

En el cas de Càritas diocesana a les Terres de l'Ebre, es calcula que durant els tres últims anys han arribat a Tortosa ciutat més d'un miler de musulmans — procedents del Marroc, Algèria, Àfrica subsahariana — i uns cinc-cents immigrants de religió cristiana, tant procedents de l'Equador, Colòmbia, Perú, com de l'Europa de l'est i centre. En els tres últims mesos, informa J. Blanc i Bahima des de Tortosa, Càritas interparroquial de Tortosa ha obert fitxes a 380 persones, sense comptar altres familiars.

Si el que pretenia la reforma de la llei d'estrangeria que va entrar en vigor el 23 de gener era passar d'esquitllentes, el que ha aconseguit ha estat justament el contrari. El col·lectiu d'immigrants sense papers present a l'Estat espanyol ha volgut fer sentir la seva veu per proclamar als quatre vents la injustícia d'una reforma que preveu l'expulsió sistemàtica dels indocumentats que no es van poder acollir al procés de regularització.

La reforma de la llei d'estrangeria estableix categories d'immigrants.

«VISIÓ CRISTIANA DE LA IMMIGRACIÓ»

Precisament durant un col·loqui sobre la Visió cristiana de la immigració, celebrat el mes de novembre passat, es van posar sobre la taula dades sociològiques sobre el fet migratori. En aquest sentit, es va evidenciar en primer lloc que cada cop el col·lectiu d'immigrants és més nombrós, cosa que s'ha notat especialment en els serveis de Càritas, que necessiten més temps, més braços, més diners i més gestions per poder afrontar la demanda. En segon lloc, es va fer notar que si bé les dones troben fàcilment feina en serveis domèstics, encara que no tinguin papers, el problema rau en el marit, que entra amb passaport turístic i que, per tant, li caduca un cop passats tres mesos.

Tal com van manifestar els responsables cívics i eclesials presents en el col·loqui, de moment no hi ha problemàtica negativa, si bé a llarg termini es tem pel naixement de guetos, impermeables a la inculturació al nostre país amb costums europeus. «El problema pot agreujar-se per a l'Església catòlica, amb una pràctica religiosa a la baixa i de gent gran, enfront de les famílies islàmiques, carregades de fills i gran complidors a la mesquita de cada divendres», van manifestar els assistents. És per això, seguint aquesta idea, que, tot i que ningú no pot fer de profeta, l'Església haurà d'explicar i viure molt bé el seu Catecisme. En conclusió, sense perdre identitats cada confessió religiosa ha de revisar l'essencial irrenunciable i distingir-ho d'allò que és simplement cultural i secundari.

Reportatge: **Carme Munté**

Fotografies: **Samuel Gutiérrez**

ANÀLISI

Immigració i llei d'estrangeria

Es darrers dies han estat molt intensos en tot el que fa referència al fenomen de la immigració. El suport que esglésies de Barcelona ofereixen als «sense papers» contrasta amb les recents estadístiques que confirmen l'augment de la intolerància i la xenofòbia. A més, a Vic, ciutat levítica com no n'hi ha d'altra, s'ha constituït el primer partit amb ideari racista. El nou mil·lenni s'obre, certament, amb tres grans reptes: la genotecnologia, l'economia virtual lligada a Internet i el que ara ens ocupa: la immigració.

En aquesta tessitura, resulta necessari recordar breument el que ensenya la Doctrina Social de l'Església. Com assenyalava Joan Costa i Bou, membre del SEDA-SE i autor del llibre *Nació i nacionalisme* (M&M Euroeditors): «En la relació autòcton-immigrat o estranger: quan sigui possible [caldrà] acollir tot aquell que cerca la seguretat i els mitjans de vida que no pot trobar en el seu lloc d'origen», (pàg. 229).

Acollir, integrar, vet aquí l'eix central que inspira l'actuació dels cristians. Això no obstant, quan ens acostem al contingut de la nova llei d'estrangeria, del seu articulat es dedueixen diverses observacions. En primer lloc, es prioritzen els controls, les causes d'expulsió i les traves a l'accés de la regularització administrativa. En segon lloc, s'incrementa la restrictivitat

amb què es preveuen els drets dels immigrants, cosa que en dificulta la integració en la nostra societat receptora.

En efecte, la llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, que reforma l'anterior llei d'estrangeria 4/2000, d'11 de gener, no únicament limita el gaudi de drets fonamentals, com els d'associació, de llibertat de circulació, de reunió, de manifestació, de vaga, de reagrupament familiar o de participació en els afers públics —necessari per vertebrar la convivència als municipis—, sinó que, a més, endureix les condicions i els terminis en els tràmits burocràtics conduents a l'obtenció dels permisos de residència i de treball. D'aquí que hi hagi nombrosos immigrants que es trobin en una situació de clandestinitat, que jurídicament es podria resoldre amb el recurs a la regularització dels papers per raons humanitàries.

Espanya i Catalunya, societats tradicionalment homogènies en la seva cultura i religió, es comencen a veure interpellades per la presència d'una immigració emergent que prové d'altres punts del planeta. Si bé és necessària una regulació adequada, considero que la retallada de drets no és la solució. Cal recordar que allà on hi ha un dret hi ha un deure. En conseqüència, a tot immigrant que gaudeixi d'un dret li correspondrà l'ob-

servança d'un deure. La integració consisteix precisament en això, en la contribució específica al bé comú, tant de la societat d'acollida com dels immigrants. *Gaudium et spes*, del Concili Vaticà II, defineix el bé comú com el conjunt d'aquelles condicions de la vida social que permeten als grups i als individus aconseguir amb més facilitat i plenitud la seva pròpia perfecció. Segons el Catecisme, el bé comú requereix tres elements: respecte a la persona, benestar social i pau, és a dir, un ordre just.

Aproximar-s'hi és una feina col·lectiva. Però si una llei d'estrangeria generosa envers els drets dels immigrants, consensuada per la majoria dels partits i dotada dels recursos econòmics necessaris per desenvolupar polítiques efectives que afavoreixin la integració social, el bé comú —que és el bé de tothom— estarà en perill. Fins ara, i d'acord amb els esdeveniments, la reforma de la llei d'estrangeria només serveix per posar valles al camp.

Alex Seglers

Llicenciat en Dret i autor del llibre «La immigració a Catalunya explicada als joves» (editorial Pòrtic)

església en el món

L'arquebisbe de San Salvador aposta per resoldre l'emergència abans del maig

L'arquebisbe de San Salvador, Fernando Sáenz Lacalle, va visitar recentment terres catalanes, on va poder explicar a fons la situació del país després del terratrèmol del 13 de gener passat. Entre altres activitats, va participar en les Jornades de Qüestions Pastorals que organitza cada any el Centre Sacerdotal Montalegre.

—Suposo que se sent com a casa, oi?
—Vaig estudiar Ciències Químiques a la Universitat de Saragossa. També vaig fer uns cursos de doctorat a Barcelona, i treballava simultàniament als laboratoris de la fàbrica de tèxtils Batlló, al barri de Sants. He estat en un ambient obrer barceloní i recordo molt bé el català i l'entenc perfectament tot i que, malauradament, no el puc parlar. He estat sempre molt vinculat a Barcelona perquè el meu germà va estudiar aquí, a l'antiga Escola Especial d'Enginyers Industrials, i després es va instal·lar a Catalunya. A més, el meu pare, que ara té 101 anys i és un home dels tres segles, també és a Barcelona. Per aquí solc passar, per exemple, quan vaig a Roma. També és just assenyalar que els catalans es caracteritzen per una extraordinària generositat per les causes nobles. Venir i fer aquesta visita és com un homenatge a Catalunya i als catalans.

—Quines dades ens pot donar sobre l'actualitat a El Salvador?

—Es calcula que els damnificats són un milió. Tenint en compte que els salvadorencs que viuen al país són sis milions, un de cada sis ciutadans és damnificat. Els costos de la destrucció equivalen a la meitat del pressupost nacional. Les característiques del terratrèmol han fet que edificis que han suportat moltíssims moviments sísmics s'hagin esfondrat. El 27 de gener vaig presidir la Confirmació d'uns cent joves en una parròquia rural que té un temple de 350 anys. L'església mostra uns retaules amb precioses imatges barroques, una veritable joia. Però penso que el temple, tot i que es restaurarà, no es podrà conservar. És una llàstima que vertaderes joies de l'art colonial es perdin, però són edificis de tova fets a base de fang i, encara que les parets siguin molt gruixudes, s'han esfondrat. Això no obstant, molts edificis moderns, construïts sota normes antisísmiques, han aguantat.

—Quin impacte social ha provocat aquest desastre?

—A més de la gran extensió de les pèrdues, s'ha donat una gràcia de Déu molt especial. No m'he trobat amb cap persona que estigui deprimida o que renegui de la seva sort. Tampoc no he vist ningú en una situació angoixada, tot i que lògicament es pateix per les dificultats procedents d'aquesta catàstrofe. Però hi ha un ambient d'optimisme basat en la idea que cal reconstruir el país i resoldre les coses. Evidentment també hi ha raons humanes. Puc presumir que el poble salvadorenc és

el més treballador d'Amèrica. El Salvador és un país densament poblat on tots es mouen i busquen feina des d'una actitud bastant positiva dins de les dificultats.

—Com arriben i es distribueixen les ajudes?

—La primera ajuda ha estat interna. Hi ha moltes parròquies que no han patit gens i han sabut ajudar. També s'han condicio-

d'emergència que s'ha muntat a cada diòcesi. Això, unit a l'ajut de les comissions de Pastoral Social de cada parròquia, ens permet distribuir constantment la xarxa d'aliments i altres ajudes. Si una parròquia demana ajut, el president del Comitè Diocesà d'Emergència firma i ho passa per fax a un centre estatal de distribució, des d'on s'envia directament aquest ajut. Les autoritats eclesiàstiques no podem resoldre-ho tot. Tan sols posem tot el que podem de la nostra part i, tot i així, solem rebre les aportacions amb més rapidesa que el mateix Estat.

—Quines prioritats es marca ara el país?

conjuntament esforços, inclosos els dels mateixos beneficiaris. Es calcula que una casa provisional de 40 m² com a mínim té un cost de 2.000 dòlars (unes 400.000 pessetes). Després arribarà la dura etapa de la reconstrucció.

—El veig satisfet amb la resposta interna i externa.

—La llàstima és que, en aquestes primeres setmanes, El Salvador és notícia, però potser d'aquí a ben poc no ho serà. Cal no perdre el record d'aquestes persones que s'han quedat sense llar. Tractarem, per tots els mitjans, de solucionar aquesta situació. Gràcies a Déu, també tenim molta ajuda internacional: Càritas

ha fet una recollida de dades i es compromet a reunir un milió de dòlars (uns 160 milions de pessetes); la Conferència Episcopal Italiana ha ofert ja 1,2 milions de dòlars; el Sant Pare va enviar Mons. Paul Joseph Cordes, president del Pontifici Consell Cor Unum (l'organisme que administra la caritat de la Santa Seu). Tenia alguns inconvenients, però Joan Pau II el va instar perquè arribés a El Salvador, on va estar dos dies. L'arquebisbe de Miami va llogar ràpidament un avió sencer amb aliments i roba. Una ràdio catòlica de Costa Rica va dedicar tota una setmana a una radiotó (una marató de ràdio solidària). Va instal·lar de forma permanent un contenidor davant de la porta de l'emissora perquè la gent hi diposés les seves aportacions. De moment han arribat a El Salvador 16 contenidors.

—Segur que és difícil consolar els damnificats.

—No entenem els plans de Déu perquè ha estat una tragèdia tremenda, però Déu no ens deixa perquè ha enriquit el cor de tota la gent, no tan sols a El Salvador mitjançant una gran mobilització de voluntaris i d'ajudes internes, sinó també al món sencer. Sens dubte, nostre Senyor fa servir els homes amb la seva Providència. Els que ajuden són com les seves mans. Com va dir sant Pau posant-ho en boca de Jesús: «Més val donar que rebre.» Qui dona surt guanyant. És una experiència que tenim en aquest fet tan tràgic, desmesurat i instantani. Un terratrèmol és terrible. Però Déu té els seus camins i confiem que faci sortir coses bones, com fa amb tots els mals.

—I en pocs dies, un altre desastre similar a l'Índia.

—Déu arriba a tot arreu i estic segur que ara socorrerà també l'Índia. Des de la nostra experiència a Centreamèrica, és important fer una crida perquè la gent ajudi l'Índia.

Mons. Sáenz amb la directora de Càritas Barcelona, Núria Gispert, en una roda de premsa a la seu de Càritas.

nat moltíssims albergs. El més gran, que ha acollit 10.000 persones, és a Santa Tecla, on es va esclavissar una muntanya i una finca de cafè es va enfondrar perquè era bastant vertical i va soterrar tota una colònia de classe mitjana. Hi ha una molt bona disposició, per part de les autoritats, de canalitzar l'ajut a través de l'Església, perquè tenim una xarxa capil·lar, a través de les Càritas diocesanes i un comitè

—Estem encara en la fase de l'emergència, però és imprescindible passar a la construcció de 150.000 cases provisionals de làmina i fusta, perquè cada família pugui tenir la seva intimitat i resguardar-se de la pluja, que comença al maig. És un repte tremend haver de construir tants habitatges abans de la temporada de pluges. El problema és que la logística per construir-les no és tan senzilla i requereix

Ajuda per a l'Índia

Les Càritas europees han respost de forma immediata a la crida urgent promoguda per Càritas Índia per un import d'un milió de dòlars, per fer front a les primeres accions de socors a les víctimes del terratrèmol que el 26 de gener va arrasar l'estat de Gujarat. El director executiu de Càritas Índia, el germà Gregory D'Souza, ha enviat un informe amb les necessitats més urgents: aliments bàsics per a 20.000 famílies, medicines, tendals, mantes, roba d'abric, estris domèstics, transport de material de socors i despeses d'administració. Mans Unides també ofereix la seva ajuda i ha enviat 36 milions de pessetes. Després de la primera emergència, Mans Unides treballarà en la rehabilitació, reconstrucció i suport a les poblacions damnificades. Per col·laborar a través de Càritas: "la Caixa", 2100-2208-31-0200200799, tel. 902 339 999. Per col·laborar a través de Mans Unides: "la Caixa", 2100-3291-95-2200109437, tel. 934 877 878. (C.C.)

Espanya

L'Església torna a demanar a ETA que deixi de matar

SANT SEBASTIÀ.— Encara es comentava el ressò que va tenir la Trobada de Pregària per la Pau, organitzada per les diòcesis basques i navarresa, quan ETA va decidir que tocava parlar de mort i de terror. Així, el 26 de gener passat assassinava a Sant Sebastià Ramón Díaz García, un cuiner que treballava a la Comandància de Marina.

L'Església no es cansa de repetir que la vida és sagrada i que ningú no té dret a decidir sobre ella. Per això, quan es va conèixer la notícia de l'atemptat, la Conferència Episcopal Espanyola va reaccionar amb dolor i consternació enfront de l'atemptat que va costar una nova vida humana. Els bisbes van tornar a demanar «a tots els cristians i les persones de bona voluntat» que preguin Déu pel «final del terrorisme i la conversió a l'Evangeli de la Pau i de la Vida dels autors d'aquest i de tots els atemptats que tant de patiment causen al nostre poble. Una vegada més volem recordar que l'enfosquiment dels valors hu-

mans i cristians es troba a l'arrel d'aquests fets reprovables».

La diòcesi de Sant Sebastià va renovar el seu compromís per la pau i el seu bisbe, Juan María Uriarte, en el funeral per Ramón Díaz, va demostrar la seva preocupació per la situació que viu Euskadi. En aquest sentit, es va referir a la «crua confrontació» que pot conduir la societat basca a una fractura molt profunda. A més, es va preguntar «quina mena de poble es pot construir sobre tant dolor i tanta sang. (...) Perquè ETA no fa cas del clam tan majoritari dels ciutadans que l'insta a deixar les armes».

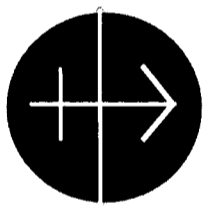
De tot arreu han arribat paraules

d'ànim davant de l'últim atemptat terrorista. Una mostra d'aquesta solidaritat procedia de la diòcesi de Bilbao, en forma de missatge firmat pel bisbe Ricardo Blázquez, i el bisbe auxiliar, Carmelo Echenagusía. Els prelats van condemnar els autors materials del crim, «als que els planifiquen, els encobreixen, els justifiquen; encara més, els que guarden un silenci còmplice. Davant de les víctimes mortals no és moral mirar cap a una altra banda». Els bisbes recordaven amb claredat que cap causa, ideologia o estratègia justifica menysprear la vida d'una persona, i acabaven el seu missatge convidant a no resignar-se ni perdre l'esperança: «Atemptats terroristes com el que ha costat la vida a un germà nostre ens motiva a renovar el nostre compromís de pregar i de treballar per la pau, amb més esforç que mai, des de la defensa de la vida i a les víctimes; respecte a la llibertat i al pluralisme democràtic.» (C.C.)

En defensa de la vida

MADRID.— El 4 de febrer es va celebrar a totes les diòcesis espanyoles la Jornada per la Vida. Els bisbes de la Subcomissió de Família i Defensa de la Vida de la Conferència Episcopal Espanyola van escriure un missatge amb motiu d'aquesta jornada, titulat *Tota la vida i la vida de tots*. Els prelats van assenyalar que l'ésser humà participa «d'una manera molt especial en la intimitat personal de la vida divina. Per això, qualsevol home té una dignitat sagrada, que sobrepassa d'una manera absoluta la resta de criatures no personals. El reconeixement i el respecte d'aquesta dignitat personal és el fonament de les relacions veritablement humanes». Per això, la resposta que l'home ha de donar al do de la vida és «estimar Déu per sobre de tot i el proïsme com a un mateix». En el missatge es destacava que «una societat que legitima un crim tan abominable com l'avortament perd el sentit mateix de la dignitat humana». I posava en relleu la necessitat d'estar al costat de les mares que es troben soles en els moments més difícils. Així mateix, es va subratllar la proximitat als emigrants pobres i a la gent gran abandonada, als quals la societat considera cada vegada més com «una càrrega insuportable».

Els prelats afirmaven que no es pot passar de llarg davant de la persona necessitada i que la Paraula de Déu crida a un profund examen de consciència i de revisió de vida. El missatge dels bisbes reconeixia que hi ha moltes persones generoses que es dediquen a protegir la vida dels més dèbils, i edifiquen «d'una manera eficaç la civilització de l'amor i la cultura de la vida». (C.C.)

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu
Ferrer del Río, 3 - 28028 MADRID - Tel. 917 259 212

Filial: Luis Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763

C/c. 1260-2110027312. Banco Central Hispano. Via Augusta, 6 - 08006 Barcelona

MISSES en favor de l'Església de l'Europa de l'Est i del Tercer Món

Sabeu que milers de sacerdots de l'Església Missionera i de l'Europa de l'Est només poden subsistir gràcies als estipendis de Santes Misses que «Ajuda a l'Església Necessitada» fa arribar a aquests veritables deixebles de Crist d'avui dia?

COL·LABORI amb la missió evangelitzadora d'aquests milers de sacerdots, **ENCARREGANT** la celebració de Misses (el mateix estipendi de la seva diòcesi) mitjançant la nostra associació. Ells aplicaran la Santa Missa per les **SEVES INTENCIONS**.

Vull que se celebrin.....
MISSES per les intencions següents:

Envio..... ptes. com a **DONATIU**

Per: Gir Trans. Xec

Nom i Cognoms:.....

Carrer i número:.....

C. postal i ciutat:.....

Espanya

L'home que va saber convertir el dolor en joia

■ Manuel Lozano, «Lolo», serà el primer periodista sant

BARCELONA.— Als vint anys un reumatisme articular el va deixar assegut en una cadira de rodes. Així va estar durant 28 anys amb les mans sobre els genolls i sense poder sortir de casa. Ell va escriure: «Tinc un calaix ple de medecines, ara no trepitjo mai les rajoles de la meua habitació, no tinc del carrer més que un record antic. Si el dolor cada dia fa una nova crisi en alguna part del meu cos, si el dolor puny seriosament de continu, quines raons justifiquen el sobredomini de la joia? Aparentment el dolor va canviar el meu destí d'una manera radical. Vaig deixar les aules, vaig penjar el meu títol, vaig ser reduït a la solitud i al silenci...»

El seu biògraf, Dr. Rafael Higuera, els amics de Lolo, la seva germana, els seus familiars, els capellans amics, els metges, els coneguts, els testimonis... afirmen que «va saber convertir el dolor en joia», cosa gens fàcil, però sí possible per als qui —els místics i els sants— han arribat a una dimensió espiritual extraordinària, a una unió total amb la voluntat de Déu: l'Alegria.

El metge pediatria A. Pulpillo, durant una entrevista que li vaig fer durant la cloenda del procés sobre el miracle atribuït al servent de Déu Manuel Lozano Garrido, en el qual va intervenir com a metge qualificat em deia: «Lolo patia constantment; el seu dolor era similar a tenir clavades agulles per tots els porus de la pell. Tocar-lo, fregar-lo amb la mà era un suplici; també tenia dos càlculs renals enormes que devien causar-li grans patiments. No obstant això, era un home alegre i transmetia joia.» Com diuen tots els testimonis en el procés de beatificació: «Lolo va saber convertir el dolor en joia.»

Lolo escrivia que «el coixí el feria com

la pell d'un eriçó». La seva germana Lucy m'explicava, també durant una entrevista, que «tocar-lo, passar-li la mà a frec, moure'l era un turment; que cada nit li col·locava molts coixins petits al braç, al colze, al canell, a l'espatlla, al costat, a tot el cos... L'operació trigava molta estona encara que sempre entre bromes, somriures i rialles abans de deixar-lo completament allitat.

Va viure cec durant els seus deu últims anys. No obstant això va escriure i va dictar —a la seva germana Lucy i a altres persones— nou llibres. Va col·laborar a *Prensa Asociada*, va escriure articles publicats a diaris i revistes: *Ya, Vida Nueva, Signo*, etc., i va fundar la revista per a malalts *Sinaí*. Els seus escrits traspuen senzillesa, gran dimensió interior i unió amb Déu, a l'estil dels grans mestres espirituals. Lolo va ser un mestre, periodista i escriptor. Va rebre el primer premi Bravo de Premsa el 1969. Va morir el 1971.

A un metge malalt que li escriu, Manuel Lozano li suggereix: «El futur no és teu, ni

Manuel Lozano Garrido.

dels metges, sinó de Déu. A tu només et toca l'hora per la qual passes. Viu-la amb il·lusió i fecunda-la intensament. Carrega-la d'esperances, conrea-la d'amor...»

L'acadèmic Dr. Laín Entralgo, després d'haver llegit una obra de Lolo va exclamar: «A la vida no hi ha més que dos extrems: el suïcidi o la santedat. Lolo va escollir la part més bona, l'heroïtat, estúpida aparentment, però veritable en el seu fons insuperable.»

El recordatori que es va lliurar en el seu funeral deia: «Amics: per un temps no ens veurem; / m'avanço a la casa del Pare; / us

LES SEVES OBRES

Obres de Manuel Lozano Garrido que s'acaben de presentar a la Federació de les Associacions de Premsa d'Espanya (FAPE) a Madrid el 19 de gener: *Dios habla todos los días, Las golondrinas nunca saben la hora, El árbol desnudo, Cuentos en La sostenido*. Unes altres obres en impremta: *El sillón sobre ruedas, Mesa redonda con Dios, La utilidad de lo inútil, Cartas con la señal de la cruz, Reportajes desde la cumbre*. De Rafael Higuera Álamo: *La alegría vivida en el dolor*. De Blanca Aguilar Liébana: *El secreto de Lolo*.

UN CRISTIÀ

Lolo va ser un cristià que es va prendre seriosament l'Evangelí. Aquest periodista era l'ànima de l'Acció Catòlica de Linares, invàlid, cec i apòstol. L'Església reconeix la seva exemplaritat, ha traslladat les seves despulles del cementiri a l'església parroquial de Santa Maria, i s'ha iniciat el procés de canonització del qui podrà ser el primer periodista seglar canonitzat.

agraïxo que hagueu estat al costat de la meua mort, / como ho vaig estar al costat de la meua cadira de rodes. / Continuo vostre i us renovo la meua cita amb l'Alegria. / Cuideu la Lucy. / I recordeu que tot és gràcia.»

Manuel Lozano Garrido, l'home assegut en cadira de rodes i amb grans dolors físics, que va saber convertir el dolor en joia va fer aquesta pregària davant de la Mare de Déu, segons m'explica la seva germana Lucy: «T'ofereixo... també la joia... la beneïda... joia. La fecunda... joia.»

J. M. Alimbau

Beatificació de sis escolàpies

BARCELONA.— Ja està fixada la data. El dia 11 de març seran beatificades a Roma sis religioses escolàpies i dues antigues alumnes laiques. Totes per declaració de martiri. Cinc d'elles donaren testimoniatge de la seva fe en Crist amb la seva vida i la seva mort a València: María Baudillón, Presentación Gallén, M. Luisa Girón, Carmen González i Clemència Riba. María de la Yglesia, amb les dues antigues alumnes, Dolores i Consuelo Aguilar-Mella, ho van fer a Madrid.

Les Escolàpies agraïm ben de cor al bon Déu aquest regal que ens fa l'Església, en reconèixer, després d'un discerniment detallat, el sacrifici martiri de les nostres germanes, ja que amb tota claredat s'afirma en el document L.G. 42 b. del Concili Vaticà II: «El martiri és considerat per l'Església com un do eximi i la suprema prova de la caritat.»

Recordo, com si fos ara mateix, quan el que aleshores era arquebisbe de València, Miquel Roca Cabanellas,

L'aleshores arquebisbe de València, la superiora general i superiora provincial amb familiars de les màrtirs en la cloenda del procés diocesà del 1987.

dedicà uns parlaments preciosos, tant a l'obertura (1985) com a la clausura (1987) del procés de beatificació i canonització de les nostres màrtirs, per glossar la seva vida i la seva mort. La sala d'actes de l'escola estava plena de gom a gom i l'emoció va atrapar l'assemblea, que comptava amb un bon nombre de familiars i antigues alumnes de les escolàpies màrtirs. Recordo, també, que ens asse-

nyalava Mons. Miquel Roca, amb la seva clarividència peculiar, com la vida del Crist continua en els membres del Poble de Déu i citant a K. Rahner ens deia que «el martiri pertany a la mateixa essència de l'Església, en la qual sempre hi haurà màrtirs, perquè l'Església ha de manifestar fins al final del temps, de manera viscuda, la seva fe en el Crist crucificat; i el mitjà més clar que s'ofereix per aquest manifest és el martiri». És per això que avui ens omple de joia que la llarga llista de màrtirs de tots els temps enregistri els noms de sis religioses escolàpies i dues antigues alumnes de l'Escola Pia femenina.

De les sis religioses màrtirs escolàpies, tres pertanyen a diòcesis catalanes: María Baudillón (natural de Balaguer), a la d'Urgell; Clemència Riba (filla d'Igualada), a la de Vic, i Presentación Gallén (nascuda a Morella), a la de Tortosa. Penso que tota la comunitat cristiana i amb una connotació molt fraterna per a nosaltres, les escolàpies, l'estil d'actuar i de viure el seguiment radical de Crist de les nostres màrtirs, constitueix un estímul constant per practicar la fortalesa cristiana, fortalesa que procedeix de Déu i que ens portarà, sens dubte, a cantar i aprofundir en la seva misericòrdia i bondat infinites. I de respondre a la remor del seu Esperit, quan agraïdes i sinceres, aprofundim el missatge de Jesús: «Si m'han perseguit a mi, també us perseguiran a vosaltres» (Jn 15,20). Amb el cor ben obert i transparent a l'amor de Déu, donem gràcies al Senyor de la Vida i de la Mort per aquest significatiu do a la família escolàpia.

Feli Fernández, Sch. P.

Vaticà

La medicina, al servei de la humanitat

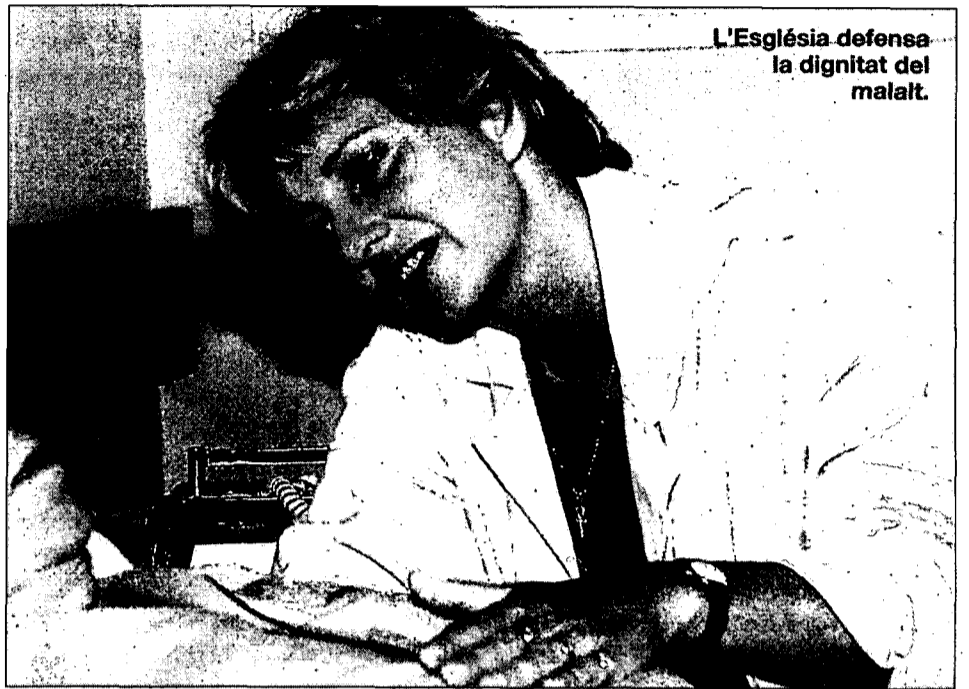
ROMA.— La Jornada Mundial del Malalt, que té per tema *La nova evangelització i la dignitat de l'home que pateix*, se celebrarà l'11 de febrer a Sidney (Austràlia). En el missatge per a aquesta jornada el Papa recorda que l'Església defensa la investigació terapèutica que respecti la dignitat de la persona.

Joan Pau II subratlla que l'Església «sempre ha intentat donar suport al progrés terapèutic, ha cercat sempre una ajuda qualificada als malalts» i «ha intervingut amb tots els mitjans perquè es respectin els drets de la persona i es persegueixi sempre l'autèntic benestar de l'home».

En el seu missatge, el Pontífex es refereix als hospitals i residències sanitàries com a «santuaris, en els quals les persones participen en el misteri pasqual de Crist» i on «és important que no manqui mai una presència qualificada dels creients». D'aquesta manera, fa una crida als professionals del món de la medicina i de l'assistència sanitària perquè estiguin fraternalment a prop del malalt. En aquest sentit, cal recordar sempre que tota medicina, tota teràpia o intervenció quirúrgica estan sotmeses a límits precisos, imposats per les mateixes conviccions ètiques de creients, així com per les exigències inviolables d'un «autèntic hu-

manisme».

Als governs i institucions, el Papa els indica que els recursos sanitaris siguin distribuïts en el món de manera més justa. Acaba el seu missatge tot agraint el servei dels voluntaris, de les ONG i el lliurament dels religiosos, religioses i laics que, en les zones més oblidades del planeta, es troben compromesos en un servei sanitari de «frontera», entre epidèmies i conflictes armats. El Pontífex assenyala que ells són els bons samaritans del tercer mil·lenni que escriuen «pàgines formidables de caritat evangèlica». (C.C.)

L'Església defensa la dignitat del malalt.

El Papa revela el nom de set nous cardenals

ROMA.— El 28 de gener el Papa va revelar els noms dels cardenals *in pectore*, creats el 1998 i fins ara no públics: Marian Jaworski, arquebisbe de Leopòlis dels Llatins (Ucraïna), i Janis Pujats, arquebisbe de Riga (Letònia). Així mateix, va fer pública una llista de nous bisbes que també rebran la birreta cardenalícia el 21 de febrer proper: Lubomyr Husar,

neoelecte arquebisbe major de Lviv dels ucraïnesos; Johannes Joachim Degenhart, arquebisbe de Paderborn (Alemanya); Julio Terrazas Sandoval, arquebisbe de Santa Cruz de la Sierra (Bolívia); Wilfrid Fox Napier, arquebisbe de Durban (Sud-àfrica), i Karl Lehmann, bisbe de Mainz (Alemanya). (Zenit)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

ASIA APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.**

Àsia i Oceania: 39.100 ptes.

Missioner **Missionera**

(Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu Domiciliació bancària

Títular Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
C/Puiggarí, 5 • 08014 Barcelona • Tel.: 934 905 988 • Fax: 934 902 035

SIGNES D'AVUI

El cant del gall

L'entusiasme de dos milions de joves a Tor Vergata, les notes triomfals de l'himne a les diverses celebracions, el Papa obrint les portes santes de les quatre basíliques, els milers de pelegrins donant color i bullícia als carrers de Roma... són imatges del Jubileu més multitudinari de la història. Hi ha una altra imatge molt suggestiva per a mi que adquireix un significat especial: la petició de perdó que Joan Pau II ha fet moltes vegades al llarg del jubileu.

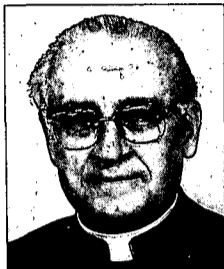
Pere, el primer Papa, quan va escoltar el cant del gall, va plorar amargament. Li recordava la distància entre la crida de Déu i la realitat humana. Joan Pau II ha vist en el canvi de mil·lenni com un nou cant del gall que li ha permès detectar un cop més la distància entre la santetat de l'Església i els pecats que s'han comès en el seu nom. Pere va afrontar la situació des d'una perspectiva individual. El Papa actual ha proclamat el *mea culpa* des d'una perspectiva eclesial. Hi ha actes que potser només poden ser realitzats per persones que conjuminen l'ancianitat amb la intrepidesa. Joan XXIII, escollit Papa als 78 anys, va convocar el Concili Vaticà II. Joan Pau, als 80 anys, ha anat més lluny que cap altre en la seva actitud penitencial, en el reconeixement públic dels errors històrics i en la petició de perdó. L'un i l'altre, sense deixar de tenir els peus a terra, han contemplat la realitat des de la perspectiva del més enllà per fe i també per edat.

Les reaccions han estat diverses. Per a uns quants, era massa i els produïa tremolors d'inseguretat. Per a uns altres, donava ales als adversaris i als perjudicats, que no sempre han estat innocents. Hi ha els qui imaginaven que era millor evitar els errors del present en lloc de demanar perdó pels del passat. La seva actitud no ha trobat el mateix ressò. Hi ha qui no té en el seu elenc personal de comportament la humilitat de demanar perdó. La consciència de la pròpia història davant de Déu i davant dels homes així com el reconeixement del propi pecat genera una actitud humil i tolerant no incompatible amb la fermesa. El perdó és el primer pas cap a la reconciliació. Qui dona el primer pas no sap si l'altre restarà immòbil. Les actituds generoses han de néixer de dins i no ser respostes basades en la correspondència. Cal saber esperar, pacientment. Potser algun dia serà possible.

Quan Jesús va dir: «Qui estigui lliure de pecat que llenci la primera pedra», l'evangelista ens recorda que tots van marxar començant pels més vells. Moltes vegades s'ha interpretat que era perquè tenien més pecats. També és possible que desistissin del seu propòsit perquè eren més lúcids i a aquesta edat pesa més el balanç de la vida que l'engany de la imatge social.

Lluís Serra i Llansana

Carta Dominical

L'expressió del nostre rostre**Ricard M. Carles**

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

S'ha arribat a dir que, a partir d'una certa edat, tots som responsables de l'expressió del nostre rostre, perquè aquest ha incorporat als seus trets el que forma el cor de la nostra personalitat. Això es realitza a través d'innombrables eleccions que formen la trama de la nostra existència, però aquelles eleccions no es redueixen a diferents alternatives d'objectes d'opció; ja que, d'altra banda, dia rere dia exercim la nostra llibertat per al que és millor i per al que és pitjor. L'expressió del nostre rostre pot reflectir trets de Crist o de negativitats no evangèliques.

Més d'un ha pensat que una llibertat creada, com ho

és la nostra, és una paradoxa, perquè suposa a la vegada un origen no lliure —ningú de nosaltres no ha estat consultat per saber si volia viure, la nostra vida ens ha estat d'alguna manera *imposada*— i una vocació a esdevenir lliures.

La tasca dels cristians, després de l'any jubilar, diu el Sant Pare en la carta *Novo millennio ineunte*, és reflectir la llum de Crist en aquesta època de la nostra història i fer també resplendir el seu rostre davant les generacions del nou mil·lenni. Però afegeix que «el nostre testimoni seria a més enormement deficient si nosaltres no fossim els primers contempladors del seu rostre». El Gran Jubileu ens ha ajudat a ser-ho amb més profunditat. Al final del jubileu, a la vegada que reprenem el ritme ordinari, portant a dins les riques experiències viscudes durant aquest període singular, la nostra mirada resta més que mai «fixa en el rostre del Senyor».

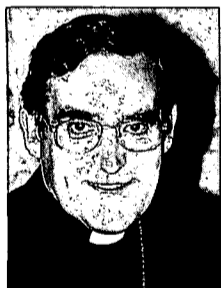
No, no s'esdevindrà en la nostra vida, si confiem tot recolzant-nos en l'amor que Déu ens té, allò que lamentava el bon creient Dámaso Alonso en els anys quaranta del segle ja passat: «*La copla quedó partida. No la pude concluir. Y la copla era mi vida. Bien templado el instrumento y a medio giro el cantar, llevóse la copla el viento (¡vida, cantar soñoliento!) y no la pude acabar*». No quedarà partida la cobla, i la podrem acabar, la cobla

de desitjar d'apropar-nos a la semblança amb Crist, tot contemplant el seu rostre.

Tampoc no és aplicable al desig de veure el rostre de Crist el que encertadament digué Quevedo, tres segles abans de Dámaso, d'un personatge de qui afirmava l'any 1631 que «*desear que todos le estimen es tan justo, como difícil que le imiten algunos. Según esto, obligación es admirarle, y locura competirle*». No és difícil imitar Crist si posem els mitjans —sobre els quals un altre dia direm el que el Sant Pare escriu en la carta a la qual he fet referència. I, si és obligació admirar-lo, no és bogeria competir amb ell, encara que sigui de forma limitada, sinó que és una resposta admirable de l'amor que engendra en el fons de la nostra ànima l'admiració per tot el que Crist va fer, fa i farà per nosaltres.

Volem alimentar el desig de contemplar el rostre de Crist que, mig segle abans, va expressar sant Joan de la Creu en el seu *Cántico Espiritual*, acabat l'any 1586, especialment en el seu Cant 12: «*¡Oh cristalina fuente, si en esos tus semblantes plateados/formases de repente/ los ojos deseados/ que tengo en mis entrañas dibujados!*» On la font és la fe, de la qual diu Crist que salta fins a la vida eterna. I els semblants platejats són les veritats que ens proporciona la fe per tal de poder contemplar «els ulls desitjats».

Paraula i vida

La fam té rostre humà**Lluís Martínez Sistach**

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La fam existeix en el món. Aquesta realitat sembla impossible a l'inici del nou mil·lenni. Existeix un contrast ben punyent: mentre en uns països del món es parla de bona qualitat de vida, en altres moren moltes persones de gana o del més imprescindible per a la seva subsistència. Per això cada any la campanya de Mans Unides és actual i molt necessària. Tant de bo que algun dia fos innecessària.

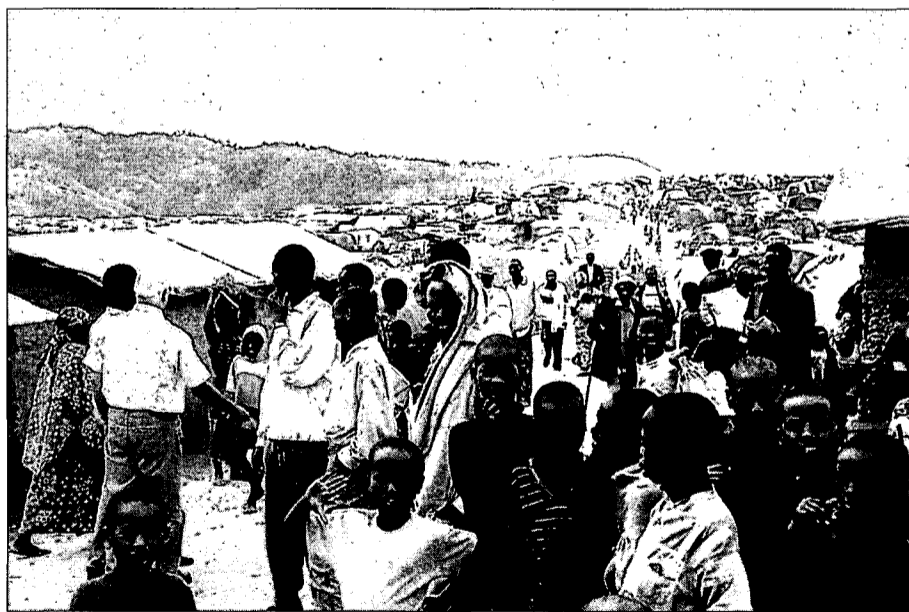
La fam té rostre. Són milions els homes i les dones, també els infants, que són membres de la mateixa família de la humanitat. El samarità de l'Evangeli que va ajudar el malferit que jeia a la vora del camí de Jerusalem a Jericó ho va fer perquè s'hi va acostar, el va veure i es va compadir d'aquell germà seu. Si veiem els germans nostres que jueu a la vora dels carrers i places del món morint de fam, de fred o de manca de medicaments, etc. no quedem indiferents; ens en compadim i els ajudem, perquè la fam té rostre humà.

Joan Pau II fa aquesta denúncia profètica: «Una de

les injustícies més grans del món contemporani consisteix precisament en això: són relativament pocs els qui posseeixen molt i molts els qui no tenen gairebé res. És la injustícia de la mala distribució dels béns i serveis radicalment destinats a tothom.» El treball de l'eradicació de la pobresa és responsabilitat de tothom, per això hem de viure més intensament les exigències de la justícia i de la solidaritat.

Convé relacionar el tema de la fam en el món amb el de la pau i la justícia. Per una raó ben senzilla, perquè la pau és fruit de la justícia i la fam és una clamorosa i gravíssima injustícia. Per això Mans Unides proposa aquest lema de la campanya d'enguany: «Si vols la pau, defensa la justícia.»

Tots tenim l'obligació d'alleujar la misèria dels qui sofreixen, no solament amb allò que és superflu, sinó també amb allò que és necessari. Sant Gregori el Gran ho diu amb aquestes paraules ben radicals: «Quan donem als pobres les coses indispensables, els retornem el que és seu. Més que realitzar un acte de caritat, el que fem és complir un deure de justícia.» I cal recordar el que digué el beat papa Joan XXIII: «Obligació de qualsevol home, obligació insistent de qualsevol cris-

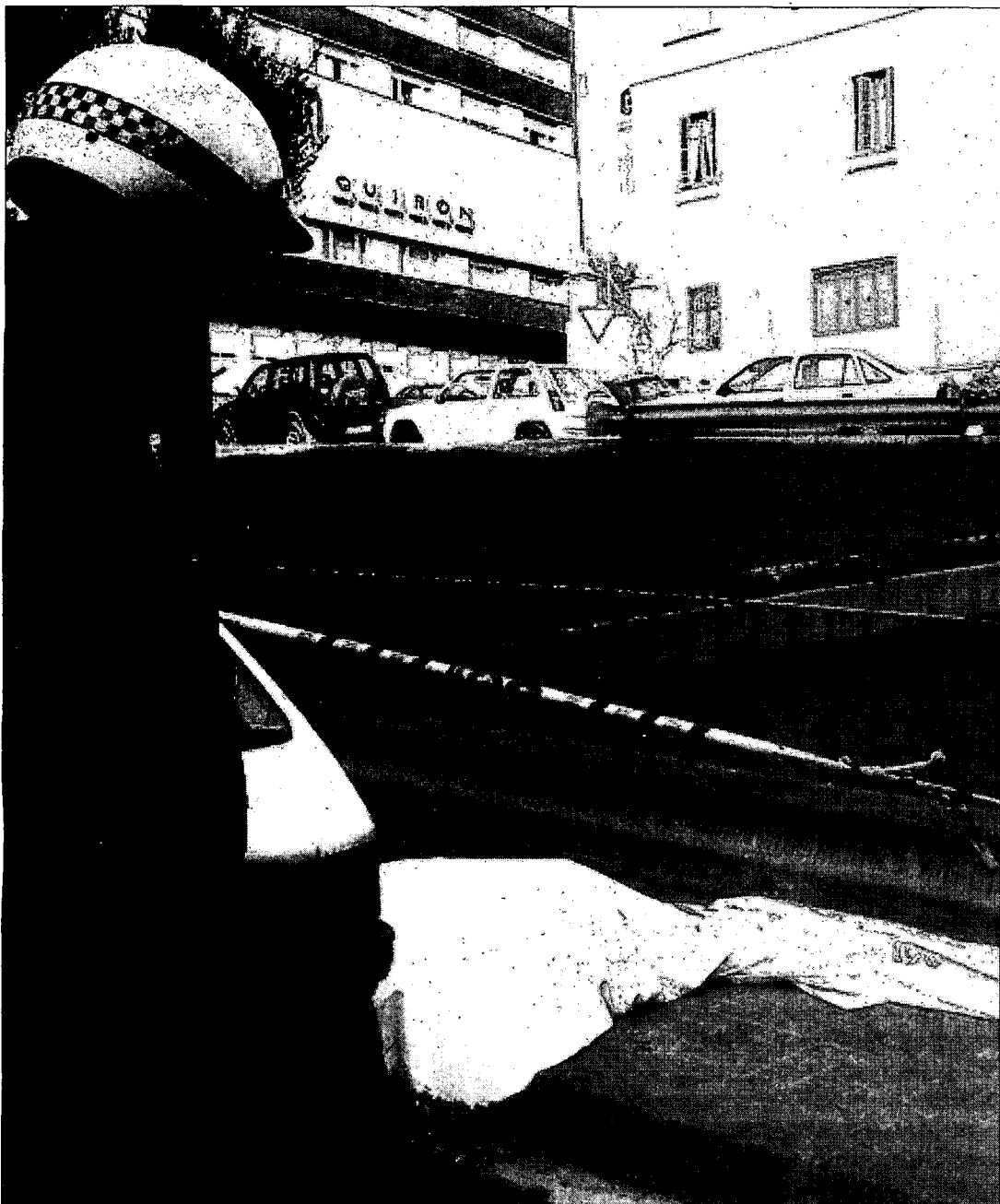
«Si vols la pau, defensa la justícia», lema de la campanya d'enguany de Mans Unides.

tià, és considerar el superflu segons la mesura de les necessitats dels altres, i mirar bé a fi que l'administració i la distribució dels béns creats sigui posada en benefici de tothom.» L'amor al pobre es concreta en la promoció i defensa de la justícia.

El treball que proposa Mans Unides és ambiciós: no es tracta només de donar d'allò que ens sobra i fins i tot d'allò que necessitem, sinó també d'ajudar pobles sencers, ara exclosos o marginats, perquè entrin en el cercle del desenvolupament econòmic i humà. Això és treballar per la justícia i per la pau.

opinió

Zoom

Un home va morir dessagnat per una hemorràgia interna a 50 metres d'una clínica de Barcelona sense que, segons sembla, ningú del centre l'atengués. Aquest succés fa veure una de les contradiccions en què ha caigut la medicina moderna; per un costat s'ha avançat molt en el coneixement del cos, de les malalties, en tècniques de prevenció... però per un altre costat sovint s'oblida que l'objecte d'atenció de la medicina no és la malaltia sinó el malalt. Es tracta de guarir i salvar vides, però davant fets com el d'abans ens preguntem si tots els metges ho recorden. (E.B.)

Notes insignificants

Germà Adrià

Les portes dels convents

Les portes dels convents acostumen a ser portes de pau. A les portes dels convents a vegades hi ha pobres que esperen un entrepà o una almoïna.

Les portes dels convents sempre s'obren si entra algun frare, si truca un amic, si hi ha una reunió d'espiritualitat, si hi ha necessitat de consultes, si s'hi busca consol i coratge.

Una nit que plovia a bots i barrals caminava tot amarat d'aigua sense trobar un lloc on refugiar-me. Aleshores, vaig passar davant d'un convent conegut i em van obrir la porta. Vaig poder eixugar-me i asseure'm a descansar. Em van acollir com a germans.

Poc després va arribar un frare del convent. Probablement, el més jove, tot i que passa dels 40.

Venja xop, però, va entrar molt nerviós. Es va eixugar i, com que som amics, es va asseure al meu costat: «Germà, al portal hi ha una dona arraulida. Es mullarà tota. El portal no l'aixopluga prou, però no li he dit res...»

...No li vaig contestar.

«Germà, mireu-la.» Sí, la pobra aguanta un fort xàfec i el pòrtic no la protegia prou.

«Germà, (no hi havia ningú més), he pensat dir-li que entri, que s'assegui aquí, però no m'he atrevit... Els altres no ho veurien bé. En un convent d'homes, acollir una dona...»

I la dona va continuar arraulida al pòrtic, a la porta del convent.

Me'n vaig anar quan va parar de ploure.

La dona continuava allà estirada. Arraulida. El cap entre les cames. No sé si va passar la nit al pòrtic del convent; no sé què hauria passat, què hauria dit el prior si un frare jove recull la dona, la fa entrar, la porta en una habitació perquè s'eixugui i li ofereix alguna cosa per menjar. No ho sé.

Potser haurien renyat el frare jove. Potser l'haurien pres per un excèntric, per un manefla.

Les dones poden entrar en aquell convent per a finalitats pietoses i per planificar campanyes a favor dels pobres.

Les dones pobres, a tot estirar, poden demanar «a la porta d'un convent».

Que devia pensar aquella dona a la porta d'un convent, mentre l'aigua la consumia?

Va tenir la temptació de trucar? I, si arriba a trucar, què hauria passat?

Potser sí, potser el prior, que s'acostuma a distingir per la seva santedat, l'hauria ajudat a aixecar-se i l'hauria acompanyat a una cel·la del convent, i li hauria fet pujar el sopar. Però el prior no va arribar mai a veure la dona que es protegia del xàfec a la porta del convent.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

107 anys d'una monja

«Vaig venir al món el desembre del 1894», ha dit la germana Esther Boor, una monja dels EUA. Ara, als 107 anys, continua agraït el do de la vida, i també de la vocació, perquè el mes de gener passat va complir 86 anys de professió religiosa.

La germana Esther Boor diu que la vocació li va venir de ser alumna del col·legi de les Germanes de Notre Dame. «Quan era petita la meua família vivia al costat del convent. Jo escoltava les monges que reien i eren felices.»

Un cop feta la professió dels vots, l'any 1916, va començar a fer escola als 17 anys, i als vint va obtenir el títol de mestra a Milwaukee. Va ensenyar en diversos centres pedagògics de la congregació a la qual pertany. L'any 1960 va

obtenir un màster en Teologia i Sagrada Escripura al St. Mary de Notre Dame, i després va iniciar la direcció dels programes d'ensenyament religiós al sud-est de Minnesota i Montana. Es va jubilar oficialment als 98 anys.

Tot i que ha conegut vint presidents dels EUA i nou Papes de Roma, la germana Esther continua plena de salut física i mental. «M'agrada estar sempre ocupada», diu ella. Comença el dia fent exercicis pedalant en bicicleta durant tres quarts d'hora. Després va a missa. En acabat, esmorza i comença el matí fent treballs manuals de ceràmica. A la tarda va a l'oficina de correus i recull la correspondència de la seva comunitat. Havent sopat juga tota sola amb un trencacloques o assisteix a reunions que fan les monges de la casa provincial on viu.

La germana Esther sempre està de bon humor. Un dia va arribar tard al taller de ceràmica i va comentar: «Sóc una mica tafañera i mirava distreta la gent que passava pel carrer...» És coneguda per la seva preocupació pels altres i la seva disponibilitat amb els pobres i els vellets. Fins fa poc, ajudava a vestir-se i a menjar les germanes més ancianes del convent.

Tot i que sap que no li queda gaire temps de vida, ella ho posa tot «a les bones mans de Déu», acostuma a dir.

Punt de vista

Carme Selga Sans

Educació sexual o educació per a l'amor

«Com ho explico, això, als meus fills?» «No seria millor que les qüestions referents al sexe les expliquessin a l'escola, que deuen tenir més arguments que jo?» «A quina edat ens hem de plantejar l'educació sexual dels fills?»

Aquestes i altres preguntes són les que es fan els pares actualment, enmig d'una societat on els temes sexuals són tractats; en alguns ambients i mitjans de comunicació, sense cap respecte. Com a primera mesura és necessari saber anomenar les coses pel seu nom: «l'educació per a l'amor» és aquella que inclou el tema del sexe amb uns plantejaments més amplis i generosos i més d'acord amb la dignitat de la persona humana.

Fins fa uns quants anys el 7% dels nens rebien informació sexual dels pares. El tema era considerat «tabú» o s'eludia perquè no se sabia ben bé com enfocar-lo. Als nens els arribava aquesta informació a través d'unes altres fonts: llibres, amics, diccionaris. Aquesta inhibició dels pares va trobar més endavant com a contrapartida una inflació de la informació sexual, de vegades excessiva i indiscriminada per part de

Fins fa poc, l'educació sexual era considerada «tabú» o s'eludia perquè no se sabia com enfocar-la.

professors i col·legis. Del no-res es va passar al gairebé tot... D'aquesta manera l'educació sexual, en molts casos, s'ha vist massificada, deslligada de l'educació integral de la persona i reduïda a una simple instrucció, pura i dura, sense cap connotació ètica i moral.

És necessària l'educació sexual? Per descomptat, però s'ha de plantejar com una realitat més en el procés normal del desenvolupament dels fills i tenint en compte que la persona humana no és únicament cos. A hores d'ara, l'educació per a l'amor es converteix únicament a conèixer solament el funcionament corporal i els seus estímuls. És la mentalitat creada per alguns programes de televisió i revistes del cor que redueixen l'amor al sexe i el converteixen en un producte «d'usar i llençar», com un sentiment passatger o un simple objecte de plaer o de caprici.

No solament s'ha d'alertar els fills davant d'aquestes pressions amb arguments apropiats per a cada edat, sinó que cal ensenyar-los el veritable sentit de l'amor, posant en

relleu el paper de la llibertat personal i el valor de l'autodomini. Per això és tan important atendre l'educació de la voluntat dels nens des de ben petits. El que no és capaç de controlar-se, difícilment podrà ser capaç de lliurar-se a un altre. I en això consisteix bàsicament l'amor.

Diu J. A. López Ortega en el seu llibre *Educació de la sexualitat*. «Una sòlida formació no té perquè limitar-se a la sola informació, nodrint la intel·ligència, sinó que ha de prestar especial atenció a l'educació de la voluntat, dels sentiments, de les emocions i passions, així com també abastar l'educació del cor.»

En efecte, per arribar a la maduresa en la vida afectivosexual, és necessari el domini d'un ma-

teix, que pressuposa virtuts tals com el pudor, la tempraça, el respecte propi i aliè, la humilitat, l'obertura envers l'altre, és a dir, tant l'actuació de la voluntat com la del cor.

saber escoltar

Tenir totes les coses i res més

Escoltava, en una concelebració eucarística, l'homilia del celebrant principal. Comentava l'escena evangèlica de les noces de Canà de Galilea. Es referí encertadament a la perspectiva que aquest episodi del quart evangeli transparenta l'atzucac que devia procurar als nuvis la manca de vi: la realitat que hi ha un Nuvi —el Fill de Déu fet home— que s'ha esposat amb la humanitat i que ofereix el vi de la verdadera alegria, tal com els profetes havien assenyalat com a signe de la vinguda del Messies.

Era normal que el predicador indiqués la necessitat de l'alegria cristiana davant el Crist que realitza el primer signe o miracle en transformar l'aigua en el millor vi. Com pot estar trist el qui ha estat redimit pel Verb? Quin ha estat el miratge que ha desencisat el qui segueix les petjades del Senyor Jesús? Quina mena de dolor l'ha afectat i l'ha dut a la desesperança? És que el creient no coneix els valors del camí de la creu? Tal vegada ha oblidat el missatge de l'àngel de la matinada de Pasqua?

L'orador sagrat, amb molta vivor, subratllava la necessitat de la joia en la vida cristiana autèntica. De cop i volta em cridà molt l'atenció aquesta cita d'un pensador actual: «Els homes i dones del nostre temps tenen totes les coses i res més.» Era una manera d'exposar que tenim tècnica, utilitats importants, vida de qualitat, esbargiment garantit... Molts avenços conforten l'existència. Però pot passar que només ens quedem en el tenir avantatges i que oblidem el món dels valors i de les virtuts, la guinda de les quals és la veritable alegria.

Hi ha hagut —els sants— i hi ha els bons deixebles que relativitzen les possessions i els afans d'una existència humanament pletòrica i que cerquen els avantatges de la vida plena, de l'espiritual, que fa persones de talla alta, moralment parlant, i que tenen molt clar que hi ha un plus, més enllà del que es veu, es mira, es palpa, es compta i es cobeja. En veritat, els humans no en tenim prou, del pa necessari. Sabem que l'existència rep llum esplendorosa dels valors i de la transcendència.

No podem tenir-ho tot i res més. Tenir-ho tot és poca cosa. És no tenir res. És estar buit per dintre: sense cervell, sense cor. Amb mirada esquifida, amb daltonisme espiritual. Recordem que no es pot situar el tenir per damunt del ser. Des del que som —éssers intel·ligents i cercadors de la felicitat— cal saber donar el valor relatiu a les coses. Amb l'afegit —la primàcia— de les realitats úniques i necessàries per ésser. Ésser a imatge i semblança «del que És». Guiats per l'amor —la caritat— que informa l'ésser i els béns materials.

Aixequem la copa. El Verb de Déu encarnat l'omplirà del vi de l'alegria dels temps de la salvació. Participant en el banquet del diví Anyell ens sentirem plens d'enorme vitalitat. Bevent el vi de l'alegria, el panorama del món s'aclarirà. Regnarà l'amor per damunt de l'egoisme que corseca i impedeix de somriure i riure. Necessitem un cor de carn. Que bategui pels valors que no passen i que són el sentit de la vida humana en Crist. I que sigui culminada per la guinda de la joia.

Joan Guiteras i Vilanova

a propòsit de...

Joana, t'estimo com a esposa i com a amant

(León Bloy)

Més endavant entindreu el perquè d'aquest títol. Escriure en un setmanari té els seus inconvenients; hom no sap si el que diu, quan sigui llegit, tindrà actualitat o ja haurà estat prou airejat per la premsa diària. Fa dies que dedico alguns comentaris al tema dels emigrants i avui hi torno. Però, amb tot, ignoro les lleis i els criteris polítics i no vull entrar en consideracions sociològiques. Potser per això envairé aquests àmbits. Escriure sempre és arriscar-se.

Per sistema acceptem que l'emigrant ho és pel fet que al seu país d'origen pateix una manca de llibertat o d'orde econòmic, però no ignorem que, tot i que això sigui cert, gaudeix d'unes necessitats, d'unes vivències, d'uns sentiments, d'uns afectes i d'uns instints personals. Em referiré a dues situacions marcadament contraposades.

Tothom sap d'algun cas d'una noia que coneix un emigrant estranger i que, amb una naturalitat espontània, entre ells ha sorgit l'enamorament. L'exotisme de la seva estrangeria, l'amarga situació de soledat, la nostàlgia d'una família llunyana, són circumstàncies que fomenten l'atractiu d'ella envers ell. Crec que va ser Unamuno qui va dir que en qualsevol amor femení hi ha commiseració maternal. No cal una descripció més exhaustiva. Tot això entra dins de la normalitat més absoluta. Cal reconèixer, però, que hi ha dos factors que dificulten aquesta situació. En primer lloc, el prometatge d'avui dia es caracteritza, en la majoria de casos, per ser d'una gran superficialitat. Fins i tot ha desaparegut el nom, ara diuen que surten junts. Difícilment, si és així, s'arribarà a un coneixement mutu i a una relació espiritual profunda. En segon lloc, un enamorament ben dirigit condueix al matrimoni i aquest acte (vull oblidar que per a nosaltres és un sagrament) modifica la situació ciutadana de l'estranger. Aleshores sorgeix un dubte legítim, aquest es casa perquè vol casar-se o perquè així solucionarà els problemes legals de residència? No estarà jugant amb els sentiments de la nostra amiga per aconseguir una estabilitat jurídica al país?

Al pol oposat es troba l'aspecte extern de l'emigrant, la seva aparença física, a vegades, condiciona la seva acceptació personal. Us ho explicaré amb un cas que em va passar fa anys. S'havia organitzat una activitat conjunta entre la joventut inquieta del país i la joventut, també inquieta, estrangera. Es tractava d'un projecte ple de generositat per totes dues parts. Jo també hi participava. Parlava un capvespre amb una jove encantadora i repassàvem les nostres opinions sobre aquells nois africans. Sobretot vam parlar d'un d'ells pel qual ella només tenia elogis. Aleshores li vaig dir: «No t'estranyis que sent sacerdot et faci aquesta pregunta, però digue'm, "t'agradaria fer l'amor amb ell?"» Amb tota sinceritat em va contestar que no. Aleshores vaig afegir: «Has de reconèixer, doncs, que dins teu hi ha un bri de racisme.» Ho va acceptar. Aquest exemple, que tant de bo no escandalitzi ningú, és revelador i, malauradament, la resposta, crec, va ser la que escoltaríem més comunament. Em quedo en el que hauria d'haver estat l'inici de l'article: en tota aquesta problemàtica hi ha grans dosis de racisme, la qual cosa no cal atribuir a ideologies nazis ni feixistes.

P-J Ynaraja,

Capellà del Montanyà (ynaraja@retemail.es)

□ Carta al germà Adrià

Em declaro admiradora seva pel repartiment d'amor de Déu que fa pels carrers menys afavorits de Barcelona. Però té una actitud que em molesta i no puc callar. Crec que quan Jesús deia que no hem de jutjar i que hem de ser misericordiosos es referia a ser-ho amb tothom, no tan sols amb els que ens cauen bé. Vostè ho és amb un gran sector de la humanitat, però amb el petit sector format per canonges, capellans, frares i monges —per sort d'aquestes, se'n salva alguna— els jutja amb una tranquil·litat que si bé a mi només em molesta, a altres persones penso que els pot fer realment mal.

A més, jo el veig sovint, ja que vivim al mateix carrer i puc dir que no va amb la cara d'al·leluies precisament. El que passa és que quan el veig penso que va preocupat per la gent que voldria ajudar i no pot, no penso que sigui perquè va pensant en les penes eternes de l'infern o altres problemes teològics semblants. Haig de dir que jo tampoc no vaig rient pel carrer, a vegades vaig capficada pensant en un problema greu d'algú, en com pagaré la factura del lampista o senzillament en què faré per dinar.

MARIA-ISABEL SOLÉ
Barcelona

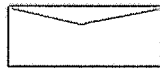
□ Estic sol per educar els fills

La dona torna a casa a les tres de la matinada havent estat amb un altre home. Maltracta de paraula el marit. S'apropia de tots els béns comuns... És la situació de molts homes separats. Són caps de família, però amb més dificultats perquè no tenen l'ajut directe de la mare: menys temps, pressupost més escàs, no poder compartir les preocupacions... Però no s'han de deixar abatre i han de lluitar per tirar endavant els fills. Han de ser conscients que el Senyor no els deixa sols. Ell sempre és a prop dels qui sofreixen. Cal comptar sempre amb l'estimació i la força del Senyor. Recordem algunes coses que poden ajudar.

Convé informar els fills de la nova situació: que el pare ha hagut de marxar de casa com a millor solució i menys cruenta, del nou règim de visites, etc. I també d'allò que no canviarà: el col·legi, les visites als avis, que la mare i el pare seguiran estimant-los... Cal evitar que els fills puguin creure que són els responsables de la separació, perquè els faria mal.

És bo planificar les tasques de la llar perquè hi col·labori tothom. No sols per ajudar el pare, sinó per crear sentit de família: que tots se sentin importants. I

Cartes del lector

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

□ Professió: pares en actiu

Aquest és el gran repte, exercir de pares sense deixar-ho tot a mans de l'ambient, dels mitjans de comunicació o de les amistats. El donar la vida no és un inici, un fet biològic i després instal·lar el nadó en el món. Donar la vida és molt més: és estar-hi, tenir autoritat (no autoritarisme), ser responsable, saber ajudar, donar formació i col·laborar amb els mestres (no carregar-los amb responsabilitats que són nostres). Cal estudiar una assignatura difícil i desconeguda o ignorada: la «cultura de l'amor», amb un programa que s'imparteix sense horari fix, quan calgui, quan la inestabilitat amenaça.

Sí, la família, segons ara diuen, és «canviant», però encara hi ha la de dos, en companyia i amb un lligam que serà per sempre. En aquesta res no ha canviat, ni els problemes, ni els disgustos, ni les preocupacions, però no es deixa de banda aquesta «cultura de l'amor», que dia a dia es va perfeccionant. Pel que fa a les «monoparentals» (separats, vidus; un de sol amb dues funcions), és encara més difícil. S'han d'incloure aquestes persones en la nostra societat i se les ha d'ajudar. Algunes d'elles no ho volen perquè s'imaginem que poden ser autosuficients. Altres famílies, segons la classificació, són les «unipersonals» (grans que viuen sols, per exemple) i que també necessiten ajuda. Totes hi són, a la ciutat, als pobles, a les zones aïllades.

La família és «canviant»? No, el que canvia és la societat, perquè la unió, la lluita comuna, aquesta és de tota la vida. Les altres situacions les tenim aquí, a la cantonada, al barri, i les hem d'acceptar, comprendre i procurar-los assistència. No és que el concepte de família hagi canviat. El que passa és que ara s'aplica aquesta paraula a un ventall de relacions humanes més ampli. Si ens fixem, hem avançat en progrés tècnic, en progrés esportiu, però el progrés humà ha quedat molt enrere.

MARIA MORANT
Barcelona

també és necessari trobar moments per dialogar i passar-s'ho bé junts. No seria bo que a casa regnés la tristesa o el pessimisme. La situació és diferent d'abans, però té sentit. I el pare ha de saber utilitzar positivament, per a ell, el temps que els fills són amb la mare.

És convenient, si es pot, mantenir la relació amb la família d'ella. Els fills no tenen cap culpa de la desavinença dels seus pares i necessiten la relació amb els avis i altres familiars. Sense oblidar que hi ha d'haver una cosa que ha de seguir mantenint unida la parella: el benestar dels fills. D'això, no se'n pot desentendre cap dels dos i demana que no es critiqui l'altre, perquè els faria mal.

Diguem també que necessiten amics i amigues; el pare, per poder parlar amb confiança i requerir el seu ajut, i els fills,

perquè entri en la seva vida el component femení que no troben a casa, necessari per al seu correcte desenvolupament. Tenir amistats dóna seguretat. I, sobretot, cal procurar que tinguin amicitat amb el Gran Amic, aquell que no els fallarà mai: Jesús.

Aquest és el trist destí a què s'han vist abocats uns homes que han estat abandonats per la seva dona, que han estat vexats per la qui havia d'estar al seu costat.

JOAQUIM DURAN i PALAU
Barcelona

□ Observacions gramaticals

Volem agrair-vos en nom de la gent senzilla que empreu la llengua amb naturalitat. Hem pogut veure que heu anat incorporant formes nostres que s'havien substituït per expressions castellanes, como ara el nostre «enguany», ben emprat en lloc de l'estrany «aquest any».

Tant de bo que també ho fessin altres publicacions en català, i encara millor si fora emprat per la nostra televisió. Per exemple, una paraula que malauradament s'ha de pronunciar en la majoria dels noticiaris és «tropes», però sempre, invariablement, ho pronuncien *tropas*, o sigui, amb «o» tancada i completament amb «a» en lloc de la vocal àtona. He fet constar aquest mot per la seva freqüència diària, però n'hi ha molts més, en què es perden les «e» i «o» obertes, les essos sonores, el so llafí de la «j» i la «g», així com el so característic de la «x» quan va darrere d'«au» o de la vocal «i» (rauxa, disbauxa, així, aixada...). Aquesta «x» es pronuncia generalment a la nostra televisió com el combinat «tx». Per exemple, *metxa* en comptes de «metge»; *mitxa* per «mitja», etc.

També cal fer un esforç en recuperar adequadament la preposició «a», fins i tot en el llenguatge litúrgic. Direm encertadament «lloem Déu», «estimem Déu» o «mirem Déu», perquè aquí el nom de «Déu» actua des del punt de vista gramatical com a complement directe, però ja no és el mateix en «preguem Déu», ja que s'hi fa constar allò que se li prega. Per exemple: «Preguem a Déu que ens concedeixi la pau» i generalment s'hi suprimeix la preposició.

Fixem-nos que el significat és tot el contrari entre dir: «aquesta lletra ha estat escrita per mi» o «aquesta lletra ha estat escrita per a mi».

Així també, «nostre Senyor Jesucrist vessa la seva sang per a nosaltres per a redimir-nos».

Tot això és secundari al costat d'aprofundir en la Paraula, d'aconseguir la unió amb la presència divina, però a vegades una expressió simplement sobreentesa deixa les coses dites a la meitat, tal com de fet estan dites i llavors pot influir en el que ja no és secundari.

ROSA M. i PEPITA RIBÉ CALBET
Tortosa

GESMOR
DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

**Tramitació
d'enterraments**

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

**JOSEP-MARIA
VALLMAJOR I CUNÍ**

ha mort el dia 26 de gener, a l'edat de 86 anys,
havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica.

E.P.D.

Els qui l'estimem: esposa, Maria-Aurèlia Prat i Ramon; fills, Maria-Assumpció i Francesc, Joan i Liliana; néts, Guillem, Paula i Sara; germans, Montserrat, Santiago, Mercè i Maria-Encarnació; germans polítics, nebots, cosins i família tota us preguem un record en les vostres oracions.

La missa dominical, element essencial de la vida cristiana (i 2)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

La carta apostòlica *Novo millennio ineunte* subratlla la importància de l'Eucaristia dominical (n. 36). Llegim-ho junts:

«Vull insistir, en la línia de l'exhortació *Dies Domini*, perquè la participació en l'Eucaristia sigui, per a cada batejat, el centre del diumenge. És un deure irrenunciable, que s'ha de viure no tan sols per complir un precepte, sinó com a necessitat d'una vida cristiana veritablement conscient i coherent.»

El Papa subratlla aquí l'afirmació de principi: l'Eucaristia, centre del diumenge. I també la relació amb cada batejat: un deure irrenunciable, necessari per la veritat de la vida cristiana. Estem a un nivell diferent del que poden ésser les recomanacions, àdhuc intenses.

«Entrem en un mil·lenni que es presenta caracteritzat per un profund entramat de cultures i religions fins i tot en països d'antiga cristianització. En moltes regions els cristians són, o estan sent,

un «petit ramat» (Lc 12,32). Això els posa davant del repte de testimoniar amb una força més gran, sovint en condicions de soledat i dificultat els aspectes específics de la seva pròpia identitat. El deure de la participació eucarística cada diumenge n'és un.»

El deure de la participació es contempla en aquest text des de la perspectiva del testimoni. Reflexionar sobre aquesta exhortació es converteix en un repte intens. Hi ha una manera més clara d'expressar la pròpia condició cristiana que la participació a la missa dominical? Les mesquites s'omplen els divendres, i les sinagogues els dissabtes. Si el diumenge no s'omplen les esglésies, on són els cristians? Aquesta pregunta ens hauria de fer obrir els ulls al valor del testimoni que ens correspon donar. A les nostres ciutats, poden pensar els que vénen d'altres religions que els cristians tenen realment el diumenge com el dia de la seva reunió?

«L'Eucaristia dominical, congregant setmanalment els cristians com a família de Déu entorn de la taula de la Paraula i del Pa de vida, és també l'antídot més natural contra la dispersió.»

És un fet comú a totes les agrupacions humanes, començant per la mateixa família. Quan no hi ha experiència de vida comuna, els llaços tendeixen a afeblir-se i finalment, a desfer-se. Així és, indubtablement, amb la vida cristiana. És ben clar que dels cristians que es diuen «no practicants» es nodreixen ràpidament les files dels agnòstics i, en massa casos, aquests desemboquen en el camp de l'ateisme o de la indiferència total.

En aquest sentit es pot interpretar la frase que diu: l'Eucaristia fa l'Església, encara que el sentit més profund de la mateixa no és ben bé aquest. Però és cert que la participació a l'Eucaristia fa que l'Església sigui visible enmig dels homes, i fa també que els participants apro-

fundeixin la consciència de la seva identitat. La Didascalia dels Apòstols (segle III) comparava l'assemblea dominical al Cos de Crist; si falta un cristià de la comunitat, el Cos de Crist resta deformat...

«És el lloc privilegiat on la comunió és anunciada i conreada constantment. Precisament a través de la participació eucarística, el dia del Senyor es converteix també en el dia de l'Església, que pot exercir així de manera eficaç el seu paper de sagrament d'unitat.»

No sols una comunió de persones amigues, amb les mateixes aspiracions i formes de pensar, sinó la comunió eclesial, la que arrela en la Trinitat i es verifica en l'amor i les bones obres. Perquè aquell que està en el centre de tot és Jesucrist Ressuscitat —el Senyor— i és Ell el qui dóna a l'Església el seu Esperit d'unitat i caritat.

petites homilies

La temptació de la seguretat

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Ai de vosaltres, els rics..., els qui ara aneu a tips..., els qui ara rieu..., ai quan tota la gent parlarà bé de vosaltres. No us fiéssiu pas de les seguretats humanes. Vindrà el dia que tot trontollarà. Llavors també vosaltres caureu. Això diu el Senyor: Maleït l'home que es refia de l'ajut humà, que busca un home per fer-ne el seu braç dret, mentre el seu cor s'allunya del Senyor. És aquesta la condició del nostre món actual? Ens refiem del progrés material, de la tècnica, de l'economia, de la ciència, de les influències i els privilegis... Fem dels polítics, els economistes, els ideòlegs, els líders, els activistes, els poderosos, el nostre braç dret. Ens entestem a construir un món sobre les seguretats humanes. Intentem també construir una Església sobre aquestes seguretats? Sovint —massa— els que integrem l'Església fem, i no perquè sí, aquesta impressió. Si l'esperança que tenim posada en Crist no va més enllà d'aquesta vida, som els qui fem més llàstima de tots els homes. I malgrat això, el món dels homes, no és una mena d'abocador de les malediccions divines. Al contrari, és el lloc de la gran benedició. Déu estima tant el món que ha donat el seu Fill únic, perquè no es perdi ningú dels qui creuen en ell, sinó que tingui vida eterna. Hi creiem de debò, en ell, la gent d'Església? Oh Déu, vos prometeu d'habitar en els nets i humils de cor: feu que, per la vostra gràcia, siguem dignes de la vostra estada entre nosaltres. I tot el poble, dempeus, respon: Amén. I seu.

En aquell temps... Jesús alçà els ulls i digué

mirant els seus deixebles: Felços els pobres..., els qui ara passeu fam..., els qui ara ploreu... i quan per causa del Fill de l'home, la gent us odiarà, us esquivarà, us ofendrà i denigrarà el vostre nom. També diem amén, ara? Si escoltessim a consciència la paraula de Déu —la fèssim carn i sang i nervi de la nostra vida— la fe ens posaria en alta tensió i no ens deixaria romandre beatíficament asseguts gaire temps. Però som massa benpensants, nosaltres. Per això continuem asseguts en les nostres confortables seguretats, intentant convèncer-nos que el que se'ns demana és que fem beneficència, que practiquem l'altruisme. Com si les paraules de Jesús fossin l'expressió d'una utopia ben intencionada, destinada a posar un cert correctiu al nostre innat egoisme. Però la paraula de Déu és directa, contundent. Té uns destinataris a l'abast. Jesús... digué mirant els seus deixebles. També és d'una actualitat roent. Els qui ara passeu fam..., els qui ara ploreu... Som d'aquesta mena, nosaltres, ara? Els pobres. Els d'ara. Concrets. Que existeixen amb nosaltres, malgrat que intentem ignorar-los. Marginar-los. Ells són els privilegiats de Déu. Els que Déu vol salvar. Alliberar. Felços. Per més que la realitat d'aquest món sigui endimoniadament hostil a l'alliberació de Déu. És el pecat del món. Cercant seguretats per a alguns, barra el pas a la felicitat de tots. Ai de vosaltres, els rics..., els qui ara aneu a tips..., els qui ara rieu..., ai quan tota la gent parlarà bé de vosaltres... També digué això mirant els seus deixebles.

Jesús predicant (fresc, obra de Roselli, que decora els laterals de la Capella Sixtina).

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial I)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 2)

FEBRER

11. Diumenge

VI de durant l'any. Verd. Lectures: Jeremies 17,5-8 / Salm 1 / 1 Corintis 15,12.16-20 / Lluc 6,17.20-26.

ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu de Lourdes (MLI) Blanc. Sants, Benet d'Aniano, ab.; Gregori II i Pasqual I, pps.; Datiu i Ampelí, mrs.

12. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Gènesi 4,1-15.25 / Salm 49 / Marc 8,11-13. BARCELONA: Santa Eulàlia de Barcelona, vg. mr. (ciutat, S / diòcesi MO) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Damià, sold. mr.; Gaudenci, b.; Beata Humbelina, vg.

Festa Major: a Banyeres del Penedès, Erill-la-Vall i Pallejà.

13. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Gènesi 6,5-8;7,1-5.10 / Salm 28 / Marc 8,14-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Benigne, prev. mr.; Pau, Joan i Dídac, S.J., mrs.; Polieucte, mr.; Lucim, b.; Santes, Fusca, vg. mr., i Maura, mr.

14. Dimecres

Sants Ciril monjo i Metodi bisbe, copatrons d'Europa (F) Blanc. Lectures: Fets: 13,46-49 / Salm 116 / Lluc 10,1-9

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Valentí, prev. mr.; Vidal, Felícula i Procle, mrs.

Festa Major: a les Cabanyes, Navarcles, Ribes de Freser i Serrateix.

15. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: Gènesi 9,1-13 / Salm 101 / Marc 8,27-33.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Faustí i Jovita, germans mrs.; Claudi de la Colombière, S.J.; Sever, prev.; Quinidi i Decorós, mrs.; Santa Geòrgia, vg.

16. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Gènesi 11,1-9 / Salm 32 / Marc 8,34-9,1

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Onèsim i Faustí, bs.; Porfiri, mr.

17. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 11,1-7 / Salm 144 / Marc 9,2-13. Si es vol: Els set sants fundadors dels Servents de Maria (Servites) (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ròmul i comps. mrs.; Policroni, b.; Silví, b.; Fintà, ab.; Julià de Capadòcia, mr.

Lectures bíbliques

Diumenge VI de
durant l'any

Cicle C

Lectura primera

Jr 17,5-8

Lectura segona

1Co 15,12. 16-20

*Maleït el qui es refia d'un ajut humà;
beneït el qui es refia de l'ajut del Senyor**Si Crist no hagués ressuscitat, la vostra fe
no tindria objecte*

Lectura del llibre de Jeremies

Això diu el Senyor: Maleït l'home que es refia de l'ajut humà, que busca un home per ferne el seu braç dret, mentre el seu cor s'allunya del Senyor. Serà com la pomera de sodoma en el desert de l'Arabà. que no tasta mai un moment de bonança; viu en els indrets xardorosos de l'estepa, en una terra salada que no es pot habitar.

Beneït l'home que es refia de l'ajut del Senyor, i troba en el Senyor la seguretat. Serà com un arbre plantat ran de l'aigua, que estén les arrels vora el corrent; quan ve l'estiu, ell no té por, i el seu fullatge es manté fresc; en anys de secada no es neguiteja ni deixa de donar fruit.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, si prediquem que Crist ha ressuscitat d'entre els morts, ¿com és que entre vosaltres alguns neguen la resurrecció dels morts? Perquè si fos veritat que els morts no ressusciten, tampoc Crist no hauria ressuscitat. I si Crist no hagués ressuscitat, la vostra fe no tindria objecte, encara estaríeu submergits en els vostres pecats. A més, els qui han mort creient en Crist estarien perduts sense remei; si l'esperança que tenim posada en Crist no va més enllà d'aquesta vida, som els qui fem més llàstima de tots els homes. Però la veritat és que Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort.

Salm responsorial 1,1-2, 3, 4 i 6 (R.: 39:5a)

Al·leluia

Lc 6,23ab

Feliç l'home

que no es guia pels consells dels injustos,
ni va pels camins dels pecadors,
ni s'asseu al ròdol burlata dels descreguts.
Estima de cor la llei del Senyor,
la repassa meditant-la nit i dia.*Alegreu-vos i feu festa,
perquè la vostra recompensa
és gran en el cel*

Evangelí

Lc 6,17.20-26

R. Feliç l'home que té posada en el Senyor
la seva confiança.*Feliços els pobres. Ai de vosaltres els rics*

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

En aquell temps, Jesús amb els deixebles baixà de la muntanya i s'aturà en un indret pla on hi havia molts dels seus seguidors i una gran gentada del poble, que havia vingut de tot el país dels jueus, de Jerusalem i de la costa de Tir i de Sidó. Jesús alçà els ulls i digué mirant els seus deixebles: «Feliços els pobres: el Regne de Déu és per a vosaltres. Feliços els qui ara passeu fam: vindrà el dia que sereu saciats. Feliços els qui ara ploreu: vindrà el dia que riureu. Feliços vosaltres quan, per causa del Fill de l'home, la gent us odiarà i denigrarà el vostre nom: aquell dia alegreu-vos i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel; igual feien els seus pares amb els profetes.

Però ai de vosaltres els rics: ja heu rebut el vostre consol. Ai de vosaltres els qui ara aneu tips: vindrà el dia que passareu fam. Ai de vosaltres els qui ara rieu: vindrà el dia que us doldreu i plorareu. Ai quan tota la gent parlarà bé de vosaltres: igual feien els seus pares amb els falsos profetes.»

Barcelona

diòcesis

Jornades de Qüestions Pastorals a Castelldaura

■ L'arquebisbe de San Salvador va repassar diferents aspectes conflictius de la nostra societat actual

CASTELLLAURA.— Els dies 29 i 30 de gener passat van tenir lloc les XXXVI Jornades de Qüestions Pastorals de Castelldaura, que van tractar sobre *La formació cristiana en un món canviant*. La reflexió va girar al voltant d'aquestes paraules del Papa de la carta apostòlica *Novo millennio ineunte*: «No es tracta d'inventar un nou programa. El programa ja existeix.

(...) Se centra, en definitiva, en Crist mateix (...). És un programa que no canvia en els canvis dels temps i les cultures, encara que està atent al temps i a la cultura en ordre a un veritable diàleg i una comunicació eficaç.» Les jornades van comptar amb la presència destacada de Mons. Fernando Sáenz Lacalle, arquebisbe de San Salvador (El Salvador).

En el transcurs de les jornades de Castelldaura es va voler donar resposta a com mantenir la coherència de vida dels pastors i dels fidels en uns contextos culturals i socials tan diversos i canvians com són els actuals. Com va dir Joan Garcia Llobet, responsable del Centre Sacerdotal Montalegre —organitzador de l'acte—, «s'ha tractat d'estudiar amb l'ajuda de diferents experts, pastors i laics, si les nostres conviccions cristianes estan ben arrelades i saben fer front als reptes que planteja la societat d'avui». Hi van assistir uns cent cinquanta preveres, seminaristes i altres responsables pastorals procedents dels vuit bisbats de Catalunya.

El plat fort de les jornades va ser la conferència de Mons. Sáenz Lacalle, arquebisbe de San Salvador, president de la Conferència Episcopal d'El Salvador i amic personal del difunt Mons. Óscar Romero. El tema va ser *Pastors d'una societat multicultural i mòbil*. En un to amical i des d'una perspectiva molt pastoral va anar repassant diferents aspectes conflictius de la nostra societat actual: la diferència entre el nord i el sud, la marginació, la moral sexual, l'avortament, la família, etc.

L'arquebisbe va posar un accent especial en la tasca específica que els laics han de desenvolupar en la nova evangelització i en el protagonisme que aquests hi tenen, ahora que va aclarir quin és el seu àmbit d'actuació, que no és pròpiament la parròquia, tot i ser-hi necessaris moltes vegades, sinó «el món secular: en especial la feina i la família. La secularitat és la nota característica del laic; això és, estar en el món, però amb la missió d'evangelitzar-lo, de transformar-lo». Va recordar als presents que els cristians no poden eludir la seva responsabilitat contra el món: la de transformar la història segons la voluntat de Déu.

Respecte de l'emigració, l'arquebisbe va declarar que «emigrar i treballar són drets universals, perquè el món és de tots els éssers humans, i en canvi les fronteres són artificials. Els emigrants no són els qui provoquen problemes, sinó les víctimes d'un sistema injust». Referint-se als emigrants sud-americans, va dir que cal acollir-los pastoralment i satisfer les seves necessitats materials i espirituals, i que

Les jornades van tractar «La formació cristiana en un món canviant».

com a contrapartida poden aportar una gran revitalització de les comunitats parroquials com ja passa a les diòcesis dels Estats Units.

El bisbe també es va referir, lògicament, a la situació que viu a hores d'ara El Salvador després del terratrèmol del dia 13 i va demanar a les parròquies que busquin «vincles d'agermanament amb parròquies del Tercer Món per avançar juntes en el desenvolupament humà i religiós, amb esperit solidari». Juntament amb el dolor que ha produït aquesta catàstrofe, el bisbe destacava simultàniament l'enorme campanya de solidaritat que s'ha produït i «les moltes consciències que ha desvetllat». El bisbe no dubtava de qualificar-ho com «un autèntic terratrèmol espiritual».

També va explicar que el procés de beatificació de Mons. Romero, amb qui es trobava el dia del seu assassinat, es troba força avançat, malgrat certes manipulacions ideològiques no objectives de la seva personalitat. Segons el bisbe, «Mons. Romero fou un home impressionant, de pietat sòlida i de doctrina segura, aspectes aquests que, a vegades, no se subratllen prou».

Altres intervencions

En les altres ponències el professor de teologia de Burgos José Antonio Abad va parlar de la *Participació litúrgica i vida de*

Mons. Sáenz Lacalle, Dr. Manuel Dacal (vicari de la delegació de Catalunya de l'Opus Dei) i Dr. Garcia Llobet, d'esquerra a dreta.

pregària, i es va referir a «la necessitat de pregar sempre, perquè sense pregària ningú no es pot anomenar veritable cristià». Pel que fa a la litúrgia, va afirmar que calia «no conformar-se amb un esteticisme estèril: l'oració litúrgica també ha de ser pregària personal, íntima». El professor Abad va afegir que «a Occident no sabem pregar, només demanem, i en canvi, en altres cultures, ens ensenyen a pregar davant una

posta de sol, davant les meravelles tècniques, i a pregar de manera confiada també davant les desgràcies, com ara els terratrèmols».

Mn. Antoni M. Oriol i Taret, professor de doctrina social de l'Església de la Facultat de Teologia de Catalunya, va fer una glossa detinguda de la carta apostòlica *Novo millennio ineunte*, i la va valorar com «una oportunitat de recordar els grans béns que Déu ha fet al llarg del Jubileu 2000 i, també de contemplar a través d'aquests fets el misteri de Crist, i posar-se a treballar, a evangelitzar, no sols parlant de Crist, sinó fent-lo veure i viure per mitjà nostre».

El professor Ramiro Pellitero, teòleg de la Universitat de Navarra, va tractar la qüestió del testimoni de Crist avui. Va declarar que la fe és un do que Déu concedeix mitjançant una cadena de successius testimonis, que tot cristià ha de ser testimoni de Crist, en fets i en paraules, i que l'únic testimoni veritable és la santedat personal. A més, va fer una crida a la responsabilitat de tots els cristians, començant pels laics, en l'evangelització de la societat, «una evangelització que ha d'arribar a informar la vida i la intel·ligència, i que ha de formar, per tant, la consciència dels destinataris d'aquesta evangelització».

Finalment, en la taula rodona, que va insistir sobre el rol dels pares com a educadors en la fe, van intervenir Maria Puig Nart, mare de família i alhora directiva de l'escola de negocis de l'IESE, i els metges Paulino Castells, psicòleg infantil, i Luis Boza, expert en els efectes de la televisió en el col·lectiu familiar. Van parlar de la idolatria que generen els mitjans de comunicació, sobretot en els infants, i de l'exacerbació de la cultura del sí, que consisteix a donar als fills tot allò que volen per por

que, si no, quedin traumatitzats. Davant d'aquesta problemàtica tan seriosa i bàsica, es va apel·lar a «la fortalesa i a la vitalitat ètica de la societat civil, ja que els pares de família no poden culpar les autoritats polítiques de les mancances de l'educació que reben els seus fills a la pròpia llar».

Toni Matons

Barcelona

Miscel·lània d'homenatge a Rovira Beloso

La Facultat de Teologia de Catalunya ha reconegut la tasca del teòleg

BARCELONA.— «Un dels teòlegs de referència a Europa.» D'aquesta manera presentaven Mn. Rovira Beloso els seus companys en l'àmbit acadèmic i de la recerca en un acte d'homenatge i de reconeixement organitzat per la Facultat de Teologia de Catalunya el 30 de gener.

La publicació més rellevant de la Facultat, la *Revista Catalana de Teologia*, que enguany compleix el seu vint-i-cinquè aniversari, ha editat una miscel·lània d'articles i treballs dedicats a Mn. Rovira. «Amb el títol *La humanitat a la recerca de Déu*, aquesta miscel·lània tanca amb brillantor la revista en les seves noces d'argent», va explicar el director d'aquesta publicació, el Dr. Josep Rius-Camps.

Presidia l'acte el bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Pere Tena, que va agrair en nom del presbiteri de Barcelona la tasca pastoral i doctoral de Mn. Rovira al llarg dels 47 anys de ministeri. «Crec que tota persona es mereix que almenys un cop a la vida se li agraeixi públicament el conjunt de les seves aportacions. No cal esperar que aquesta persona mori», va dir el bisbe Tena.

Mn. Rovira, que desde fa cinc anys és rector de la Mare de Déu dels Àngels, va destacar la tasca de la Facultat de Teologia des que es va constituir el 1967 i va valorar «la nova

generació de professors joves que és l'esperança més gran que tenim; la nostra Facultat té futur».

Mn. Rovira és el professor de la Facultat de Teologia que ha dirigit un nombre més gran de tesines de llicenciatura i tesis doctorals. Per a Mn. Rovira, «la Teologia és memòria de Jesús de Natzaret. Jesús impulsa homes i dones cap al Regne de Déu. A més d'una teologia acadèmica hi ha una teologia que és carisma de l'Església, que surt d'ella mateixa, un carisma que busca la simplificació de fórmules, que ha de comunicar».

En una de les seves obres més recents, *Introducció a la Teologia*, Mn. Rovira Beloso definia escaridament la funció que la teologia té per a ell: «La teologia té com a "rol" principal contribuir decisivament a

Rovira Beloso amb el bisbe Tena.

inculcar la fe en una societat determinada, fent plausible els pressupòsits i les conseqüències d'aquesta fe en la cultura del temps. La teologia ha de contribuir a disminuir els obstacles per a la fe de les persones i ha de mostrar el fulgor atraient de l'esdeveniment de la fe».

Aquesta preocupació continua per relacionar el diví i l'humà, el cel i la terra, ha fet del Dr. Rovira un teòleg molt sensible a l'entorn cultural, polític i social que li ha tocat viure. De fet, la Generalitat de Catalunya li va atorgar el 1999 la Creu de Sant Jordi com a reconeixement a la seva tasca teològica i cultural. La seva obra *Fe*

i cultura al nostre temps (1988) va servir de programa inicial per crear la Fundació Joan Maragall.

«És necessari el diàleg real de teòlegs amb filòsofs, sociòlegs, polítics, que articuli relacions entre el cel i la terra», va explicar Mn. Rovira durant l'acte d'homenatge. Aquesta capacitat de diàleg l'ha posat de manifest per exemple en una obra publicada l'any passat, *Cartes creuades*, juntament amb el filòsof Eugenio Trías. D'entre els col·laboradors estrangers de la miscel·lània va intervenir el Dr. Bruno Forte, professor de la Facultat de Teologia de Nàpols i amic personal de Mn. Rovira Beloso, que va encoratjar «creients i no creients a caminar junts en la construcció de la nova Europa, i es va comprometre en la seva reconstrucció moral que passa per la defensa dels més febles, la feina per a tothom o la participació en la renovació de les institucions». El Dr. Forte va dir, així mateix, que la teologia del Dr. Rovira Beloso és una teologia fidel a la terra i atenta a la història, una teologia fidel al cel, a la transcendència, a l'absolut, a Déu, una teologia, en definitiva, que uneix totes dues fidelitats amb una dimensió ètica absolutament compromesa.

Rogeli Vázquez Franzi

El futur de la vida religiosa

BARCELONA.— El Centre d'Estudis Pastorals (CEP) de Barcelona es va omplir el 27 de gener de persones entusiastes i esperançades. No era una classe de formació permanent, tot i que hi havia prou elements en l'activitat per ser-ho, sinó que va ser la presentació del document *Allò que és nou demana novetat*, que recull les línies per on sembla que

la vida religiosa del futur s'ha d'encaminar. Aquesta gosadia, aventurar-se a intuir el futur a partir del que ha estat el passat i del que es viu en el present, ha estat possible gràcies a una quarantena llarga de religioses i religiosos de diferents instituts de vida religiosa. En una travessa de dos anys de diàleg, recerca, pregària i discerniment, i dividits en quatre grups per franges d'edat, han anat posant fil a l'agulla a un seguit de pistes del camí que ha de recórrer la vida religiosa: la valoració de la persona, la intercongregacionalitat, la itinerància, l'experiència de Déu...

Organitzat pel Cevre (Centre d'Espiritualitat de la Vida Religiosa) de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC) i amb la col·laboració de les delegacions de Vida Consagrada de les diferents diòcesis de Catalunya, es presenta l'esmentat document. A Barcelona es va fer, doncs, amb la presència de Mn.

Josep A. Arenas, delegat episcopal per a la Vida Consagrada, i amb l'assistència de 140 religioses (són majoria!) i religiosos (una minoria però molt qualificada!). Margarida Bofarull, religiosa del Sagrat Cor, i Quim Erra, germà de Sant Joan de Déu, van ser els ponents.

«Sense visió profètica el poble decandeix.» Aquesta cita de proverbis va marcar la darrera

imatge en la presentació. Els fundadors de les distintes congregacions religioses, molts d'ells lligats a casa nostra, van ser agosarats i profètics. El document vol motivar les comunitats religioses a donar passes per viure en la fidelitat creativa que Joan Pau II indica a *Vita Consecrata* (encíclica sobre la vida religiosa). Un motiu d'entusiasme i esperança, com les persones que van viure aquell matí de disabte al CEP.

El document està a la venda en dues versions (edició per treballar comunitàriament o personal amb la síntesi final a *Petjades*, full informatiu de la URC, número extraordinari; i en una altra edició més extensa amb totes les reflexions dels grups que hi han col·laborat en el número 32 de la Col·lecció Cevre de l'Editorial Claret). Més informació al 933 024 367 (URC) en horari de tardes.

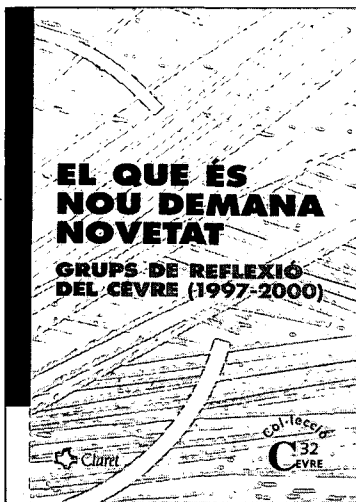
Valerià Simon
Secretari general de la URC

Sense un altre missatge que Jesucrist

BARCELONA.— L'Església, ara com fa 2.000 anys, continua tenint un gran missatge per donar a conèixer, Jesucrist. No és una idea, sinó una persona, una vida. Per això, la responsabilitat dels mitjans de comunicació catòlics és molt gran. Per tal de continuar prenent consciència en aquest sentit i de conjuminar forces en l'evangelització a través dels mitjans, el 24 de gener passat l'Església va celebrar la festivitat de Sant Francesc de Sales, patró dels periodistes.

A Barcelona, com cada any, els periodistes van ser convocats a l'església de Sant Francesc de Sales per celebrar l'eucaristia. La missa, presidida pel bisbe auxiliar Traserra i concelebrada per un bon nombre de sacerdots, es va celebrar el 26 de gener. En un principi, l'acte havia de ser presidit pel mateix Ricard M. Carles, però el tancament d'immigrants a esglésies barcelonines va requerir la seva assistència en una pregària celebrada a l'església del Pi. En l'homilia, Mons. Traserra va animar els assistents a proclamar amb llibertat, coratge i confiança el missatge de Jesús, com ho va fer sant Francesc de Sales, pioner de l'estil periodístic en l'àmbit de l'evangelització. (S.G.)

Tarragona

Dos llibres sobre nacionalisme i Església

■ Mn. Joan Costa i Àlex Seglers presenten les seves obres «Nació i nacionalismes» i «Autogovern i fet religiós»

TARRAGONA.— El Museu d'Art Modern de Tarragona va ser l'escenari el 26 de gener de la presentació per partida doble de dues produccions literàries. Es tracta de dos interessants volums de plena actualitat quant a continguts: *Nació i nacionalismes*, de Mn. Joan Costa, i *Autogovern i fet religiós*, d'Àlex Seglers.

«Es una presentació atípica», va dir Mn. Armand Puig, director de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós, ja que «els autors dels llibres pronunciaran sengles presentacions i hi ha dos lectors privilegiats que en faran la crítica». Aquests van ser els regidors de l'Ajuntament de Tarragona Raül Font (CiU) i Xavier Sabaté (PSC), respectivament.

Mn. Joan Costa, enginyer de telecomunicacions, llicenciat en Teologia i professor de la Universitat Ramon Llull de Barcelona, va indicar que «darrere del llibre hi ha una reflexió ètica i moral, i esdevé un estudi sobre els diversos graus de nacionalismes». Aquest treball fa un recorregut sobre les encíclics i allocucions dels pontífexs, a cavall del segle passat i el recentment estrenat. Des de

Pius XI, passant per Pius XII, Joan XXIII, i Pau VI, fins a arribar a Joan Pau II, com a conclusió s'extreu que des del papat «la idea de fons és que les nacions siguin el que són», va afirmar Mn. Joan Costa. Per la seva part, el regidor Raül Font va assegurar que «es tracta d'un llibre amb una rigorositat científica considerable, equilibrat i pedagògic».

Pel que fa al segon llibre, tal com va manifestar el seu autor, Àlex Seglers, «va néixer arran de les darreres eleccions autonòmiques». Interpel·la els partits polítics i planteja com contemplar l'Església catòlica i les diferents confessions religioses en el si del govern de la Generalitat, en el context del dret humà i civil. Àlex Seglers, llicenciat en dret, a través de la seva obra proposa un diàleg interreligiós, la coordinació interdepartamental i que la

Armand Puig, flanquejat per Àlex Seglers i Mn. Joan Costa.

Generalitat desenvolupi els quatre acords sectorials signats en el concordat amb l'Església.

El crític de torn, Xavier Sabaté, diputat al Congrés, va qualificar l'aparició del llibre *Autogovern i fet religiós* com a «molt adequat a la realitat actual, on hi ha una autèntica preocupació per les creixents actituds xenòfobes». Sabaté va afirmar que des d'una perspectiva eminent-

ment laical «aquest treball invita a la reflexió dels responsables polítics, organitzacions no governamentals i activistes, i el que sí que està clar és que davant la provisionalitat d'avui es fa necessari un debat nou, per intentar la integració entre la societat receptora i els col·lectius immigrants», va afegir el polític socialista.

Joan Boronat

SOLSONA

L'Escola diocesana de Navàs celebra el seu 50è aniversari

NAVÀS.— El diumenge 28 de gener, coincidint en el temps amb la celebració de Sant Joan Bosco i de Sant Tomàs d'Aquino (31 de gener), es van inaugurar els actes de celebració del cinquantè aniversari de l'Escola diocesana de Navàs (Bages). A les onze del matí es va celebrar l'eucaristia a la parròquia, presidida pel bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig, i concelebrada per capellans vinculats a l'escola en aquest temps i cantada per la coral Sant Genís de Navàs.

A continuació, un acte acadèmic va destacar la tasca portada a terme per l'Escola durant aquests anys i es va tenir un emotiu record per les persones que ho han fet possible. L'acte acadèmic va comptar

amb la presidència del bisbe Deig; del president del Parlament de Catalunya, Joan Rigol; de la consellera d'Ensenyament, Carme-Laurà Gil; del president del Secretariat de l'Escola Cristiana, el P. Francesc Riu, conjuntament amb altres autoritats locals, comarcals, i l'assistència de persones del món empresarial, a més de professors i alumnes que han donat vida a l'escola al llarg d'aquests anys. La jornada es va acabar amb un dinar que va ser motiu de trobada per a professors, exprofessors i personal de l'escola.

Per celebrar els cinquanta anys, l'Escola diocesana de Navàs ha programat diferents actes adreçats als alumnes i al públic en general que es perllongaran fins al mes

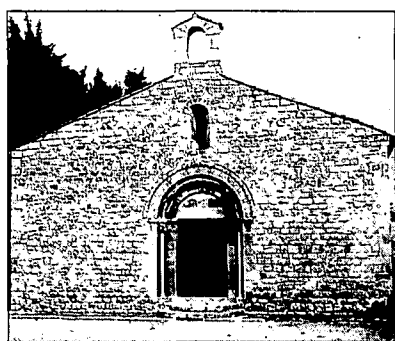
octubre. Entre les activitats dels alumnes destaquen: jornades d'esquí, concurs literari, concurs de fotografia i vídeo, baixada en bicicleta des del Pi de les Tres Branques (Berguedà), a més d'un rècord Guinness i l'elaboració d'un Projecte Solidari al Tercer Món. Per al públic en general s'han programat conferències, taules rodones, cinema a l'aire lliure, una exposició de fotografies dels cinquanta anys coincidint amb la Fira de Primavera de Navàs, una caminada i una revetlla popular per Sant Joan. En el mes de juliol hi ha previst fer un homenatge al qui fou el primer, i durant molts anys, director de l'escola, Lluís Badia Torras. La cloenda del cinquantenari preveu, per al mes d'octubre, una missa solemne a la

parròquia, la presentació del llibre *Escola Diocesana de Navàs, 50 anys fent futur*, de Josep M. Badia i Masgrau, i un dinar de germanor per acabar amb un concert.

L'Escola diocesana de Navàs va ser creada l'any 1951 com a escola de formació professional per iniciativa de Vicenç Vidal i amb la finalitat de proporcionar una autèntica formació humana, cristiana i tècnica als joves d'aquesta zona tèxtil i minera del Llobregat. Es calcula que en aquests cinquanta anys hi han passat uns 10.000 alumnes i més de 130 professors. En l'actualitat és un centre d'ensenyament secundari que compta amb més de 500 alumnes d'ESO, Batxillerat i Cicles Formatius de diferents graus. (C.C.)

BARCELONA

900 anys de Santa Eulàlia de Provençana

L'HOSPITALET.— La parròquia de Santa Eulàlia de Provençana té una llarga història. A la façana de l'església romànica del segle XII trobem una inscripció de l'any 1201 i a l'Inventari de les Actes de Consagració de les Esglésies Catalanes trobem que el 27 de gener del 1101, «Berenguer, bisbe de Barcelona, acompanyat dels seus canonges i de molts fidels, acut a consagrar l'església de Santa Maria i Santa Eulàlia de Provençana». Per commemorar aquest fet, el 27 de gener passat es va oficiar una missa amb motiu dels 900 anys de la

consagració de l'església. A més, en la solemnitat de Santa Eulàlia, el 12 de febrer, a tres quarts de vuit del vespre, tindrà lloc la solemne concelebració eucarística presidida per Mn. Agustí Moreno, rector de la parròquia. Predicarà Mn. Leandre Gassó, degà dels preveres de l'arxiprestat de l'Hospitalet de Llobregat, que enguany celebra el seu 80è aniversari i 40è com a rector de la parròquia de Sant Josep. (C.C.)

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS
VISITES A DOMICILI

93 217 56 07 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

Santuari de la Mare de Déu de la Salut

Als afores de Manresa, al poble de Viladordis, s'erigeix des de temps immemorials una bonica església romànica on es venera amb especial devoció la Mare de Déu. És el santuari de la Mare de Déu de la Salut, que després de molts segles d'existència actualment continua sent un lloc de viva espiritualitat mariana.

Situat en un petit altiplà entre els rius Cardener i Llobregat, el santuari presideix un entorn rural des d'on, fins i tot, es pot veure en la llunyania el monestir de Montserrat. Sota la influència i la mirada de la gran reina montserratina, la Mare de Déu de la Salut reparteix gràcies entre aquells fidels que s'hi apropen amb fe a la recerca d'auxili o de protecció. Menys coneguda que la Moreneta i molt més senzilla, constitueix, però, la seva mateixa essència, tot i que traslladada al marc de la pagesia manresana.

Com la majoria de santuaris marians de Catalunya, aquest podria situar el seu origen cap al segle IX, tot i que no podem assegurar-ne la presència històrica fins a principis del segle XI. Potser en un primer moment tan sols va ser una petita capella en honor a la Mare de Déu situada al costat d'alguna de les torres de vigilància que es van construir durant la Reconquesta. Des d'aleshores el santuari s'ha vist sotmès a nombrosos canvis, alguns gairebé complets, segons les èpoques i les necessitats de la població que s'hi apropava.

L'església primitiva aviat va quedar superada i ja al segle XII cal una ampliació. Aquesta s'anirà completant als segles successius, tot i que sense perdre l'estil romànic dels segles XII i XIII, que encara es conserva avui dia. Durant tots aquests anys el santuari de la Mare de Déu de la

Salut ha patit molts canvis, ha estat agregat a diferents esglésies i sotmès a diversos interessos. El 1957, amb tot, va recuperar la seva parroquialitat, amb el nom de Santa Maria de Viladordis, que no ha perdut mai més.

OVELLES QUE ES PROSTREN DAVANT DE LA MARE DE DÉU

Però, més enllà de l'edifici, més enllà de la bellesa de l'entorn, més enllà del seu interès artístic o cultural, els santuaris catalans destaquen sobretot per la devoció forta i a vegades inexplicable a una imatge de la Mare de Déu. Al de Viladordis es venera, des de fa més de deu segles, una advocació de Maria que també té la seva història particular. Creada a base de molta llegenda i fantasia, aquesta tradició llunyana ha anat renovant en la cultura popular una gran fidelitat a la Mare de Déu de la Salut.

Explica la llegenda que la imatge va ser trobada per uns pastors en un pou fet en una roca, al costat d'un camp d'ordi, als peus d'una muntanya, on actualment s'erigeix el santuari. Amb el pas dels anys la tradició va adquirir més elements i detalls, especialment cap al segle XVII, l'època de més difusió i esplendor del santuari. Segons diuen, els pastors van observar sorpresos durant diversos dies una estranya actitud de les ovelles. Quan les portaven a pasturar entraven en un camp d'ordi i es prostaven en una actitud com si volguessin besar la terra. Després d'aquest gest curiós, els animals tornaven al costat dels pastors, amb grans mostres d'alegria i deixant el camp d'ordi com si ningú no l'hagués travessat. Després d'un temps advertint aquesta particularitat, els pastors es van adonar que en una

El santuari de Viladordis, després de les últimes restauracions.

part del sembrat hi havia un petit turó i l'ordi hi creixia més formós que en altres llocs. Encara més estranyats ho van comentar amb el propietari, que va prendre la resolució de remoure aquell terreny per descobrir la causa d'aquells esdeveniments. No cal dir que la hi van trobar. En

una esclatxa de la roca, una llum intensa descobria la imatge de la Mare de Déu de la Salut. La trobada va provocar l'admiració de tota la zona, i la Mare de Déu va ser conduïda en processó fins al santuari, restaurat recentment.

Al marge d'aquesta llegenda tan típica en la història dels santuaris, és difícil concretar l'origen històric de la imatge venerada a Viladordis.

En la seva fundació, cap als segles IX o X, l'església devia estar presidida ja per alguna imatge mariana, probablement romànica, de la qual no se'n sap res. La imatge actual correspon al segle XIV, d'estil gòtic primitiu, encara que conserva molts elements romànics.

Es tracta d'una talla de la Verge asseguda amb el nen als braços, amb el rostre serè i tranquil, i dona mostres de benestar i de salut, característiques

Serveis del santuari

Horari de misses:

Dissabtes i vigílies, 20.30.
Diumenges i festius, 12.00.

Acollida i despatx parroquial:

Diumenges, de 19.00 a 21.00.

Acollida de grups i visites guiades:

Concreteu dia i hora al tel. 938 741 301.

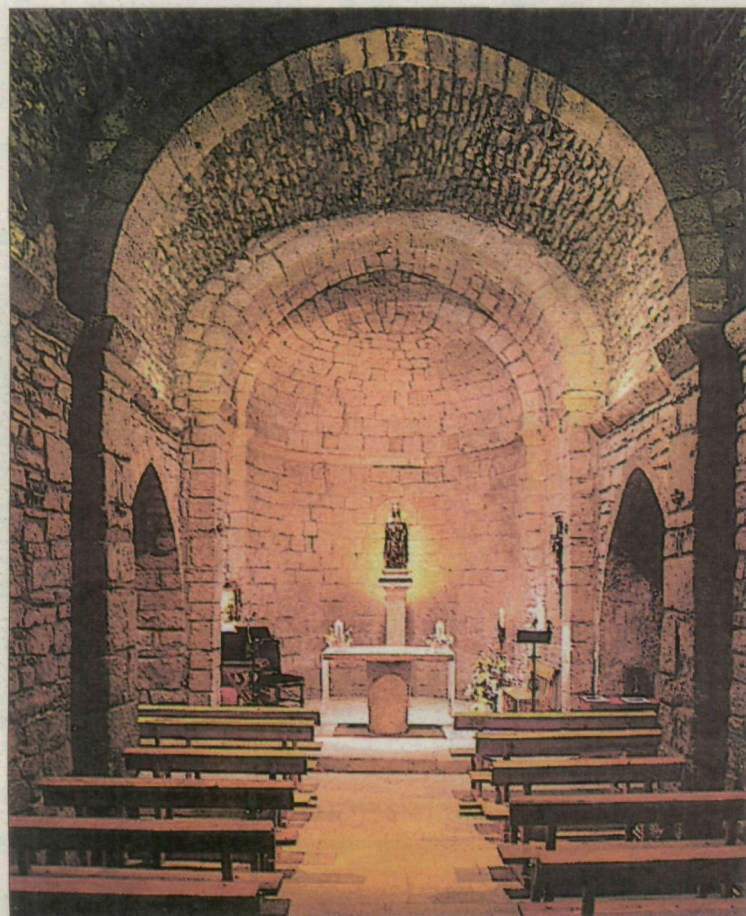
Festes del santuari:

Nadal, pessebre vivent i cantada de nades.
Pasqua, cant de caramelles
Festa Major, 2n diumenge de setembre.

Ruta ignasiana:

El temple està obert cada dia per a la pregària i el silenci de 8.00 a 20.00.

La Mare de Déu de la Salut presideix la bonica església romànica.

Retaule de l'Assumpció situat al frontal de l'altar.

e la Salut de Viladordis

Panoràmica del santuari.

aquestes últimes que potser van derivar en advocació. El pas dels segles, amb tot, va minvar molt la seva bellesa, tot i que s'ha pogut recuperar després de restauracions posteriors. La talla va superar fins i tot la persecució de la guerra civil, durant la qual es va haver d'absentar uns quants anys del seu «hàbitat natural» i ser amagada a l'interior d'una gruta. A mitjans del segle, va tornar a ser restaurada i alliberada dels vestits que la cobrien.

Aquesta imatge amb tanta història darrere ha estat la causa de nombroses romeries i processons durant segles. Durant els segles XIV, XV i XVI les romeries es van convertir en una cosa ben habitu-

al, i es feien per implorar l'auxili de la Mare de Déu en les sequeres, en la pesta o en les plagues del camp. En els últims segles aquestes celebracions folklòricoreligioses s'han anat reduint i en lloc seu es fan aplecs i trobades de nombrosos i diversos grups i entitats que han descobert el santuari com a lloc privilegiat per al descans i la tranquil·litat. Actualment, la influència de Maria hi continua present, potser no és tan multitudinària, però aquells que continuen venerant la Mare de Déu de la Salut, com a mare i protectora, tenen una fermesa i una fidelitat més gran.

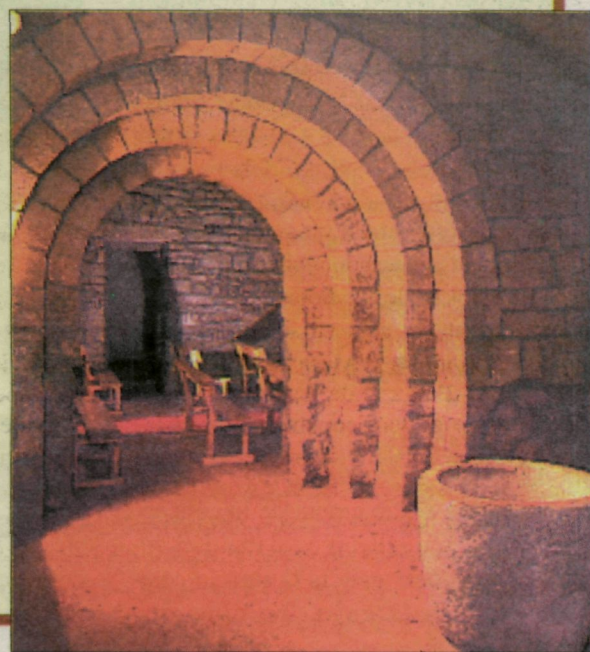
Samuel Gutiérrez

Presència ignasiana a Viladordis

Una de les particularitats del santuari de la Mare de Déu de Viladordis és la seva estreta relació amb sant Ignasi de Loiola. De fet, aquesta església senzilla en honor a la Mare de Déu de la Salut constitueix un monument important de la coneguda com a ruta ignasiana. Se sap del cert que el fundador de la companyia de Jesús va anar sovint a aquest santuari durant la seva etapa manresana cercant pregària, penitència i dejuni.

Ignasi de Loiola es va estar a Manresa uns nou mesos i la seva residència ordinària va ser la cova on va rebre tants favors i fins i tot les aparicions de Jesús, la Verge o sant Pere. De la cova, no obstant això, en sortia sovint en direcció al santuari de la Mare de Déu de la Salut, i sovint s'aturava davant de les creus del Tort, la Culla i de Cuscuyola. A Viladordis hi passava hores i, fins i tot, dies en pregària i penitència. Alguna vegada, diu la tradició, que el van trobar estirat a terra, com gairebé mort, sense pols ni respiració, en uns dels seus desmais habituals.

Durant les nombroses visites que Ignasi va fer a Viladordis, aquest rebia sovint els favors dels amos de la masia les Marçetes. Com a prova del seu agraïment, quan se'n va acomiadar, els va deixar el cinyell (una espècie de faixa d'espart, que el sant mateix s'havia fet i portava penjat al cos per mortificar-se) com a record, relíquia que la família va conservar durant molts anys amb gran devoció fins que va desaparèixer després de la guerra civil.

Baptisteri al costat de l'antiga entrada a l'església.

Venerada a l'església de Santa Maria de Viladordis, diòcesi de Vic

*Déu per Vos los bens envia
Siaunos pues Mediadora:
Soberana Emperadora
Mare de Jesús Maria.*

*Hermosa Estrella del dia
de la matinada Aurora:
au nostra protectora
rea de salut, Maria.*

*ou flor de virginitat,
ou mirall de la puresa,
are de tota bellesa
ntes y despres del part:
el pobre desconsolat
ou amparo, llum y guia.*

*el vostre nom la virtut,
Que home la podrà entendre?
sols Deu la pot comprendre,
ai ab son poder absolut
rdona al que humil acut
er medi de Vos Maria.*

*ou vos Estrella del mar,
ou Raquel la mes hermosa,
ou la Sara carinyosa,
ou Esther per alcansar,
ou Abigail per calmar,
ou mes fecunda que Lia.*

*De Jericó sou la rosa,
Sou la vara de Jessé,
Sou columna d'ela fé,
Y Mare nostra amorosa:
Mostrauvos sempre piadosa
Al devot que en Vos confia.*

*Ab respecte y reverencia
Aquesta Imatge sagrada
Fou de Sant Ignaci honrada,
Com á Mare de clemencia:
Per Vos demaná ciencia
Per fundar la Companyia.
çGracias y bens singulars
Rebé de Vos gran Senyora;
Perque Vos sou protectora
Dels que postrats als altars
Ab prechs, hymnes, y cantars
Vos invocan Mare pia.*

*Del dimoni los obstacles,
Y tentacions apartau,
Als afligits consolau,
Fent prodigis y miracles:
Vostres favors inefables
Vos suplicam cada dia.*

*Viladordis petit Poble,
que ab devoció Vos venera
Troba de tota manera*

*En Vos esperanza doble:
Vostra protecció es noble
Per aquell que Vos fia.*

*Aquest Poble te probat
Que per tot dolor y mal
Sou medicina cordial,
Si de cor vos ha invocat:
Prompte se veu deslliurat
Del castich que lo afligia.*

*Sou Sefora celestial
Per librar-nos d'epacar;
Quan venim á demanar
Vostre amparo maternal;
Sempre del drach infernal
Defenseu-nos nit y dia.*

*De llams pedra y tempestats
Libraunos, ó gran Senyora,
Socorreu al que os implora
En totas necessitats:
Si venen desconsolats
Alcansaulos la alegríia.*

*Déu per Vos los bens envia
Siaunos pues Mediadora:
Soberana Emperadora
Mare de Jesús Maria.*

Goigs de la Mare de Déu de la Salut

Tortosa

Els gaiters: valor afegit a la missa de Sant Antoni

■ En tots els pobles la fe ha estat la protagonista de la festa

TORTOSA.— La festa tradicional dels pagesos s'ha concentrat des de fa molts anys a la parròquia de Sant Jaume del barri de Remolins. L'Agrupació de Sant Antoni va programar la festa per a dos dies: diumenge 14 i dimecres 17 de gener.

El primer dia, a més de la missa solemne a la parròquia, té un component popular a la plaça. Una simbiosi de religiositat popular: fe i folklore. Els més crítics havien formulat reserves respecte de l'oportunitat dels tocs de gaita durant l'eucaristia del 17. Ningú dels presents per gran que fóra no havia sentit mai l'estrident so de tres gaites i un tambor en el silenci religiós d'una eucaristia. En el programa, el director del grup musical La Carrasca havia escrit: «La missa per a tres gaites i tambor que proposem els gaiters de La Carrasca té la mateixa estructura que les misses on era present la música de gaita i tambor; és per això que difereix notablement de la concepció musical que tenim avui dia. Les intervencions dels gaiters durant la celebració es reduïen a les cinc que presentem: entrada, toc d'ofertori, toc d'alçar Déu, toc de combregar i sortida d'oficis.»

El rector, Mn. Antoni Cunill, va acceptar benèvolament les raons dels músics i l'Agrupació de Sant Antoni. Es va començar la missa sensibilitzant la bona gent del barri i d'altres parròquies. I ves per on, a mesura que se succeïen les intervencions, creixia l'atenció i devoció dels parroquians, i a la fi hi va haver aplaudiments amb caliu. Així que llum verda per a altres ocasions, sempre que

El Forcall va viure amb èxit la «Santantonà».

es prepari l'assemblea.

Acabada la missa, amb el valor afegit dels cinc tocs esmentats, va seguir el concert interpretant peces inspirades en temes dels segles XIV al XX. El director i l'ànima de tot plegat va ser Joan Pellisa.

Pel que fa a la resta de la diòcesi, consta l'èxit de la Santantonà del Forcall, on va ser present el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. Aquest poble dels Ports de Morella viu i reviu la lluita entre el bé i el mal, el triomf de la fertilitat. Quant al Perelló, cal destacar el saber combatre el fred

amb la beguda del *calmant* i el menjar propi dels que participen en el ball de la darrera coca. D'Ascó cal destacar la foguerada encesa tres dies i tres nits i entorn de la qual es menja la *clotxa*. Finalment, el quart botó de mostra és la concentració dels pagesos de Roquetes, de Jesús i dels Regueres, just al límit del

terme municipal.

En tots els pobles la fe ha estat la protagonista. Un protagonisme centrat en la devoció al sant fundador dels eremites contemplatius. Però també el protagonisme es comparteix amb les connotacions culturals del foc: un foc que il·lumina el menjar, el beure i és el motor d'una gresca fins al clímax.

J. Blanc i Bahima

Relleu en la presidència de l'Hospitalitat de Lourdes

TORTOSA.— Ben complerts els triennis reglamentaris, el president de l'Hospitalitat de Lourdes, Miquel M. Oliveras Gispert, cedeix la torxa a Anna M. Calvo Espluga. La nova presidenta també és, AT5 en actiu i veterana de l'hospitalitat des dels inicis.

També es canvien molts membres que coneixerem el proper diumenge 11 de febrer quan se celebri la festa anual evocativa de les peregrinacions. A les dotze se celebrarà la missa amb processó pel claustre de la catedral i la benedicció dels malalts. El calendari pastoral diocesà ja preveu que la peregrinació d'enguany serà del 5 al 9 de juliol. (J.B.B.)

LLEIDA

Nous vicari general i rector del Seminari

LLEIDA.— El bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, ha renovat la cúria diocesana. Mn. Joan Ramon Ezquerda Pociello, de 64 anys, nascut a Almenar, llicenciat en Llengües Clàssiques per la Universitat Pontifícia de Salamanca i actual rector de la parròquia de la Mare de Déu del Carme de Lleida, és el nou vicari general de la diòcesi. Mn. Ezquerda substitueix en aquesta responsabilitat Mn. Josep Maria Quintillà. Alhora, el prelat assumeix, ell mateix, la responsabilitat de la vicaria de Pastoral, que durant els darrers anys del pontificat del bisbe Malla va assumir en qualitat de vicari Mn. Bonaventura Pelegrí, que precisament ha estat nomenat delegat diocesà d'Apostolat Seglar.

El bisbe Ciuraneta va dirigir una carta a tots els sacerdots del bisbat per recollir propostes i, a partir de les opinions del presbiterat, poder nomenar el que és a partir de l'1 de febrer el nou vicari general

de la diòcesi lleidatana. Aquesta consulta fou molt ben rebuda pel sacerdots de Lleida, alhora que era tota una novetat. El bisbe ha agraït públicament la resposta positiva dels presbiterat diocesà, ja que la gran majoria van respondre a la consulta episcopal.

El prelat ha nomenat, a més, secretari general del bisbat Mn. Daniel Turmo, de 38 anys, nascut a Lleida i ordenat de prevere l'any 1993. El nou secretari general és llicenciat en Dret Civil i vicari de la parròquia de Sant Llorenç de Lleida.

Com a nou rector del Seminari diocesà ha estat nomenat mossèn Josep Antoni Jové i Camí, actual rector de la parròquia de la Verge dels Pobres del Secà de Sant Pere i consiliari del MIJAC (Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica), que substitueix en aquesta responsabilitat mossèn Màrius Rodrigo. Mn. Jové havia estat ja superior del Seminari de Lleida ens els anys setanta.

Quant a les parròquies de comarques el bisbe Ciuraneta ha nomenat mossèn Víc-

tor Martínez, fins ara rector de l'Albagés, rector de les parròquies de Gimènells i Pla de la Font, alhora que la responsabilitat parroquial de l'Albagés l'assumirà el rector de Castellans (Garrigues), Mn. Joan Bisart. El nou rector d'Algerrí és Mn. Vicenç Alfonso, que és també rector d'Alberola, Castelló de Farfanya i Os de Balaguer. Mn. Carles Martí ha estat nomenat nou rector de Rosselló, tot seguint com a rector d'Alguaire. Mn. Antoni Agelet, que és vicari judicial del bisbat, ha estat nomenat rector de Torrefarrera.

Cal afegir a aquests nomenaments els d'Àngel Escales com a capellà de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova; de Lluís Molet com a rector de Massalcoreig; de Daniel Gómez com a rector d'Almatret, Maials i Llardecans; Jesús Mateu com a rector de Sarroca de Lleida; Jordi Pinyol com a vicari de Granyena de les Garrigues, i Francesc X. Jauset com a rector de la Mare de Déu del Pilar de Lleida. (J.C.)

Publicada la pastoral dedicada a Francesc Castelló

LLEIDA.— El bisbat de Lleida ha publicat un petit llibretó amb l'exhortació pastoral *Pressentiment de la glòria*, del bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, dedicada a la propera beatificació del servent de Déu Francesc Castelló i Aleu.

La pastoral és el número 3 de la col·lecció *Evangeli i Vida*. El número 1 fou dedicat a la pastoral del bisbe sobre les vocacions amb el títol *Perquè vos ho dieu, calaré les xarxes* i el número 2, a les conferències quaresmals de Mons. Ciuraneta titulades *Quaresma: temps de gràcia i perdó*.

La Comissió Pro Beatificació de Francesc Castelló ha publicat alhora el número 28 del seu butlletí, que recull l'anunci de la beatificació per al proper 11 de març i les darreres notícies relacionades amb el procés. (J.C.)

Lleida

Funeral per la fundadora de la Companyia del Salvador

■ La mare Maria Fèlix va morir el 12 de gener a Madrid

LLEIDA.— La catedral nova de Lleida va acollir el 27 de gener una missa funeral presidida pel bisbe Francesc Xavier Ciuraneta i concelebrada per dotze sacerdots en memòria de la mare Maria

Fèlix Torres, fundadora de la Companyia del Salvador i del col·legi Mater Salvatoris de Lleida. La M. Fèlix morí sobtadament el 12 de gener a Madrid, a l'edat de 94 anys.

A la missa hi va assistir l'actual superiora general, Amèlia Lora-Tamayo, acompanyada per tota la comunitat lleidatana de la Companyia del Salvador, encapçalada per la seva superiora, la mare Serret, així com altres religioses vingudes de diverses cases. També hi van assistir professors, exalumnes, alumnes i pares del col·legi Mater Salvatoris.

Les religioses de la comunitat lleidatana havien assistit, conjuntament amb la resta de les religioses de les nou cases que la congregació té a tota Espanya, a la missa exequial i a l'enterrament de la seva fundadora celebrat a Madrid el 13 de gener i dies després, el 22 de gener, al solemne funeral celebrat a l'església de Santa Maria de Canà de Pozuelo de Alarcón, oficiat per l'arquebisbe de Madrid, el cardenal Rouco Varela.

En la seva homilia el bisbe Ciuraneta es referí a la vida i obra de la mare Fèlix com un do de Déu. «La vostra fundadora ha arribat davant Déu Pare ben preparada i amb la torxa de la caritat flamejant», digué el bisbe tot convidant les religioses a continuar l'obra iniciada per la mare Fèlix.

La vida i l'obra de la mare Fèlix sempre ha estat lligada a Lleida, ciutat considerada alhora com el bressol de la Companyia del Salvador. La fundadora va néixer el 25 d'agost del 1907 a Albelda, aleshores diòcesi de Lleida, i va estudiar com a alumna interna al col·legi de l'Ensenyança (Lestonnac) de la capital de Ponent. Va llicenciar-se en Ciències Químiques a la Universitat de Saragossa i va obrir una acadèmia a la ciutat de Lleida on va conèixer les que serien les seves primeres companyes, il·lusionades pel seu ideal de servir Déu segons el carisma i esperit de sant Ignasi de Loiola.

La companyia inicia els primers passos el 15 d'agost del 1934, quan Maria Fèlix i les seves companyes fan un vot privat de servir Déu, «esmerçant la seva vida en el servei a Déu i als germans». L'any 1935 es traslladaria a Madrid per fer-hi el doctorat, mentre que les seves companyes segueixen també estudis universitaris. Des-

Mare Maria Fèlix.

Trobada de cartes autògrafes

Coincidint amb el seu traspàs, l'arxiver del bisbat de Lleida, Mn. Ramir Viola, ha trobat a l'arxiu diocesà dues cartes autògrafes de la mare Fèlix, amb data del 15 d'octubre i del 3 de novembre del 1933, dirigides a l'administrador apostòlic de la diòcesi i vicari general respectivament.

La mare Fèlix tenia aleshores 26 anys, havia acabat la llicenciatura en Ciències Químiques i dirigia una acadèmia al carrer Canonge González de Lleida, que fou l'embrió de la congregació que fundaria posteriorment. En la primera carta explica com des de fa tres anys dirigeix una acadèmia per a noies que té com a finalitat la «formació cristiana», sota l'advocació de la Mare de Déu de l'Acadèmia, patrona de la ciutat de Lleida, imatge que presideix la instal·lació i davant la qual les alumnes resen les oracions diàries abans d'iniciar les classes i després de finalitzar els treballs acadèmics per donar-ne les gràcies. La mare Fèlix demana permís per fer-hi un oratori «semipúblic», mentre que a la segona carta sol·licita tenir-hi un sagrari i celebrar-hi missa, per fomentar la pietat entre les alumnes.

Es conserva també la resposta per escrit, signada pel canonge Dr. Eloi Reñé, en què s'autoritza la mare Fèlix, aleshores seglar, a obrir aquest oratori, celebrar-hi l'eucaristia i poder alhora organitzar actes eucarístics i de pietat.

prés de la guerra civil, Maria Fèlix va obrir un col·legi de primària i batxillerat anomenat *Re-vir-cien* (religió, virtut i ciència) en un pis de l'immoble núm. 627 de la Gran Via de Barcelona. L'11 d'oc-

tubre del 1940 el bisbe administrador apostòlic de Barcelona, Dr. Miguel de los Santos Díaz de Gomà, autoritza la mare Fèlix i les seves companyes a viure en comunitat. Es van establir en una casa del carrer Ganduxer núm. 59, que va esdevenir Residència Bonanova per a estudiants i que fou la llavor del que posteriorment arribaria a ser col·legi major universitari Mater Salvatoris, adscrit a la Universitat de Barcelona. Responien així al desig i vocació de treballar entre les joves universitàries. Va ser alhora el primer col·legi major de Barcelona.

L'any 1944 el nou bisbe de la diòcesi, Gregorio Modrego, va reconèixer aquesta comunitat com a Pia Unió de la Companyia del Salvador. El mateix bisbe, després de rebre el rescripte de la Santa Seu de 20 de desembre del 1951 amb el *nihil obstat*, el 31 de gener del 1952 transforma finalment la pia unió en congregació religiosa. Les disset primeres religioses van poder fer així la seva professió canònica en la festa de la Presentació del Senyor, el 2 de febrer del 1952, any del XXXV Congrés Eucarístic Internacional celebrat a Barcelona. El 25 de maig del 1986, Roma va concedir a la Companyia del Salvador la seva aprovació definitiva com Congregació de Dret Pontifici.

El bressol lleidatà

La companyia ha estat sempre lligada a Lleida des dels seus inicis. Així, l'octubre del 1948 s'inaugurà a la plaça Ricard Viñes d'aquesta ciutat el primer col·legi Mater Salvatoris. En la seva fundació hi va tenir un paper singular la religiosa lleidatana Carme Aige, que arribaria a ser superiora general de la congregació durant divuit anys, fins a la seva mort, el 26 de gener del 1989. Dues religioses lleidatanes més,

Montserrat Amigó i Victorina Gené, van col·laborar estretament amb la fundadora i amb la mare Aige en la creació del col·legi a Lleida.

Al Mater lleidatà (avui ubicat a set quilòmetres de la ciutat, a l'anomenat Pla de Montsó, amb unes modernes instal·lacions) van seguir els col·legis de Madrid, Caracas, Maracaibo i Puerto Rico, i una estreta col·laboració docent amb una escola parroquial a Bridgeport, als EUA. Actualment, la congregació, formada per un centenar de religioses, té un altre col·legi major a Madrid i una casa d'espiritualitat a Mota del Marqués, a Valladolid.

Fou precisament amb motiu de celebrar-se els cinquanta anys del col·legi

Fou amb motiu del cinquantè aniversari del col·legi Mater Salvatoris de Lleida que la mare Fèlix va venir a la capital del Segrià el 1998

Mater Salvatoris de Lleida que la mare Fèlix va venir a la capital del Segrià el 24 d'octubre del 1998, per assistir als actes commemoratius i a una missa solemne a la catedral. Va tornar de nou el 14 de novembre del 1999, per participar en l'eucaristia celebrada pel bisbe Ramon Malla a la capella del col·legi, com a cloenda de les seves nocces d'or. Hi ha la circumstància que a pocs dies de la mort de la seva fundadora, la Companyia del Salvador va iniciar el 2 de febrer les commemoracions del cinquantè aniversari de la seva fundació. Ho fa sense la dona que la va impulsar i que en va ser la seva ànima i el seu motor. «Qui m'hauria dit que arribaria a les nocces d'or de la companyia», havia dit darrerament la mare Fèlix, il·lusionada davant aquest aniversari. A les portes de les celebracions fundacionals, Déu l'ha cridada a l'eternitat.

Jordi Curcó

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estadades per sempre, i per a convalescències. Pocs places.

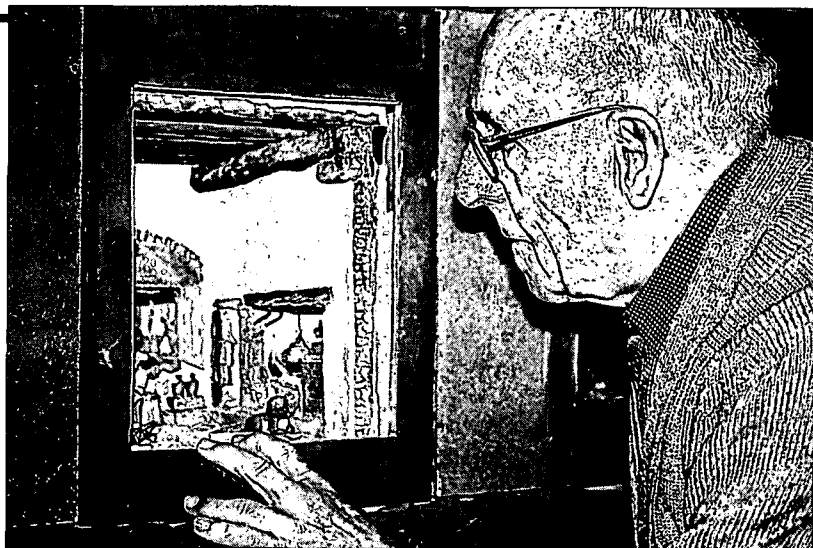
Tel. 934 274 453

Girona

Un monjo de Solius rep el principal premi pessebrista internacional

SOLIUS.— El Gmà. Gilbert Galceran, cistercenc de la comunitat de Solius, ha rebut la menció honorífica de la *Universalis Foederatio Praesepistica*, l'organització internacional pessebrística més important i que cada quatre anys concedeix un trofeu a les persones que s'han distingit per la divulgació d'aquesta tradició.

El Gmà. Galceran amb el diorama sobre la joventut de Jesús.

En el cas del germà Gilbert, de 88 anys, s'ha reconegut l'obra que a través de més de trenta anys ha fet gràcies a l'exposició de diorames sobre la nativitat i la infància de Jesús, i que atreu cada any unes 25.000 persones al petit monestir de l'Empordà.

Galceran elabora un diorama cada any. El del 1999 havia de ser l'últim, segons assegurava el monjo pessebrista, per les dificultats que tenia per treballar a causa de l'edat i perquè no quedava més espai a la sala d'exposició. De totes maneres enguany va aconseguir fer lloc desplaçant els altres diorames, per incloure un altre quadre que segons ell sí que serà el darrer.

Aquest diorama representa la joventut de Jesús, i a diferència dels altres no va poder seguir la inspiració que li venia, fruit de la meditació dels textos dels evangelis, perquè estava condicionat per les reduïdes dimensions de l'espai disponible. Galceran, que també és soci d'honor de la Federació Catalana de Pessebristes, pensa que «el pessebre és una tradició que se segueix fent, encara que no sempre hi hagi devoció».

Guillem Farré

Trobada d'animació per a catequistes

GIRONA.— La Delegació diocesana de Catequesi de Girona va organitzar el 20 de gener una trobada d'animació per a catequistes amb el lema «Ets catequista?... quina sort!» al col·legi dels germans maristes de Girona. S'hi van aplegar noranta catequistes procedents de 26 parròquies d'arreu del bisbat. Després de la presentació de cada parròquia assistent, es va procedir a un treball de grup consistent a donar solucions a les dificultats amb què solen trobar-se els catequistes. Finalment, es va celebrar l'eucaristia i la trobada es va acabar amb un refrigeri festiu. (C.C.)

LLEIDA

Beatificaran dues religioses de santa Teresa Jornet

LLEIDA.— Dues religioses de la congregació de les Germanetes dels Ancians Desemparats, fundades per la lleidatana santa Teresa Jornet, seran beatificades l'11 de març. Les dues germanetes, Dolors Puig Bonany i Josepa Ruano García, es convertiran en les dues úniques beates de la congregació fundada per la filla d'Aitona. Les germanes Bonany i Ruano van morir màrtirs l'any 1936 a Requena, província de València.

Les Germanetes dels Ancians Desemparats també tenen obert des del 7 de novembre del 1998 a la diòcesi de València el procés de canonització del fundador de la congregació, el P. Saturnino López Novoa, nascut a Sigüenza i canonge de Barbastro, població en la qual va fundar amb santa Teresa Jornet la congregació de Germanetes dels Ancians Desemparats.

López Novoa va morir l'any 1905 a Osca, d'on era canonge. Les seves despulles van ser traslladades l'any 1912 a la casa general de les germanetes a València, on avui descansen a la cripta de la capella, molt a prop del sepulcre de santa Teresa Jornet. (J.C.)

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf **BISBAT DE BARCELONA**

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa **BISBAT DE GIRONA**

104.4 FM Solsonès **BISBAT DE SOLSONA**

105.0 FM Alt Urgell (Ràdio Principat)

107.5 FM Andorra (Ràdio Principat) **BISBAT D'URGELL**

Menorca

L'Església celebra la festa de Sant Antoni

■ El bisbe Murgui anima el poble a viure la fe cristiana com una tradició ben viva

CIUTADELLA.— «Saber que els menorquins formam part d'una tradició cristiana ben viva» és indispensable per fer reviure la fe i engegar una nova evangelització tal com requereix la societat d'avui. Aquest és el missatge engrescador que el bisbe administrador apostòlic de Menorca, Mons. Jesús Murgui, va llançar amb il·lusió en la celebració de l'eucaristia de la festa de Sant Antoni abat, patró de Menorca, el 17 de gener.

Com cada any la celebració de la festa de Sant Antoni va tenir el seu punt decisiu en l'eucaristia celebrada a la catedral, presidida pel bisbe Murgui, acompanyat pel vicari general, Sebastià Taltavull, i el rector de la catedral, Miquel Anglada, i concelebrada per un total de 26 capellans.

Cal destacar la presència a l'acte del president del Govern Balear, Francesc Antich; de la corporació municipal, encapçalada per l'alcalde de Ciutadella, Pau Lluch, i de les autoritats polítiques, civils i militars, al capdavant de les quals hi havia la presidenta del Consell Insular, Joana Barceló.

A les onze del matí s'iniciava la missa solemne amb la presència de la Capella Davidica, l'Agrupació Musical de Ciuta-

Processó dels Tres Tocs amb motiu de la festa de Sant Antoni.

della, acompanyats de l'organista de la catedral, Tomé Olives, que interpretaren, al principi i al final de la celebració, l'himne del Jubileu. La catedral es va omplir de bona hora i va acollir unes 700 persones en presència de fidels d'arreu de l'Illa i de di-

verses comunitats parroquials de la diòcesi.

Al llarg de la celebració es va pregar d'una manera especial per la situació catastròfica d'El Salvador. De fet, per desig personal del bisbe Jesús Murgui, la col·lecta de la missa de Sant Antoni anirà destinada a ajudar els damnificats del poble d'El Salvador. Un total de 500.000 pessetes, que s'han lliurat a Càritas diocesana, es recaptaren entre els presents.

El bisbe Jesús Murgui va animar tots els menorquins a viure les arrels cristianes, perquè «res no ens ha d'apartar de l'amor de Jesucrist», recollint part de la segona lectura de la missa de la carta de sant Pau als cristians de Roma. Viure l'experiència de l'estimació a Déu i de Déu és vital per a l'autèntica vida cristiana. Per al prelat, «només alliberats de tot i d'un mateix ens podem entregar a Déu completament», tal com ho va fer sant Antoni, que va dedicar la seva vida a lloar Déu i va rebutjar tota cadena material.

Mons. Murgui va manifestar que «mirar endavant» és el que ha de fer l'Església d'avui, «que miri al futur amb reptes des-

afiants», després d'haver celebrat el gran pòrtic del nou mil·lenni en l'any jubilar. Uns reptes que passen per una nova i fonda evangelització de la societat, amb un missatge clar i transparent.

Després de la celebració milers de menorquins es van congregar pels carrers de Ciutadella, a l'espera de la processó dels Tres Tocs, que sortia de la catedral. La processó és la commemoració de l'entrada victoriosa l'any 1287 d'Alfons III, al capdavant de les tropes cristianes, punt neuràlgic de la història de Menorca, la reconquesta d'una tradició arrelada en la cultura i la fe cristiana d'avui. La processó la va presidir el bisbe Murgui i hi van prendre part els preveres, amb la presència de la imatge del sant i les autoritats desplaçades per a l'ocasió. En el moment del record de l'entrada del rei Alfons III, Mons. Murgui va entonar el cant del *Te Deum*.

La festa de Sant Antoni també se celebra a altres indrets de l'illa. Les parròquies de Sant Antoni de Fornells i de Maó van celebrar d'una manera solemne la seva festivitat parroquial. Altres del cap de llevant menorquí i del centre de l'illa també celebraren misses i benediccions d'animals en memòria del sant patró de l'Església de Menorca.

Guillem Ferrer Monjo

Millorar la comunicació en la catequesi

CIUTADELLA.— Amb l'objectiu de millorar la comunicació entre el catequista i els membres dels seus grups, la Delegació diocesana de Catequesi ha organitzat novament la jornada anual dels Cursets de Formació per a Catequistes, que es va celebrar els dies 13 i 14 de gener al Seminari Diocesà, a Ciutadella.

La secretària del Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC), Montserrat Oriol; el prevere barceloní Joan Busquets, i el germà de La Salle Miquel Xancó, juntament amb el seglar Antoni Díez, han estat els encarregats de dirigir els tres cursos fonamentals, a més del curs d'Iniciació a la Catequesi, impartit pels preveres illencs Francesc Triay, Joan Bosco Faner, Cristòfol Vidal i Joan Febrer, que cada any s'ofereix als catequistes que exerceixen aquest encàrrec eclesial per primera vegada. La coordina-

dora de la delegació, Margarita Servera Moll, va manifestar la seva satisfacció per la matrícula dels cursos, als quals es van inscriure un total de 150 catequistes d'arreu de l'Illa, cosa que suposa gairebé la meitat de la totalitat de la diòcesi. Els cursos, que van iniciar-se el dissabte al matí, van acabar amb la celebració de l'eucaristia, en què van prendre part tots els catequistes participants als cursos.

Entendre la comunicació audiovisual actual com a configuradora de la societat d'avui, tot insistint en les seves possibilitats pedagògiques en la catequesi, va ser l'objectiu del taller que va dirigir Busquets. Per la seva part, Montserrat Oriol, que va coordinar el curs *Tècniques i dinàmiques en la catequesi d'infants*, creu que cal encomanar als catequistes que millorin la seva comunicació personal, ja sigui exposant pedagògicament un tema,

Grup de catequistes.

o escoltant els problemes dels infants a la llum de l'evangeli. En canvi, el religiós Miquel Xancó proposà als membres del seu grup fer una relectura de la Paraula de Déu a través de la simbologia, els mites i els ritus, ajudant a interpretar el seu significat per al cristià d'avui. (G.F.M.)

URGELL

Estudi sobre la catedral d'Urgell

LA SEU D'URGELL.— L'església de Sant Domènec de la Seu d'Urgell va ser l'escenari el 3 de gener de la presentació del llibre *La catedral de la Seu d'Urgell*. El text de l'obra ha estat redactat per Joan Albert Adell, Pere Beseran, Albert Sierra i Albert Villaró. Els autors de les fotografies són Lluís Casals, Ricard Lobo i Jordi Pantebre. Tant els autors del text com els de les imatges són estudiosos del tema, especialistes en art i història i persones que coneixen bé l'església mare d'Urgell.

L'estudi abasta des de les dues primeres catedrals del segle v i xi fins a l'actual. L'estudi descriptiu i històric és complet i, en

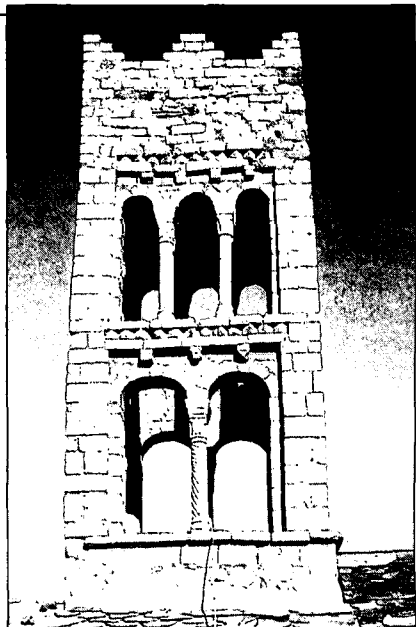
l'apartat de bibliografia, esmenta les obres anteriors de Josep Puig i Cadafalch (1918) i de Pere Pujol i Tubau (1980) sobre el mateix tema. Els treballs històrics, com els de Cebrià Baraut, publicats a *Urgellia*, documenten l'obra. El text segueix cronològicament l'estudi històric del monument romànic fins a la restauració del 1997-1998. També hi és descrit tot el patrimoni artístic que el temple ha rebut i custodiat: imatges, orfebrenria, còdexs i mobiliari.

El text és il·lustrat amb belles fotografies, algunes d'originals, del temple. La qualitat i l'originalitat infonen sublimat al text. Per als estudiosos de l'art i de la història

l'obra és un acostament a un patrimoni admirable i fins i tot, en algun detall, desconegut fins ara.

Amb encert, el bisbe d'Urgell, Mons. Joan M. Alanis, ha escrit al pròleg de l'obra: «El que és el cor del bisbat, la llar de la comunitat cristiana i el lloc més esponerós del seu culte, ara resta veritablement per tots acaronat.» Les paraules de Mons. Martí fan avinent el caràcter cristià que va aixecar els murs del temple i els infon la seva admirable identitat. El monument recentment restaurat ara és presentat amb tota la seva esplendor.

L'obra, de 286 pàgines, ha estat publicada amb el patrocini del govern d'Andorra, l'Ajuntament de la Seu d'Urgell i Caixa de Manresa. (A.M.)

Joves

Feliços els qui treballen per la pau

Aitor Casado és membre d'un grup de referència de la parròquia de Sant Andreu de Vitòria i col·labora amb la coordinadora Gest per la Pau d'Euskal Herria. Mikel Berasategui i Rosa Martínez treballen en una comissió de zona que engloba sis parròquies de la zona

est de Vitòria-Gasteiz. Els tres són joves i intenten cada dia «construir el Regne» des del seu compromís per la pau. I no una pau qualsevol, sinó aquella basada en els valors evangèlics de l'esperança, la veritat, la reconciliació i el perdó.

Gest per la Pau, on col·labora Aitor, és coneguda per les seves «aturades» de quinze minuts l'endemà de cada mort relacionada amb el conflicte basc, les seves manifestacions pels carrers exigint el final de la violència, la seva solidaritat amb la família de la víctima, etc. Aitor col·labora amb la comissió d'«Educar per la pau» i assegura que és «molt gratificant» perquè «aportes el teu gra de sorra en la construcció d'un futur en pau. Cada vegada som més els que expressem públicament que volem viure lliures i en pau, i en aquest canvi d'actitud de la gent davant del conflicte és on veus reconeguda una mica la teva tasca». Mikel i Rosa, a les parròquies, intenten «reflexionar sobre la pau, sobre la situació que vivim a Euskadi, sobre què podem fer, i intentem apropar aquesta reflexió a creients i no creients. És molt important

La societat basca es mou per la pau.

manipulació de la realitat que moltes vegades fan els mitjans de comunicació i que entorpeixen el camí cap a la pau; la desesperança i el desànim de molta gent cansada de tanta mort; la manca de voluntat dels partits polítics; l'ambient d'enfrontament i de crispació; la radicalitat i el fonamentalisme», afegeixen Mikel i Rosa.

Tot i les dificultats, aquests joves cristians no es rendeixen. Parlen de perdó i de reconciliació perquè saben que des de l'odi i el rebuig no s'aconsegueix res, excepte el sofriment. «Podem parlar de perdó des de la fe en un Déu que estima totes les persones pel que són i no pel que fan», assenyalen Mikel i Rosa. Per a Aitor, «això ens ha d'ajudar a mirar el futur amb esperança, amb la certesa que tot això no tornarà a passar més. La reconciliació no pot significar passar la pàgina de la història que hem viscut com si no hagués passat mai. És fonamental conèixer tota la veritat del que ha passat a través de l'actuació de la justícia».

La fe manté aquests joves en aquest dur camí de pacificació i els ajuda a mantenir l'esperança. En aquest sentit, la pregària és una de les fonts de què beuen. Així, per a Mikel i Rosa, «el poder de la pregària és la trobada de moltes persones, de diferents ideologies i maneres de pensar unides en una mateixa petició, una mateixa esperança. La pregària també ens empeny a continuar treballant socialment, a posar en pràctica en la nostra vida els valors d'aquest Jesús en què creiem i que ens condueixen a un estil de vida determinat. La pregària és unió, és companyia, és esperança per continuar treballant». Aitor pensa de la mateixa manera: «La pregària té el poder d'unir tots els cristians. La pregària és un moment de trobada amb Déu, de reflexió. Però també és un moment de transformació. No pots restar indiferent, el missatge de Jesús t'obliga a prendre compromisos, a treballar pel que reses.»

Rosa María Jané Chueca

Des del silenci

Doncs jo us dic: «Estimeu els vostres enemics, pregueu pels qui us persegueixen, així sereu fills del vostre Pare del cel, que fa sortir el sol sobre bons i dolents i fa ploure sobre justos i injustos» (Mt 5,44-45).

- Tinc una actitud d'obertura cap a tothom?
- Sóc capaç de perdonar els que em fan mal a mi o als altres?
- M'adono que la perfecció a la qual Déu em crida és la de l'amor total?

estar a prop d'aquells col·lectius socials que treballen per la pau al voltant nostre».

Aitor, Mikel i Rosa representen tots els joves bascos que volen un vida en pau. Una pau que respecti els drets humans, que respecti la vida i la integritat de la persona, que defensi la igualtat i la llibertat. Com indiquen Mikel i Rosa, «creiem que la pau no és una mera absència de la violència, sinó l'obra de la justícia, però la pau també és "fruit de l'amor que va més enllà del que la justícia pot aportar", com diu el Concili Vaticà II».

Per aconseguir la pau, aquests joves consideren indispensable el diàleg. I no és una tasca gens fàcil. «Conviure cada dia en un ambient de violència i d'intolerància, on un gran nombre de persones estan amenaçades per les seves idees és difícil i desmotivador», comenta Aitor. «Les dificultats són diverses, començant per la

El 25 de gener passat els joves de la diòcesi de Barcelona es van trobar novament amb el cardenal Ricard M. Carles, a la catedral, en el marc de l'Escola de Pregària. Aquesta vegada, el cardenal va reflexionar sobre l'esperança. En la seva meditació, va dir als joves que «la desesperança arrela fàcilment en un món que és patètic, pel que no té de bo, i apàtic, per la manca de reacció. El Senyor sap que no volem ser ni patètics ni apàtics». Ricard M. Carles va assenyalar que no es pot ser apàtic davant del pecat. Davant de la pròpia falta cal tenir una actitud de «penediment» i enfront de la dels altres, «perdó. Si fem

això, el Regne de Déu està més a prop». El pastor de la diòcesi va recordar als joves que l'esperança és fruit de l'amistat amb Déu i que «l'esperança es desperta com una llum en el fons de l'ànima». També va alertar els joves que sense esperança no hi ha res possible: «No hi ha canvis, ni perspectives de futur, ni reacció... L'esperança té a veure amb el proïsme. Si no perdem mai l'esperança en nosaltres mateixos, tampoc no la perdrem en el proïsme.»

El cardenal va demanar als joves que «no mireu mai els altres amb ulls cansats perquè Déu mai no ens mira així, sempre ho fa amb ulls il·lusionats». També va definir

com una cosa pròpia de l'esperança el fet de practicar l'esperit evangèlic de caritat: «No podem acceptar com a inevitable la manca d'amor del nostre temps. Al fons de l'ànima hi ha el desig d'estimar i de ser estimats, sobretot per Déu. Us demano que estimeu i pregueu a Déu. Viviu en el Senyor, no el penseu. El viviu.» El cardenal va voler acabar la seva reflexió destacant que tots tenim alguna cosa a veure amb la salvació del proïsme i va recomanar «el diàleg amb Déu (pregària) i que transmeteu el seu amor i la vostra fe (evangelització)». També els va demanar que freqüentessin el sagrament de la reconciliació. (R.M.J.)

Pregària

Déu vol que visquem en pau. La pau és possible també entre nosaltres. La volem ara. Una pau feta entre tots i per a tots. No volem que ningú la impedeixi o la retardi. Nosaltres ens comprometem a treballar per la pau en la veritat, en la justícia i en l'amor. **Senyor, que on hi hagi justícia, nosaltres hi posem pau!**

Creiem en la capacitat de les persones i dels pobles per buscar una solució als seus conflictes per camins de pau. No volem imposicions violentes, contràries al sentiment lliure de la societat. Nosaltres ens comprometem a promoure comportaments i camins democràtics en llibertat. **Senyor, que on hi hagi violència, nosaltres hi posem llibertat!**

Creiem en la força pacificadora de la veritat. Rebutgem la mentida com a estratègia, i la manipulació de la veritat al servei dels interessos polítics. Nosaltres apostem per la virtut alliberadora de la veritat. **Senyor, que on hi hagi mentida, nosaltres hi posem veritat!**

Reivindiquem la força social del perdó per edificar la nostra convivència. No volem que el ressentiment i els odis ens encadenin al passat. Nosaltres ens comprometem a promoure una experiència col·lectiva de perdó i de reconciliació mútua. **Senyor, que on hi hagi odi, nosaltres hi posem perdó!**

Tots necessitem el perdó de Déu. Tots necessitem perdonar i ser perdonats. Demanem el perdó de Déu pels nostres pecats. Demanem perdó per no haver treballat prou per la pau i en contra de totes les injustícies. Demanem perdó als que no hem sabut defensar o ajudar des de l'esperit de l'evangeli. **Senyor, que on hi hagi pecat, Tu hi posis perdó!**

(Fragments del text llegit en la Trobada de Pregària per la Pau, Vitòria, 13 de gener del 2001)

Esperança i perdó

Van Gogh

Algunes de les

matisse

millors firmes en el

Cézanne

tractament de la llum.

FECSA

enher

Grupo Endesa

Fer realitat la integració sociolaboral

■ Objectiu de l'Associació de Pares i Familiars de Persones amb Disminució Psíquica Sant Jordi

Aconseguir que les persones amb discapacitat psíquica s'integrin socialment i laboralment. Aquest és l'objectiu fonamental de l'Associació de Pares i Familiars de Persones amb Disminució Psíquica Sant Jordi, una entitat sense afany de lucre que treballa des de fa més de trenta anys pel reconeixement dels drets d'aquest col·lectiu i per millorar-ne la qualitat de vida.

L'Associació de Pares i Familiars de Persones amb Disminució Psíquica Sant Jordi es va crear el 1969 a Barcelona. Un grup de pares va decidir instituir aquest servei per tal que els seus fills poguessin treballar. «S'hi organitzaven tallers manipulatius, on els usuaris podien muntar bolígrafs, ensobrar cartes o empaquetar productes amb cel·lofana», explica Andreu Rosselló Prieto, gerent de l'entitat. Actualment l'associació disposa de dos centres. El primer està ubicat a la plaça de Sant Pere, 3 bis, que va ser la seu inicial, on hi ha un servei ocupacional d'inserció. L'altre centre està situat al carrer Peu de la Creu, 6, inaugurat a començaments del 1996, en el qual es duu a terme un servei de teràpia ocupacional.

Aquest darrer centre acull trenta-set adults, d'edats compreses entre els vint i els seixanta-cinc anys. Hi ha cinc aules, amb un monitor per cada vuit usuaris. Són persones que tenen un grau de discapacitat psíquica del 65% o més. Alguns d'ells tenen també altres trastorns associats, com ara hemiplegia, epilèpsia o visió deficient. El seu nivell de manipulació és baix, la qual cosa fa que tinguin una autonomia força reduïda. Núria Capelleras González, directora tècnica de l'associació, diu que no s'ha d'infantilitzar aquestes persones. «Tenim —afirma— el mal costum d'anomenar-los "nens" o "nois" i no ho són. Són adults.»

Ocupació terapèutica

A partir d'un contracte d'assistència i de l'elaboració d'un programa individual de rehabilitació, es desenvolupen totes les activitats d'aquest servei de teràpia ocupacional. El curs comença el mes de setembre i acaba a finals de juliol. L'horari és de dilluns a divendres, de 9.00 a 18.45 h.

Anar a la biblioteca és una de les activitats que es fan al centre.

Els grups s'estructuren segons factors concrets, com el nivell de capacitat manipulativa, l'edat o la relació que s'estableix entre ells. «Al matí té lloc el que nosaltres anomenem ocupació terapèutica», subratlla Núria Capelleras. Es tracta que els usuaris efectuïn una tasca productiva. El que guanyen, és per a ells. Si fan cent pessetes, guanyen cent pessetes; si en fan dues mil, en guanyen dues mil.

«Es tracta d'un aprenentatge —opina Andreu Rosselló— que els ajuda a acostar-se més a la vida real, alhora que assumeixen què vol dir treballar. A més, saben que si treballen, guanyen diners.» Núria Capelleras puntualitza que «per a ells, passar de l'escola al taller és una cosa molt simbòlica. Són discapacitats, però no són ximplers. El tema de la productivitat és molt positiu, ja que d'aquesta manera aprenen una de les funcions cabdals dels adults: la feina». La directora tècnica defineix a la perfecció l'ideari de l'associació: «Som a cavall entre una escola i

una empresa.»

Pel que fa al personal no remunerat que dóna suport a les diferents activitats que es fan al centre, n'hi ha de tres tipus: els voluntaris, els objectors de consciència —es tracta d'una figura que aviat deixarà d'existir— i els estudiants en pràc-

tics. A més, es duen a terme diversos tallers (expressió corporal i teatre, reciclatge de paper, maquetes, coneixement del barri...) que proposen els monitors i que els usuaris trien. «El referent sempre és el monitor», assegura Núria Capelleras. A través d'aquests tallers s'intenta potenciar el desenvolupament del conjunt de les capacitats de les persones amb discapacitat psíquica perquè puguin aconseguir una autonomia més gran. També es pretén que es relacionin amb els seus companys i que no es tanquin en el seu món.

També s'organitzen sortides. Darrerament s'ha anat a Correus, a la Sagrada Família i a espectacles de música. Els dimarts se sol anar a la biblioteca. «La majoria de les persones amb discapacitat psíquica del centre no saben llegir ni escriure, però la idea bàsica és que coneguin com funciona una biblioteca i que agafin un llibre», manifesta Núria Capelleras. A la biblioteca busquen material per a la revista trimestral *Anem*, editada per l'associació i confeccionada per ells.

La Biblioteca F. Bonnemaison va organitzar un concurs de postals nadalencs. L'Associació de

Pares i Familiars de Persones amb Disminució Psíquica Sant Jordi hi va participar i un dels treballs presentats, elaborat per Núria Carrera, va obtenir el primer premi. A més, l'entitat va aconseguir el primer premi amb el projecte d'educació viària *Amb Llum Verda*, organitzat per la Direcció Provincial de Trànsit de Madrid.

Miquel Àngel Codina

tiques. L'Associació de Pares i Familiars de Persones amb Disminució Psíquica Sant Jordi ha signat un conveni amb diferents entitats, com la Universitat de Barcelona o l'Escola d'Integració Social, perquè els alumnes (de Psicologia, Pedagogia, Educació Social, etc.) hi puguin efectuar les hores de pràctiques que necessiten. Segons Núria Capelleras, «els voluntaris desenvolupen essencialment una funció d'auxiliar, de suport al monitor».

Activitats, tallers i sortides

Després de menjar, es fan activitats molt variades, que s'estructuren d'acord amb l'esmentat programa individual. N'hi ha d'habilitat manipulativa (utilització de les mans, motricitat...), de comunicació (trobades de grup, on preval la paraula), esportives (dos cops la setmana) i un ampli bagatge d'aprenentatges (com l'ús dels diners o la seguretat viària). Els di-

**ASSOCIACIÓ DE
PARES I FAMILIARS
DE PERSONES AMB
DISMINUCIÓ
PSÍQUICA SANT JORDI**
C/ PEU DE LA CREU, 6, BAIXOS
08001 BARCELONA
TEL./FAX 934 433 434
a/e: astjordi@suport.org

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVó!

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

Andrea Riccardi, guardonat amb el Premi Internacional Catalunya

■ L'historiador italià és el fundador de la Comunitat de Sant Egidi

BARCELONA.— El 31 de gener passat es va donar a conèixer que el XIII Premi Internacional Catalunya, atorgat per la Generalitat de Catalunya, havia recaigut en Andrea Riccardi (Roma, 1950), historiador del cristianisme. El jurat va valorar la seva tasca a favor de l'ecumenisme, el diàleg interreligiós i la pau al Tercer Món.

Andrea Riccardi ha estat guardonat per «assumir el cristianisme d'una forma profunda i creativa», segons va dictaminar el jurat, encapçalat per Jordi Pujol, president de la Generalitat de Catalunya. Va ser proclamat guanyador d'entre 20 finalistes, provinents d'una selecció de 250 candidatures. Riccardi va fundar el 1968, a la llum del Concili Vaticà II, la

Andrea Riccardi.

Comunitat de Sant Egidi, moviment constituït per laics catòlics especialitzat a fer de mitjancer en conflictes internacionals. Aquesta associació està estesa per tren-

ta-cinc països i compta amb més de trenta mil membres. La Comunitat de Sant Egidi a Catalunya té dues seus: a Barcelona i a Manresa, amb un centenar de membres. Tot i que els dos objectius fonamentals de l'entitat són l'ecumenisme i el diàleg, entre les seves tasques també es troba l'atenció a les persones pobres, malaltes i marginades. La pregària i la transmissió de l'Evangelí són uns altres dels pilars que sostenen la filosofia de la Comunitat de Sant Egidi.

Acció per la pau

El jurat també ha destacat que l'associació «ha incidit fortament en els processos de pau de diversos països del Tercer Món». Les tasques de mitjancer orquestrades per Andrea Riccardi han donat alguns fruits d'especial rellevància. Dos anys

de dures negociacions a la seu romana de la Comunitat de Sant Egidi (ubicada al barri del Trastevere) van ser decisius perquè el 1992 Moçambic posés fi a setze anys de guerra civil. Tanmateix, el 1996 va afavorir el restabliment de les relacions entre la guerrilla de Guatemala i el Govern del país. En l'actualitat el moviment impulsa una moratòria mundial sobre la pena de mort per a la qual porten ja recollides tres milions i mig de signatures.

El Premi Internacional Catalunya, que es lliurarà al guanyador el proper 15 de maig en un acte que tindrà lloc al Palau de la Generalitat, està dotat amb 80.000 euros (uns 13 milions de pessetes) i una escultura de l'artista Alfredo Sánchez. Segons Riccardi, l'import del guardó es destinarà a algun dels projectes de cooperació que la Comunitat de Sant Egidi porta a terme a Àfrica. (C.C.)

Records de la primera missa

BARCELONA.— Mn. Miquel Rodríguez Sala, president de l'associació sociocultural cristiana-catòlica Conesti, recorda que fa quaranta-tres anys, amb motiu de la celebració de la seva primera missa, li van dir a la parròquia de Folgueroles (Vic) el següent: «Miquel, no t'acostumis a celebrar la missa. Que per molts anys la puguis celebrar amb la fe i la il·lusió amb què avui l'has celebrada.» Al llarg de tots aquests anys sempre ha predicat un missatge de pau, amor i caritat.

«Mai no tindrem felicitat per segles ni centúries — afirma Mn. Miquel Rodríguez — si algú pateix o ha sofert per culpa nostra, perquè tot allò injust i dolent té reprovació i allò bo, recompensa. Si hem comès una injustícia contra algú, hem de saber demanar humilment perdó, rectificar, convertir-nos i restituir si cal.» També diu que si algú l'ha comès contra nosaltres, «hem de procurar amb tots els mitjans i sempre amb amor que prevalgui la veritat i la justícia, si no, serfem còmplices. Després ho deixarem a les mans de Déu, justícia suprema i eterna, Creador i

Senyor de tot allò visible i invisible, principi i final del misteri de la vida».

El president de Conesti assegura que «només serem feliços fent feliços els altres; estimant amb constància i fidelitat. El veritable amor mai no s'apaga, perquè participa de l'Amor Etern, del Déu que estima i perdona sempre que li demanem perdó i rectifiquem». Opina també que en aquest món mai no hi haurà pau si actuem amb maldat. «Pau als homes de bona voluntat. Aquest és el missatge cristià. El que va proclamar el cel fa dos mil anys i que no pot enganyar-nos ni ens fallarà», subratlla.

Mn. Rodríguez va commemorar recentment el quaranta-tresè aniversari de la celebració de la seva primera missa a la residència de l'avinguda Meridiana núm. 270-272, 7a planta, on resideixen més de noranta ciutadans de l'Europa bàltica i balcànica. Se'ls atén amb amor cristià i desinteressadament fins que trobin feina i puguin situar-se. «Generalment són gent honesta i professionalment ben preparada. Va ser emocionant el fervor i l'alegria de

Mn. Miquel Rodríguez en la celebració de la seva primera missa.

A Roma, guanyant el Jubileu del 2000, amb el superior dels Germans de Sant Joan de Déu.

tots. Tot i que el seu llenguatge és molt diferent, tots sintonitzem en la mateixa fe», explica Mn. Rodríguez. El cor de Conesti, que toca i canta cada dimecres, a les 19.00, a la capella de l'entitat, va ajudar a solemnitzar l'acte. «L'emoció va arribar a tal extrem que en el moment de donar la pau, la majoria d'ells plorava», recorda Mn. Rodríguez. (C.C.)

Santa Eulàlia

Hola, amics! Estic segura que tots sabeu que santa Eulàlia («la ben parlada») era filla de Barcelona, però potser alguns no sàpiguen que va néixer i viure al meu estimat barri de Sarrià, en un lloc conegut amb el nom del Desert de Sarrià i que porta el nom de passeig de santa Eulàlia.

Explica la història que la nena Eulàlia va sentir que el governador romà es portava malament amb els cristians i, molt decidida, va anar a increpar-lo per la seva conducta. Va anar al palau i va passar pel carrer conegut ara com a via Laietana (nom derivat de Laia). Va ser martiritzada i clavada en una creu amb el seu cos nu, cosa que va arregar Déu fent caure un gran mantell de neu.

Un altre miracle de la santa va ser que davant d'una gran epidèmia que va patir Barcelona, ella va protegir el barri i aquest, agraït, compleix la promesa d'anar cada any en processó des de la parròquia fins a la capella del Desert amb el santcris portat per portants. Diuen que Sarrià és un barri especial, i doncs, si és el bressol d'una santa flor triada per Déu!

Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

Coses de la vida

VINE A CANTAR AMB MN. SOLER

«Catalunya Cristiana» et convida a assajar cants

- A la casa de les Dominiques de la Presentació, al carrer Rosselló, 240 (entre Passeig de Gràcia i Pau Claris). Els dimarts 20 i 27 de febrer i el 6 de març, de les 19.30 a les 21.00 h.
- Cants molt apropiats per als que gaudiu pregant tot cantant.
- Si teniu el cantoral *Una veu exultant*, porteu-lo. Si no el teniu, a l'assaig hi trobareu exemplars.

Us hi esperem!

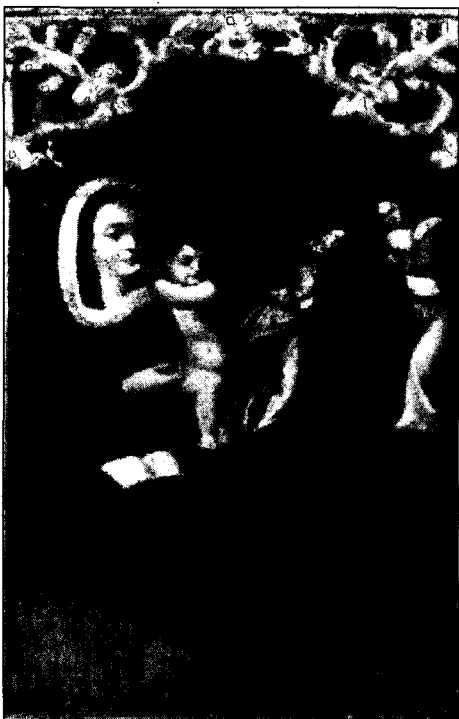
Per a més informació:
Setmanari Catalunya Cristiana
Tel. 934 905 988 (Victòria)

Inscripcions gratuïtes

cultura

Primera pintura sobre fusta de la Mare de Déu de Montserrat

■ Trobada durant la restauració d'una predel·la del Museu de Lleida

Imatge de la policromia descoberta.

SANT CUGAT DEL VALLÈS.— Recentment s'ha descobert la primera pintura sobre fusta coneguda de la Mare de Déu de Montserrat. Es tracta d'una policromia original sobre fusta, de gran bellesa, en molt bon estat de conservació i que s'ha datat entorn del segle XVI.

Els tècnics del Servei de Restauració dels Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya, ubicat a Sant Cugat del Vallès, van dur a terme la trobada, mentre feien tasques de restauració d'una predel·la (part inferior d'un retaule) que pertany al Museu de Lleida Diocesà i Comarcal. El descobriment és la primera pintura sobre fusta coneguda de la Mare de Déu de Montserrat, de la qual ja s'havien trobat fins ara representacions en estampes gravades al burí, xilografies, talles policromades i olis sobre tela i sobre coure.

L'obra restaurada és una predel·la dividida en cinc compartiments. Se'n desconeix l'autor i la procedència, però observant els aspectes iconogràfics, els

espais arquitectònics i, principalment, les imatges paisatgístiques, així com l'ampul·lositat de les vestimentes i el tractament dels plecs, l'obra s'ha datat cap al segle XVI. Després de fer diverses prospeccions de neteja a cadascuna de les escenes, els tècnics van descobrir la presència d'una policromia anterior original totalment diferent a la capa superior.

Una de les escenes presenta la policromia original de la Mare de Déu de Montserrat, de pell blanca, amb uns àngels al fons que serren les muntanyes. Una altra escena representa Maria Magdalena i en una tercera apareix un sant que porta una creu. En una de les altres dues imatges apareix una figura que podria correspondre a la Mare de Déu del Pilar. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Stefan Wyszyński, cardenal

Polònia va retre el 1992 un homenatge al cardenal Stefan Wyszyński

(1901-1981) amb l'emissió d'un segell on apareixia la seva imatge i la de la Mare de Déu de Czestochowa. Fill d'un organista d'església, Wyszyński va entrar a estudiar al Seminari de Włocławek. El 3 d'agost del 1924 va ser ordenat de sacerdot. Va estudiar Dret a la Universitat de Lublin. Durant un temps va alternar les funcions religioses amb les docents. Poc abans de la Segona Guerra Mundial, i aconsellat pel bisbe de Włocławek, Michael Kozal, va marxar del país. El 1945 es va reincorporar als seus càrrecs de rector del seminari i canonge de la catedral. El 1946 va ser nomenat bisbe de Lublin i el 1948 va ser designat arquebisbe de Gniezno. El 29 de novembre del 1952 va ser creat cardenal. Va participar activament en els moviments laborals del seu país, a través d'una gestió moderadora i mitjançera.

Tres noves campanes per a Linyola

LINYOLA.— Properament la parròquia de Linyola (Pla d'Urgell) comptarà amb tres noves campanes, segons va acordar la Junta d'Obres del Temple. El rector, Mn. Josep Vilà, va anunciar recentment als feligresos aquesta notícia. Santa Maria Assumpta, Francesca-Teresa i Santa Quitèria seran els noms de les campanes.

Actualment la parròquia només disposa d'una campana, que va ser regalada al poble pel matrimoni Josep Piñol-Francesca Pedrós, com a prova d'agraïment per haver tingut sort en el sorteig de Nadal de l'any 1940. La festa de la seva benedicció va tenir lloc el 18 de febrer del 1942, els actes de la qual van revestir una gran brillantor i un inesborrable record.

Cal dir com a curiositat que des de la culminació de la Guerra Civil el 1939 fins a aquella data es va fer servir com a campana un bidó buit d'oxigen, que emetia els tocs a cops de martell, a càrrec del sereno, i anunciava al veïnatge els esdeveniments de la població (defuncions, enterraments, batejos, incendis...).

Ara, amb la instal·lació de les esmentades campanes, es pretén recuperar de forma electrònica la simulació del seu volteig, les antigues i enyorades tradicions que amb el pas del temps havien quedat arraconades.

La més gran tindrà un pes de 720 quilos i se li imposarà el nom de Santa Maria Assumpta (patrona de Linyola, en record de l'existent abans de la Revolució Civil). Tanmateix, comptarà amb aquesta inscripció: «Donada per l'Associació del Sagrat Cor», perquè el seu import serà sufragat totalment per aquesta entitat, que compta amb més de mil associats.

La segona—l'actual—serà refosa, per-

Campanar de Linyola, on es col·locaran les noves campanes.

què està esquarterada, però continuarà ostentant la mateixa nomenclatura, o sigui, Francesca-Teresa, i el nom del seu donant. Pel que fa al pes assignat, és de 520 quilos.

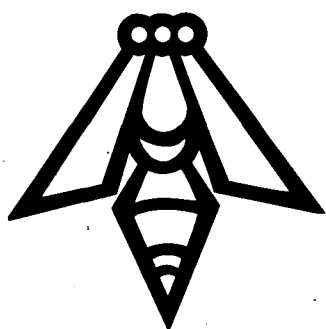
En relació amb la tercera de la sèrie ostentarà el nom de Santa Quitèria (copatrona d'aquesta localitat del Pla d'Urgell), amb un pes de 330 quilos. Hi ha una altra campana al campanari que porta la data del 1761 i la següent inscripció: «Sant Sebastià ora pronobis.» Amb tota probabilitat, es tracta de quan el poble de Linyola va votar a aquest sant com a intercessor contra la terrible pesta del còlera el segle XVIII. El seu pes és de 35 quilos i també es farà servir per completar més bé encara els diferents sons de les campanes.

Joan Civit Esmatges

CERABELLA

zona industrial, A
ES 08181 SENTMENAT (BARCELONA)
Tel. +34.93.715.31.02 Fax +34.93.715.02.51

CERERIA ABELLA,
Sant Antoni Abat, 9
08001 BCN
t. 934 41 09 07 / fax. 934 41 70 47

CERERIA ABELLA,
Boters, 5 (Portaferrissa)
08002 BCN
t./fax. 933 18 08 41
NOC,
Comte Borrell, 41
08015 BCN
t. 934 42 93 28 / fax. 934 41 90 47

cerers
des de
1862

«El cristianisme és la religió de la veritable alegria»

■ Mn. Alimbau ha publicat el seu darrer llibre: «Paraules per a l'alegria»

Mn. Josep M. Alimbau, sacerdot de Barcelona i periodista, tracta el tema de l'alegria en el seu últim llibre. La presentació de la publicació es va fer el 23 de gener passat a la Sala Claret. Mn. Alimbau ha escrit el llibre pensant en les persones

de la nostra societat que cerquen l'alegria intensament, però que no la troben i es conformen amb unes rialles escadusseres. Amb tot, l'alegria veritable i permanent es pot assolir. Mn. Alimbau n'és també un bon testimoni.

Mn. Alimbau en la presentació del llibre a la Sala Claret.

—Quins beneficis dona l'alegria?

—Alguns d'ells vénen detallats a la contraportada del llibre *Paraules per a l'alegria*. Cito els doctors Burton, un metge anglès, autor d'un dels primers textos de psiquiatria: *Anatomia de la melancònia*; Vives, Keppler, Weber, De Lionez, Moody... Ells afirmen que l'alegria és profitosa per al cos: afavoreix la respiració i la circulació sanguínia, beneficia el cor i el cervell, ajuda l'assimilació a les cèl·lules nervioses, pot evitar malalties i impedir-ne el desenvolupament. També l'alegria és beneficiosa per a la ment i per a l'esperit, ja que millora la vida psíquica i espiritual, dona ànims per poder afrontar qualsevol treball, dificultat o creu, afavoreix les accions generoses, fa la virtut més heroica, la vida millora en qualitat, fa el tracte més amable, més servicial...

—El cristianisme és sinònim d'alegria?

—Sí. Chesterton deia: «L'alegria és el gran secret del cristianisme.» Mons. Gay afirmava: «El cristianisme és la religió de l'alegria.» Segons L. Felix-Faure, «l'alegria és el do que el cristianisme ha fet al món». El cristianisme no tan sols és una invitació a l'alegria (Fl 3,1.4.4), sinó un missatge d'alegria (Lc 2,10). L'alegria és un deure. Sí, l'alegria és una de les millors apologies del cristianisme. Els primers màrtirs cristians, dels primers segles, van ser uns cent cinquanta mil. Tothom els coneixia per la seva gran alegria. Fins i tot se'ls va arribar a identificar, denunciar i empresonar en èpoques de persecució «per la seva gran alegria». Allà on hi havia alegria volia dir que allí hi havia uns cristians. L'alegria és una característica dels màrtirs de tots els temps. El Papa ens diu: «No apagueu l'alegria! Habitueu-vos a gaudir d'aquesta alegria! Testimonieu la vostra alegria!»

—En el llibre es diu que l'alegria és una conseqüència de l'amor...

—Això ho diu sant Tomàs. Ell ens ensenya que l'alegria és el fruit d'una virtut; que no s'arriba a l'alegria directament. L'alegria prové d'una altra cosa, com la flor i el fruit pressuposen un arbre, el tronc, unes arrels, les branques, que els fan néixer, els sostenen i els nodreixen. O sigui que l'alegria és una conseqüència de

l'amor. També ho afirma sant Bernat de Claravall: «Aprèn a estimar amb tendresa, amb saviesa, amb valentia i obtindràs pau, felicitat i alegria.» També ho explica sant Francesc d'Assís en el venciment propi i en el seguiment de Jesús en l'amor.

—És fàcil o difícil esdevenir una persona alegre?

—Hi ha persones que es pensen que l'alegria els caurà damunt per «sort», com aquell que li toca la loteria. I no és així. L'alegria és fàcil si es té una bona consciència, però és difícil si es té la consciència bruta de sang... com exposa el llibre el cas de lady Macbeth, de Shakespeare. Tomàs de Kempis recomana: «Tingueu bona consciència i tindreu sempre alegria.»

—La nostra societat d'avui ho té tot i no està alegre. Per què?

—Perquè ens dediquem més als béns externs i ens oblidem dels béns interns. Ho fem tot per tenir més coses i ens oblidem de la dimensió espiritual, de la vida interior de la persona. Per exemple, la taula està opíparament servida. Els comensals són amics que parlen de moltes coses i engoleixen menges delicioses, però no hi ha alegria. A les discoteques, sales de festa i espectacles nocturns la gent es mou i balla, però no hi ha alegria. Amb grans riallades, es diverteixen ingerint alcohol i buscant

sexes, però no hi ha alegria. Posseeixen grans cotxes, diners per viure i adquireixen les coses que es troben per la vida, però no hi ha alegria. Tenen un casa repleta d'objectes molt valuosos i pràctics, però no hi ha alegria. L'alegria és fàcil d'imaginar-la, costa d'adquirir-la i és difícil de conservar-la. La veritable alegria no ve de fora, sinó que neix de dins, a l'interior de cadascú, com diu l'adagi popular: «L'alegria en l'ànima sana es cria.»

—Sobre el que acabem de dir hi ha un cas molt semblant: el d'un home que vostè posa d'exemple perquè es va preocupar de la gent que estava trista en una societat que ho tenia tot, al Regne Unit...

—Sí, era Frederick William Faber (1814-1863), eclesiàstic anglès, ordenat ministre anglicà, convertit al catolicisme i ordenat de sacerdot. El P. Faber va ser

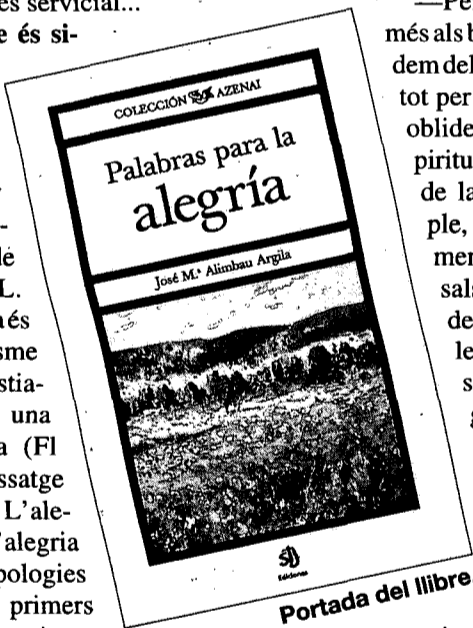
—amb el també convertit i més tard cardenal Newmann— qui va fundar l'oratori anglès, en una època que els del Regne Unit ho tenien tot, vivien en el gran imperi. El P. Faber va comprovar que cada vegada hi havia més persones que patien hipocondria, és a dir, acció caracteritzada per una gran sensibilitat del sistema nerviós com la tristesa habitual. Va veure que cada cop hi havia més persones avorrides, amargades, afligides, amb melancònia. I va ser ell qui va començar a parlar en els seus escrits ascètics de la necessitat de l'alegria. Ell deia que «l'alegria és un dels elements més importants de la vida espiritual». És evident que es té de tot i s'està trist. I això passava ahir, passa avui i passarà demà si ens oblidem d'on

rau la veritable alegria, la interior, i els camins que hi porten.

—Una persona que pateix, que està malalta, pot estar alegre?

—Evidentment. L'alegria no està renyida ni oposada al dolor, al sofriment, a la malaltia o al fracàs. L'alegria sí que està oposada a la tristesa, a la melancònia... Tots hem conegut grans malalts que tenien i transmetien alegria. Recordo —i també està reflectit en el llibre— el testimoni de Manuel Lozano Garrido, el periodista assegut durant vint-i-vuit anys en una cadira de rodes, amb grans dolors físics, que sempre estava content i alegre. Ell va saber convertir «el dolor, el sofriment, en alegria».

Toni Matons

Portada del llibre.

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

El bon venedor

La cullereta remenava lentament, agafada pels meus dits, el cafè amb llet de cada matí mentre l'home extremadament prim i impecablement vestit —malefí a la mà— es presentava com a representant d'una acreditada marca d'aquest producte que fa despertar moltes ments semiadormides. Intentava per tots els mitjans convèncer l'amo del bar que la marca que representava era la del cafè més pur del mercat. No parava de burxar-lo amb paraules de bon venedor. El cambrer em mirava de reüll, amb les cellès poblades i aixecades, amb expressió de desconcert.

A l'altre extrem de la llarga barra d'acer inoxidable, neta com una patena, quatre simpàtiques noies cridaven el barman reclamant els seus serveis i, darrere meu, un cop d'aire procedent dels llavis d'una amiga va refrescar el meu clatell per uns segons, mentre em murmurava a cau d'orella com es podia saber si el cafè era pur.

«Hi ha diverses maneres de saber-ho, però una és la següent: una vegada molt, en tires un pessic a la superfície d'un vas d'aigua; si és pur, es mantindrà, però si se'n va al fons ja no és tan bo», li vaig explicar. Llavors em va dir que, gràcies a la meua «interessant explicació», aquell dia em convidava. «Ja era hora que et marquessis un detall amb mi», li vaig dir de broma.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Recetas para realizar en un santiamén y vivencias gastronómicas* truqueu al tel. 938 793 402.

Llibres

Doctrina mariana

En aquest llibre sant Lluís Maria Grignon de Montfort va recopilar les experiències de les seves missions populars i va condensar la seva doctrina mariana en ordre a la santificació de les ànimes. «Ell no ignorava que el predicador és el sembrador que sembra i rega, però que el creixement de la planta es deu al principi vital que ve de Déu», explica en el pròleg Francisco de P. Solá, s.j., director de la Societat Grignon de Montfort. El sant autor estava totalment convençut que un mitjà necessari per a la santificació era la devoció a la Mare de Déu. «Tota intervenció de Maria en l'obra de regeneració dels fidels no està en competició amb Crist, sinó que en deriva i està al seu servei», ha manifestat Joan Pau II. (C.C.)

Sant Lluís Maria Grignon de Montfort, *Tratado de la verdadera devoción a la Santísima Virgen*. Editorial Esin, Barcelona 1999, 178 pàg.

María Teresa Val Dávila, *Orantes desde el amanecer*.

Editorial Narcea, Madrid 2000, 140 pàg.

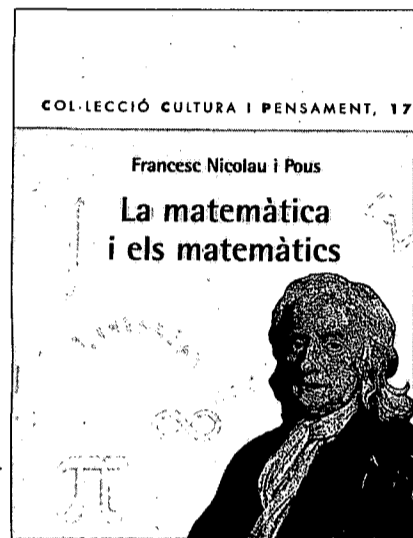
Meditacions matinals

La pregària de l'Església ens encoratja a lloar el Senyor des de la sortida del sol fins al seu ocàs. L'alba és especialment un temps volgut per Déu. L'orant, quan cada dia obre els ulls a la llum, no pot menys que exaltar el Creador davant de tanta bellesa. En aquestes pàgines la teòloga María Teresa Val Dávila, de la Institució Teresiana, ens proporciona motius per a la reflexió i la lloança en començar el dia. «Les paraules de María Teresa serveixen, en clarejar, de càntic a l'oïda i de col·liri als ulls que es disposaven a obrir-se al nou dia», escriu Mons. Eugenio Romero Pose, bisbe auxiliar de Madrid. (C.C.)

L'ànima de les ciències positives

Mn. Francesc Nicolau i Pous, llicenciat en Teologia per la Pontificia Universitat Gregoriana de Roma i en Ciències per la Universitat de Barcelona, ha recopilat els articles sobre la matemàtica i els matemàtics que setmanalment publica a *Catalunya Cristiana*. Segons Josep Vaquer i Timoner, catedràtic emèrit de Matemàtiques, es tracta d'un volum que «es llegeix amb la facilitat amb què es llegeix una novel·la, i se'n pot treure una visió del desenvolupament de la matemàtica, des dels egipcis fins als nostres dies». Mn. Nicolau afirma que «la matemàtica és l'ànima de totes les ciències positives i ha estat la primera a ser cultivada per la humanitat». (C.C.)

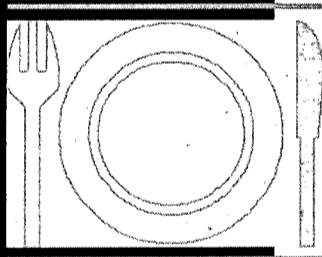
Francesc Nicolau i Pous, *La matemàtica i els matemàtics*. Editorial Claret, Col·lecció Cultura i Pensament, Barcelona 2000, 288 pàg.

Abergínes «pimort»

INGREDIENTS:

albergínes
sal, farina
ou batut, cervesa
oli d'oliva
llesques de pa
filets d'anxova
ou dur, poma
tomàquet

PREPARACIÓ:

En primer lloc, s'hauran de pelar i tallar les albergínes a rodanxes ben fines. Un cop tallades, les salarem perquè plorin i deixin anar aquest gust amarg tan característic.

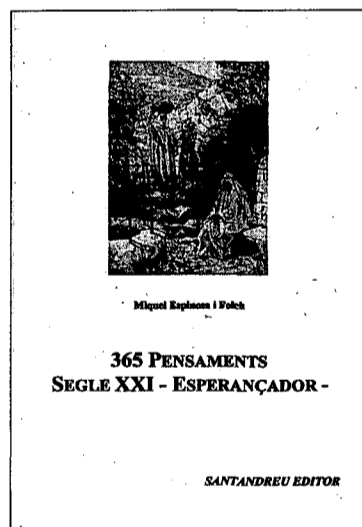
Al cap de mitja hora d'haver-les salat, les passarem sobre una mica de farina, ou batut i un rajolí de cervesa. Després, fregirem les albergínes amb oli d'oliva abundant i les deixarem escórrer.

Immediatament les col·locarem sobre unes llesques de pa i, fent capes, hi col·locarem filets d'anxova (si són de l'Escala, millor), una altra capa amb ou dur tallat per la meitat, una altra capa amb tres rodanxes ben fines de poma i dues de tomàquet...

Tot això ho col·locarem bé, de manera que es pugui veure cada ingredient sobre cada llesca de pa... i ja està! Si, per beure, s'acompanya amb una bona cervesa negra, molt millor.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

Per un món millor

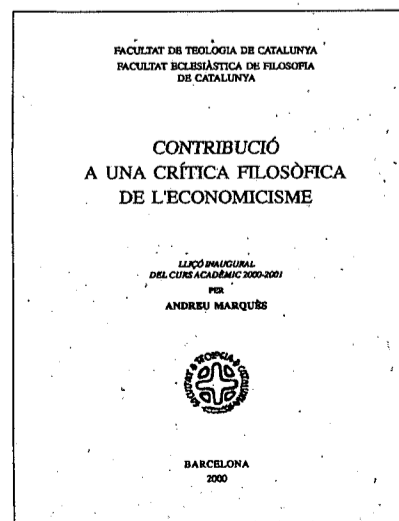
Amb motiu del seixantè aniversari de la seva ordenació sacerdotal, Mn. Miquel Espinosa i Folch ha escrit, als seus 85 anys, aquest llibre que conté 365 pensaments perquè puguin ser llegits i meditats amb la finalitat d'omplir d'esperança el lector i contribuir, així, a la creació d'un món millor. Mn. Pere Campanyà, rector de Sant Ot, considera que l'autor és un prevere contemplatiu i actiu. «Són dues qualitats —assegura— ben pròpies del bon pastor: donar als fidels el que s'ha rebut de Nostre Senyor, per mitjà del contacte personal amb Ell.» Uns pensaments vitals i al·liçonadors. (C.C.)

Miquel Espinosa i Folch, *365 pensaments. Segle XXI - Esperançador*. Santandreu Editor, Col·lecció Alpha kai Ómega, Barcelona 2000, 63 pàg.

Reflexió sobre l'economicisme

La lliçó inaugural del curs acadèmic 2000-2001 de la Facultat de Teologia de Catalunya i de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya va anar a càrrec del Dr. Andreu Marquès, que va parlar sobre l'economicisme. Es pot definir l'economicisme com l'absolutització del mètode de la ciència econòmica. Segons el ponent, «la tesi del determinisme econòmic afirma que és impossible una ètica econòmica, i la tesi del reduccionisme sosté que aquesta ètica no és necessària, ja que la mateixa economia és la millor ètica concebible». (C.C.)

Andreu Marquès, *Contribució a una crítica filosòfica de l'economicisme*. Facultat de Teologia de Catalunya, Barcelona 2000, 55 pàg.

El llibre de la setmana

Records de Joan, el Papa bo

Tellechea Idígoras, el gran historiadore basc, va tenir un privilegi envejable: acompanyar el 1954 l'aleshores patriarca de Venècia, el cardenal Angelo Roncalli, en un viatge peregrinació per Espanya. I el qui poc temps després va ser Joan XXIII va recórrer el nord del país acompanyat de Tellechea Idígoras i de monsenyor Laboa.

I l'amabilitat de monsenyor Capovila, el qual fou secretari del Papa li va passar una còpia de les notes manuscrites que Joan XXIII va escriure durant el viatge. Un tresor d'espontaneïtat, de reflexió humana i d'aquesta gran simpatia i bondat que transmetia el bon cardenal Roncalli.

Són unes pàgines de les quals s'aprofitat tot, per la gran perspiciàcia, el bon humor i l'afecte a tot el que trobava durant l'itinerari, des de la visita als centres d'espiritualitat, de Montserrat a Covadonga i Santiago, passant pel Pilar, Burgos, Lioià, Javier, Manresa... Records que comenta Tellechea, i que ha de dur profundament gravats no tan sols en la memòria, sinó també en el cor. La simpatia i la humanitat que va manifestar Joan XXIII durant el viatge eren molt grans, de les quals va poder gaudir també en diverses ocasions el recopilador d'aquestes notes, i que afegeix a l'impagable relat del patriarca de Venècia pel nostre país.

Val la pena aprofitar aquesta ocasió per tornar al seu *Diario del Alma* (San Pablo), o a les biografies de José María Javierre, *Juan XXIII, un reto para hoy* (Sígueme), de González Balado, o recordar les anècdotes de la seva vida, recollides del testimoni de Mons. Capovila (PPC) o l'antologia dels seus escrits feta

Juan Ignacio TELLECHEA IDÍGORAS,
Estuvo entre nosotros.
Mis recuerdos de Juan XXIII en España.
BAC Popular, Madrid 2000, 206 págg.

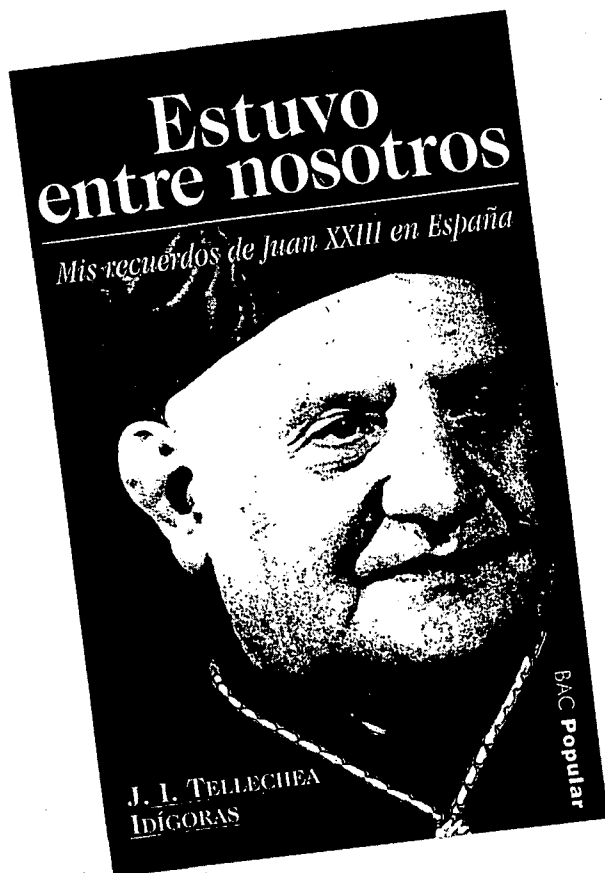
per Margenat (Desclée), o el volum inestimable amb totes les seves encíclicues (Edibesa).

Literalment entra una alenada d'aire fresc en l'esperit seguint els itineraris d'aquest home humil i sorprenent, que deixant-se guiar per la mà de Déu, fidel al seu lema mantingut des de la joventut, «obediència i pau».

El gran do fet a l'Església en la persona d'Angelo Roncalli ha de servir-nos per creure més que mai en la paraula de Jesús, quan va prometre als apòstols la seva companyia fins a la consumació dels segles.

Darrere de les seves anècdotes, i de les consideracions de menys estimació amb les quals el van distingir molts dels seus coetanis durant la seva vida, la figura de Joan XXIII recorda les paraules de Caterina de Siena quan parlava del Papa com el «bon Crist a la terra». Perquè la santedat que traspua per tots els porus és la de qui s'ha identificat amb Jesús, amb la consagració de la seva joventut i el lliurament de la seva maduresa, com testimonia el seu *Diario*. El seu pas per la nostra història recent ha estat el testimoni més autèntic de la bondat de Déu envers nosaltres els homes.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

«Cobla, Cor i Dansa»

Al Palau de la Música Catalana ha començat el cicle «Cobla, Cor i Dansa», de la temporada 2000-2001.

Se'ns ha comentat, satisfactoriament, la bona acollida del cicle, una informació que no ens ha sorprès gens perquè era una mancança que hi havia en aquest temple de la bona música, on també calia trobar-hi les manifestacions més pròpies dels Països Catalans, en tots els seus aspectes.

El cicle, tal com diu l'enunciat, reuneix la cobla, com l'expressió musical genuïnament catalana, el cant, molt prestigiat amb les diverses corals de l'Orfeó Català, i la dansa típica, la que anomenem «ballet», expressió que apliquem a les danses populars d'una localitat i on, ara, amb un treball de superació seguit per alguns esbarts, s'hi inclouen també danses de creació i fins i tot espectacles

de dansa, fruit dels nostres músics i coreògrafs.

El cicle actual presenta sis sessions, la primera va tenir lloc el 3 de febrer passat i les altres es faran el 17 de febrer, el 10, 17 i 31 de març i el 28 d'abril. La sessió inaugural haurà presentat «Dansa», la segona i l'última, «Cor», i la tercera, quarta i cinquena, «Cobla». Podem remarcar la qualitat artística de les formacions que intervindran en cada sessió, com l'Esbart Ciutat Comtal i la Coral Polifònica de Puig-reig, l'Orfeó Català, i les cobles Sant Jordi-Ciutat de Barcelona, La Principal de la Bisbal i La Principal del Llobregat.

Un cicle, doncs, prestigiat pels seus intèrprets, que equival a dir prestigiós per a la Cultura Popular Catalana.

Josep Ventura

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 12.480 ptes./any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català Edició en castellà

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

- Amb un únic pagament d'12.480 ptes. per any
- Amb dos pagaments semestral de 6.240 ptes.
- Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)
- Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
Tel.: 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Pensadors cristians del segle xx (35)

Daniélou i l'esperança cristiana

HOME DE DIÀLEG

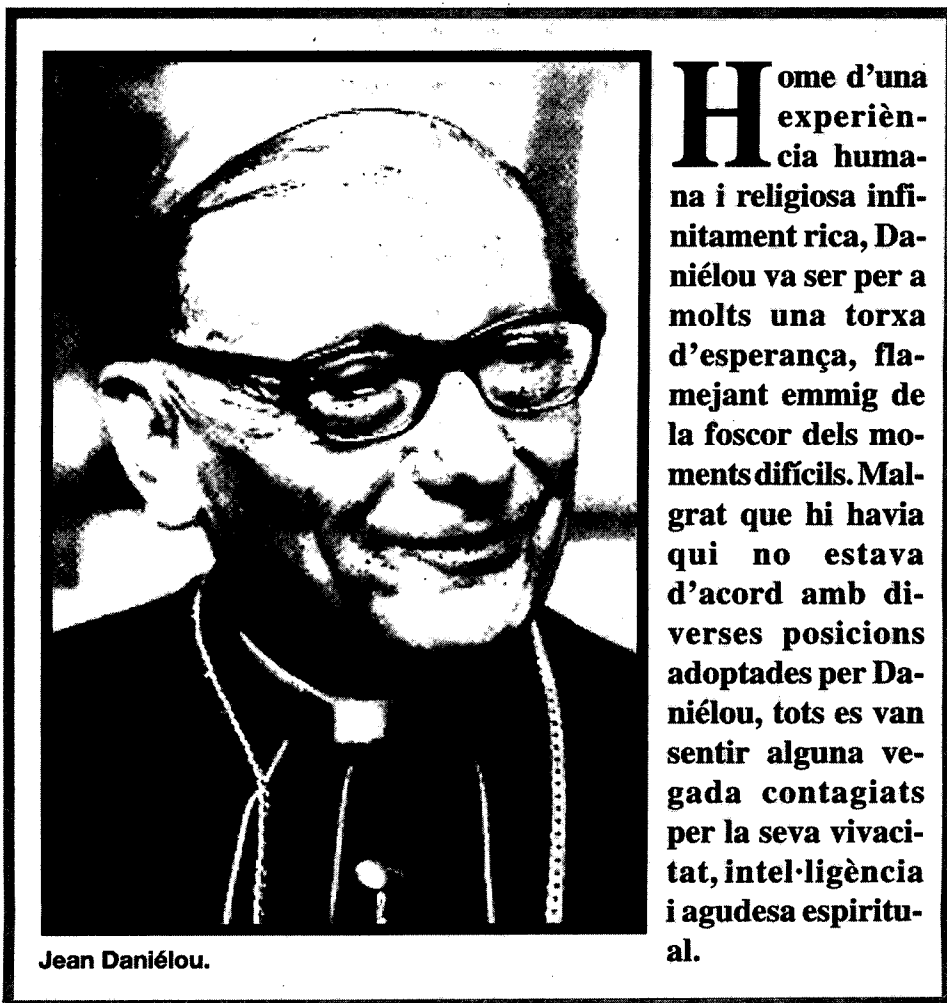
Neix a la Bretanya francesa el 1904. Ja des de la seva infantesa s'entreveu, en la seva manera de ser, alguna cosa diferent de la resta dels nens. Va ser educat en un ambient culte i de classe alta. El seu pare, diputat i ministre francès, va fer que conegués les personalitats polítiques rellevants de la 3a República francesa. La seva mare, en canvi, un cop graduada en Lletres, va fundar una escola per a noies i un col·legi. D'ella va aprendre la importància de la cultura i la relació entre fe i cultura.

Acabats els estudis de batxillerat, ingressa a la Facultat i es doctora en Lletres. Al llarg de la seva formació universitària tractarà amb pensadors tan destacats com Sartre, Cocteau i Maritain. Serà molt amic de François Mauriac.

Però, de sobte i després d'un període de reflexió, Jean Daniélou decideix seguir un camí diferent al traçat pels seus educadors. A finals del 1929 entra en el noviciat de la Companyia de Jesús. És un excel·lent teòleg i començarà una intensa amistat amb Teilhard de Chardin, de Lubac i Urs von Balthasar. S'incorpora d'aquesta manera, a un dels corrents teològics més intensos del nostre segle xx.

La Segona Guerra Mundial l'agafa de ple. En el moment de la derrota francesa davant de les tropes nazis, Daniélou es troba amb l'equip d'«*Esprit*», relegat a la zona sud francesa. Els anima i motiva per continuar lluitant des de les lletres, ara contra l'ateisme hitlerià. Passarà a ser capellà d'estudiants i s'alinea amb la Resistència.

Viurà amb intensitat els esdeveniments del Vaticà II, especialment en el diàleg amb els no creients i les altres religions. Per això, Joan XXIII el nomenarà expert del Concili. Pau VI no es queda enrere i el nomenarà cardenal,

Jean Daniélou.

anys més tard.

Daniélou morirà sent un fidel cardenal de l'Església catòlica, amoïnada per la unitat i cercant contínuament el diàleg *ad alterum*. Sempre va viure en ell el desig d'evitar la pèrdua creixent de la fe entre els cristians.

CRISTIANISME VERSUS MODERNITAT

Daniélou centra en quatre els problemes del cristià d'avui: el de la fe, la pràctica religiosa, les exigències de la pobresa evangèlica i el problema del futur de la civilització.

Davant de la fe actual de molts cristians, el teòleg francès considera que els problemes de fe es plantegen, en el nostre temps, d'una forma diferent al passat. Avui es dubta més que ahir de la historicitat de Crist i de l'existència del mal. Si Crist va ser un personatge històric o purament llegenda. I si el mal existeix o és una fantasia de l'Església catòlica per mantenir un domini exhaust sobre les consciències dels seus fidels.

Daniélou va contemplar com el sentit del pecat desapareixia a poc a poc en les persones, i caminava cap a una egolatria galopant. A més, l'ateisme i l'indiferentisme religiós, estesos per tot arreu, van crear un desinterès total per les coses de Déu.

D'aquí es desprèn, segons el teòleg francès, la disminució progressiva de la

pràctica religiosa en molts creients, causada per la religió farisaica que practicaven. És ell mateix qui afirmarà: «Molts cristians d'avui tenen una religió de façana, constituïda per un conjunt d'hàbits: missa del diumenge, peix els divendres, comunió pasqual (...) conformisme social, fidelitats afectuoses. Pel que fa a les exigències de l'Evangeli, ni parlar-ne» (*El cristianisme i el món modern*, 1961).

Per a Daniélou, un cristianisme així no podria resistir durant gaire temps els sotrats del món modern. Per això, la religió ha de ser convicció personal.

Cal recordar als creients que l'essència del cristianisme no es basa en un formulisme extern de la fe. Es tracta del «reconeixement per l'home de la seva dependència respecte a Déu. Tota actitud que fa de l'home el valor suprem és pròpiament anticristiana (...) Es pot dir que la idolatria moderna és precisament l'afirmació que l'home no necessita Déu per estimar els seus germans.» (*El cristianisme i el món modern*).

FELIÇOS ELS POBRES

No ser fidel a la pobresa és traïr la substància de l'Evangeli. Molts creuen que és incompatible l'Evangeli i les riqueses. Que tenir diners i fer fortuna en els negocis és sinònim que Déu ens afavoreix una i altra vegada.

Però, sens dubte, és l'exaltació de la pobresa un dels aspectes de la dignitat

real del cristianisme. El ric ho tindrà difícil per entrar al Regne. Crist durant la seva evangelització beatificava contínuament els pobres. De què ens serveix amassar riqueses?...

El problema actual de la vivència real de la pobresa en els cristians consisteix, segons Daniélou, en el fet que es camufla sota cert fariseisme. Molts diuen que en l'Evangeli només es parla dels pobres d'esperit. Per tant, a acumular riqueses!... No obstant això, la pobresa evangèlica té un sentit més profund.

Per a Daniélou viure la pobresa de Jesús és primer de tot «una posició interior de desprendiment en relació amb els béns materials». Una pobresa que no portés a renunciïes efectives seria un engany. Molts es creuen els milionaris de Crist, i això és una aberració contra l'amor de Déu. El cristià ha d'estar al costat dels pobres, dels desheretats, però ha d'estar amb ells per treure'ls de la misèria i dignificar-los.

DEL 'EXPECTATIVA A L'ESPERANÇA

I la quarta qüestió és el futur del món actual. És un problema que amoïnava agudament el nostre teòleg jesuïta. En efecte, estem en una època de crisi, d'incertesa sobre les orientacions de la humanitat... cap on camina l'home civilitzat?

N'hi ha que tenen posades les expectatives en el progrés científic, altres en les transformacions de la societat «internàutica». Però el catòlic s'encara al repte d'aquest interrogant amb l'esperança cristiana. Una esperança que gravita sobre l'esdeveniment històric de Jesús de Nazaret.

Jesús ens convida a posar l'esperança en la seva persona i en les seves promeses, i d'aquí, a millorar el món amb el seu Amor. Precisament, com ens recorda Daniélou, «l'esperança teològica és la ferma seguretat, recolzada en la fidelitat de Déu a les seves promeses, d'obtenir els béns espirituals en aquesta vida i la vida eterna en l'altra».

L'esperança, arrelada en la fe, és el que va animar J. Daniélou al llarg de tota la seva vida. Mai no es va deixar vèncer en la seva lluita contra la injustícia. Ell va ser testimoni viu de la reconstrucció d'una humanitat més digna, sempre des del missatge i la figura de Crist: «Crist és la resposta a l'aparent escàndol d'injustícia en el món, on els innocents tan sovint són víctimes, mentre que triomfen el seus opressors. Ell ens ensenya a jutjar en la seva justa mesura els béns terrenals.»

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista
(stein@mixmail.com)

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE
L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

RÀDIO ESTEL

Informe-vos al telèfon: 934 905 988
c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Més investigacions sobre l'origen de la humanitat actual

Després de la teoria de l'«Eva africana» del 1987 que establia que tots els *Homo sapiens* actuals s'haurien originat a Àfrica ara fa uns 200.000 anys (o poc menys), segons mostrava l'estudi dels mitocondris cel·lulars, va aparèixer el novembre de l'any passat una nova teoria que deia que l'antiguitat de la dispersió a partir d'Àfrica havia de ser de només uns 60.000 anys, tal com s'exposava en un article de *Nature Genetics*, basant-se en les anàlisis fetes en el cromosoma Y de 1.062 individus de 21 regions diferents. Això ja ho vam explicar en aquesta plana de «Ciència» de *Catalunya Cristiana* (7-12-2000). Quina teoria tenia raó? És clar que no les dues alhora. Si bé coincidien en l'origen africà (en «out of Africa» com diuen els antropòlegs) la diferència de dates era molt gran. Per això hi dèiem: «Certs càlculs basats en raons estadístiques, per científics que siguin, no són de vegades prou segurs per donar-los per definitius.» I això és el que avui hem de repetir davant de la nova notícia que ens ha arribat.

Es tracta del que es diu en un article de la revista *Proceedings of the Acadèmia Nacional de Ciències dels EUA*, del mes de gener d'enguany. Resulta que uns científics australians han analitzat un fragment d'ADN de l'anomenat «home de Mungo», australià que té una antiguitat d'uns 60.000

anys, i després fragments d'ADN de 9 més que visqueren en fa uns 8.000. Tots ells considerats ben bé *Homo sapiens* pel seu esquelet específicament com el nostre. I la sorpresa ha estat unes diferències molt grans en l'ADN de l'home de Mungo. Què dir-hi?

Dues conseqüències. Primera: allò que van dir alguns científics que, per les grans diferències que s'havien trobat en una anàlisi semblant de l'ADN de l'home de Neandertal, aquest no es podia considerar *H. sapiens* sinó espècie diferent, *H. neanderthalensis*, cau per la seva base, perquè el de Mungo és *sapiens* i encara el té més diferent. Tornem, doncs, al que era més tradicional (i amb fonament!) que els neandertals eren de la nostra espècie. I la segona conseqüència és que es fa difícil admetre que tots els humans actuals sortissin d'Àfrica fa uns 200.000 anys com a màxim, perquè sembla que no hi hauria hagut prou temps per diferenciar tant l'ADN. Ho hem de donar per cert? No podem córrer tant. El mateix director de la investigació australiana, Alan Thorne, diu: «El que demostren les nostres investigacions és que la situació és més complexa del que qualsevol dels defensors de la tesi "out of Africa" hagi imaginat.» Sí, és molt complexa. I potser cal modificar els paràmetres estadístics referents a la variabilitat de l'ADN cel·lular.

Actualitats científiques
 Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

La matemàtica i els matemàtics

57 Dos matemàtics que ensenyaren a Irlanda

Que el segle XIX fos una edat d'or per a la matemàtica no en dubta pas ningú dels qui en coneixen la història, i segurament hauran arribat a la mateixa conclusió els nostres lectors després d'haver vist les contribucions a aquesta ciència fetes pels francesos, alemanys i russos que ens han ocupat els últims catorze capítols. I ara potser més d'un dels que ens lleixen s'haurà preguntat: i a Anglaterra, pàtria de Newton, no hi havia ningú en aquesta època que fes progressar la matemàtica? La resposta és que, sense haver-ne mort del tot l'estudi, no se n'hi havia continuat un desenvolupament del mateix ordre que a l'Europa continental. Per quines causes? Ens contesta l'historiador Carl B. Boyer dient: «El xovinisme i la controvèrsia sobre la prioritat en la invenció del càlcul —es refereix a Newton i Leibniz— havien portat a un aïllament intel·lectual profund que més tard haurien de pagar car els anglesos.» Quan l'alemany Jacobi visità Cambridge el 1842 i, a la tornada, li preguntaren qui era el més gran matemàtic anglès, es diu que contestà: «No n'hi ha cap.» Si l'anècdota és certa, hem de dir que la resposta era una exageració. Sense arribar a l'altura dels alemanys, també hi hagué matemàtics anglesos del segle XIX que van passar a la història: George Peacock (1791-1858), Charles Babbage (1792-1871), Augustus de Morgan (1806-1871), George Boole (1815-1864), Arthur Cayley (1821-1895), James J. Sylvester (1814-1897)... i, dins l'àmbit de la cultura anglesa, l'irlandès William R. Hamilton (1805-1865).

La contribució que aquests autors van fer a la matemàtica va ser en camps diferents dels d'Alemanya i França. Però també tenen el seu interès. Ara en parlarem de dos que introduïren novetats en l'àlgebra.

Els quaternions de Hamilton

William Rowan Hamilton va néixer a Dublín (Irlanda) el 1805. El seu pare era un advocat famós per les seves grans qualitats intel·lectuals. No és estrany, doncs, que el fill també demostrés precocitat mental. Es diu d'ell que, als cinc anys, gràcies a un oncle que era lingüista, llegia llatí, grec i hebreu, i als deu ja havia après mitja dotzena de llengües orientals.

Encara era un noi quan se li van morir el pare i la mare, però va poder ingressar al Trinity College de Dublín. Va tenir tan bons resultats en els estudis de ciències que als vint-i-dos anys, quan encara no s'havia graduat, ja el van nomenar astrònom reial d'Irlanda, director de l'Observatori de Dunsink i professor d'astronomia, càrrecs que ocupà durant tot el que li restava de vida. El mateix any del nomenament havia presentat un treball d'investigació en el qual feia la predicció de la refracció cònica que han de presentar els cristalls dotats de dos eixos (els dels sistemes ròmbic, monoclínic i triclínic), predicció que poc després es comprovava experimentalment. El 1833 va dur un article a l'Irish Academy sobre l'àlgebra formal dels nombres complexos concebuts com a parells de nombres reals. Als trenta anys se li concedí un títol nobiliari. En la física va fer algunes contribucions importants: va escriure *General Methods of Dynamics* (1834-35). Hi enuncïava el principi (que ara porta el seu nom) segons el qual qualsevol sistema físic compleix que fa sempre el seu moviment, de manera que la seva acció (integral del treball pel temps) serà mínima o màxima.

Però a nosaltres ens interessa la seva contribució a les matemàtiques: va ser l'«invent» dels *quaternions*, que ampliava l'àlgebra amb un nou capítol. Era el 1843.

Es tracta d'unes entitats abstractes de quatre termes, del tipus següents $a+bi+cj+dk$, de manera que i, j, k són tres unitats imaginàries diferents que compleixen $i^2=j^2=k^2=-1$, $ij=k$, $jk=i$, $ki=j$, $ji=-k$, $kj=-i$, $ik=-j$. Com hom pot veure, en les operacions amb aquests nombres ja no es produeix la propietat commutativa. Fins deu anys després d'haver tingut la idea no publicà, el 1853, *Lectures on Quaternions*. Hi veia gairebé un significat còsmic, com una espècie d'aritmètica universal que englobava tots els càlculs numèrics possibles. De fet, és cert que s'hi ha vist una significació física i aplicació pràctica. Ell encara va voler ampliar la cosa amb un tractat més extens, *Elements of Quaternions*, però va morir el 1865, als 60 anys, sense haver-lo pogut acabar del tot. El va publicar el seu fill un any després de la seva mort.

L'àlgebra aplicada a la lògica

George Boole va néixer a Lincoln (Lincolnshire, Anglaterra) el 1815, fill d'un modest comerciant que tenia una sabateria. La família no tenia recursos econòmics i per això ell només va poder rebre la primera educació elemental; però pel seu compte estudià grec i llatí, i també matemàtiques. Tenia 16 anys quan es posà a donar classes particulars per ajudar la família. I s'adonà que per ensenyar matemàtiques li calia saber-ne més i es posà a llegir les obres de Laplace i de Lagrange. També estudià altres idiomes. Va ser un cas clar de fins on pot arribar un autodidacte voluntariós. Als 24 anys s'atreu a enviar articles d'investigació matemàtica al *Cambridge Mathematical Journal*. I en tenia 29 quan rebé un premi de la Royal Society.

El 1847 publicava un llibret de 82 pàgines totalment original que havia de fer història: *The Mathematical Analysis of Logic*. Era de debò una anàlisi de la lògica amb llenguatge matemàtic. Hi exposava una lògica d'enunciats en símbols, considerada com una àlgebra, i explicava com la validesa dels sil·logismes pot comprovar-se convertint en equacions les proposicions que els integren. Podem dir que inaugurava

una nova etapa de la història de la lògica formal. De moment no va tenir gaire repercussió en ambients científics, però és probable que motivés que dos anys després a Irlanda el cridessin per oferir-li fer de professor de matemàtiques al Queens College de Corcaigh (els anglesos en diuen Cork), que feia poc que s'havia fundat. Càrrec que ocupà fins a la mort.

El 1854 Boole ampliava les idees d'aquell primer tractat amb un altre de més voluminós *An Investigation of the Laws of Thought, on which are founded the mathematical theories of logic and probabilities* (Una investigació de les lleis del pensament, en les quals es fonamenten les teories matemàtiques de la lògica i les probabilitats), obra de títol llarg que se sol citar simplement *The Laws of Thought*. Aquí, a més de desenvolupar tot una àlgebra de la lògica, tracta de l'aplicació d'aquesta àlgebra a la teoria del raonament probable i al càlcul de probabilitats.

Els principis enunciats per Boole ara són coneguts de tots els estudiants de matemàtiques i també dels de la lògica. S'anomena àlgebra de Boole l'estructura algebraica que posseeixen tant les proporcions unides pels connectors i i o , en la lògica d'enunciats, com els conjunts d'un cert universal units per les operacions d'intersecció i d'unió. Estructura que encara es troba en altres entitats matemàtiques i lògiques. Les notacions han canviat però els fonaments que Boole va establir fa un segle i mig són encara els mateixos. Les aplicacions han arribat fins a les teories sobre assegurances i, no cal dir, a la informàtica.

De mica en mica va anar creixent el reconeixement a l'obra de Boole. Més tenint en compte que la seva labor de professor al Queens College era cada cop més apreciada. El 1859 va publicar *Treatise of Differential Equations*, que introduïa un algoritme nou per al tractament de les equacions diferencials. Va morir el 1864, deu anys després de publicar *The Laws of Thought*. Poc abans de la seva mort li arribà una graduació honorària per la universitat de Dublín que reconeixia el valor de la seva obra.

RADIO

CADENA ESTEL

Des de les 02.15 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 hores.
 Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
 Comentari de l'Evangelí a les 7.30, 15.30, 20.30 i 2.10 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.

Dilluns

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia). Presentat per Dani Vilaró.
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika* (espai infantil).
 21.15-22.00 *L'altra lluna* (oci alternatiu). Presentat i dirigit per Xavier Pereira.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels* (Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Natàlia Torrent.
 23.00-00.00 *Planisferi* (viatges i turisme). Presentat per Cristina Barufet.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Xavier Aguilar.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba* (poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
 02.05-02.10 *Dietari de Música i Músics* (efemèrides musicals). Presentat per Joan Úbeda.
 02.10 *Evangelí*

Dimarts

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Cum laude* (ensenyament i universitats). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet i Enric Violan.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Foto de Família*. Presentat i dirigit per Montse Girbau.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangelí*

Dimecres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Planeta blau* (medi ambient). Presentat i dirigit per Cristina Crespo.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Mar de Claror* (catequesis). Presentat per Rosa Deulofeu.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangelí*

Dijous

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Bojos per la ciència* (ciència i tècnica). Presentat i dirigit per Antoni Paris.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-01.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 01.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangelí*

Divendres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-22.00 *Els temps de la música* (música clàssica). Presentat i dirigit per Joan Úbeda i Roger Padullés.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
 00.00-02.00 *La Gruta* (acompanyament a malalts de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes). Presentat i dirigit per Antoni Deulofeu.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangelí*

Dissabte

- 21.00-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música de cinema). Presentat i dirigit per Josep Chavarria i Xavier Cazeneuve.
 22.00-23.00 *El zoo de vidre* (actualitat teatral). Presentat i dirigit per Aure Farran.
 23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (cinema). Presentat per Montse Viadé i Àlex Vicente.
 00.30-01.00 *Fila 7* (teatre musical). Presentat per Sergi Corbella.
 01.00-01.30 *Cova de Jazz* (jazz i blues). Presentat per Gemma Abellán.
 01.30-02.00 *De nou n'nou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangelí*

Diumenge

- 09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per J. M. Rojo i Eva Franquès.
 18.00-18.30 *La Taula de l'Evangelí* (comentari, lectures i Evangelí del dia). Presentat per Carles Rivas.
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i eucaristia des de la Catedral de Barcelona).
 20.00-20.30 Selecció musical
 20.30-21.00 *La Pròrroga* (esports i resum de la jornada). Presentat per David Amador.
 21.00-23.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia i teologia). Presentat i dirigit per Anna Molins.
 00.00-00.05 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana). Presentat i dirigit per Xavier Morlans.
 00.05-00.30 *Missatge en una ampolla*. Presentat i dirigit per Miquel-Albert Soler i David Ciscar.
 00.30-01.00 *A tot cor* (música coral). Presentat per Joan Casas.
 01.00-01.30 *Cova de country*. Presentat per Rafael Corbí.
 01.30-02.00 Selecció musical
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangelí*

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

- 09.00-09.15 *Informatiu matí, el Temps, Agenda*
 12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
 13.15, 19.15 *Temps*
 14.00-14.15 *Informatiu migdia; Recomanació*
 20.00-20.15 *Informatiu vespre, el Temps*

Cada dia

- 06.45 *Un bon motiu per viure*
 10.45, 17.45 *Recomanació turística*
 12.45, 18.45 *Agenda*

Dilluns

- 00.00-00.30 *Tresors del Pensament* (en preparació)

Dimarts

- 00.00-00.30 *Estels sobre el Principat*

Dimecres

- 00.00-00.30 *On anem?*

Dijous

- 00.00-00.30 *La Taula de l'Evangelí*

Dissabte

- 09.00-09.30 *Una setmana més Recomanació*
 13.00-13.30 *Església d'Urgell*
 13.30-14.00 *In Corpore Sano*
 20.00-21.00 *Anirem tots cap al Cel*

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista a Jacinto Peirai, autor del llibre *La otra cara de la Iglesia*. El llibre explica com posar-se al costat dels marginats; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M.

TELEVISIÓ

Diumenge 11

- 08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant)
 Realitzador: Javier Santamaria.
 09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 5)
 Director: Julián del Olmo.
 Realitzador: Agustín Mengod.
 10.00 *Últimas preguntas*
 Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes.
 Director: José Antonio Martínez Puche.
 10.25 *Testimonio*
 Meditació sobre un tema religiós (catòlic).
 10.30 *Santa Missa*
 Amb la participació de la Coral Tercera Primavera de Vilafranca del Penedès (Alt Penedès), sota la direcció de Joaquim Vázquez.
 (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)
 11.20 *Esglésies de Catalunya*
 Sèrie documental.

Dilluns 12

- 17.20 *Pueblo de Dios*

Dissabte 10

- 09.30 *Signes dels Temps*
 «Immigrants a les esglésies.»
 Diferents esglésies de Barcelona han acollit immigrants sense papers en els últims dies.
 Col·loqui sobre la immigració amb representants de Càritas Barcelona, la delegació Pastoral Obrera i de les parròquies acollidores.
 Altres temes:
 —Entrevista al teòleg Bruno Forte.
 —Reportatge sobre el centre obert Sant Jaume de Badalona.
 —Presentació del vaixell Logos II.
 —Història de l'Església, a càrrec de Mn. Ballarín.
 —Comentari de l'Evangelí.

(Presentat per Teresa Pou i dirigit per Francesc Rosaura.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge a les 00.30 h de la nit pel Canal 33; el diumenge a les 11.40 h del matí pel Canal TVC Internacional; i el diumenge a les 12.35 h de la tarda pel Canal TVC Sat.

Divendres 9

- 20.30 *Creure avui*: notícies; campanya de Mans Unides; presentacions, temps de reflexió i crèdits.
 Presenten: Marta Loire i Dolors Fernández. Coordina: Albert Dresaire. El programa repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

- a partir de les 21.30, *Paraula i vida*: gloses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach. El programa repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

L'últim dijous de mes

- a partir de les 22.00, *Aquí, tots*
 Magazín de notícies, reportatges i comentaris des del punt de vista de l'Església. Es repeteix l'últim divendres de mes a les 14.40 h.

Cada divendres

- 23.00 *Camí de vida*
 Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

Canal Berquedà de Televisió

- Bona notícia* programa quinzenal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (nit) i el diumenge (matí, tarda i nit).

FEBRER ÉS EL MES CONSAGRAT A LA PURIFICACIÓ DE LA MARE DE DÉU

Internet

• **SANT AGUSTÍ.**— Els agustins han inaugurat un lloc a Internet que posa a disposició dels navegants la seva obra completa: www.agustinus.it

• **EDICEL.**— La pàgina web del Centre Bíblic Catòlic, www.edicel.com, ofereix els seus serveis i publicacions catòliques i obsequia els visitants amb regals.

Altres bisbats

• **CONFER.**— El Departament de Formació organitza del **21 de febrer al 4 d'abril** un aula de formadors sobre *El acompañamiento*, en col·laboració amb l'ITVR de Madrid. Més informació: av. Alfonso XIII, 97 - Madrid, tel. 915 193 635, a/e: confer@planalfa.es, Internet: www.planalfa.es/confer

Barcelona

• **LLIBRES.**— La Facultat de Teologia de Catalunya i la comunitat caputxina de Catalunya conviden a la presentació del llibre de Frederic Raurell *L'antimodernisme i el cardenal Vives i Tutó*. Serà el **7 de febrer**, a les 19.30, a Franciscàlia, aula Francesc d'Assís, riera Sant Miquel, 1 - Barcelona. Hi intervindran Casimir Martí, historiador, i Ferran Manresa, professor de la facultat.

• **GRUP FAR.**— Aquesta associació cultural per al·l' estudi del fet religiós, formada per catòlics, ortodoxos i evangèlics, organitza una conferència el **10 de febrer**, amb el Dr. J. M. Belloso, sobre el misteri del mal. Més informació: Fundació Pere

Tarrés, c/ Carolines, 10 - Barcelona, tel. 934 152 551.

• **PASTORAL OBRERA.**— Els dies **10 i 11 de febrer** tindrà lloc les XIII Jornades d'Estudi de la Pastoral Obrera de Catalunya i les Illes sobre *Com som Església? Desafiaments per a la Pastoral Obrera avui*. Inscripcions: tel. 934 121 551 (Carme, de 9.00 a 14.00 i de 16.00 a 19.00).

• **UNIÓ EUCARÍSTICA REPARADORA.**— Encontre l'**11 de febrer**, a les 17.00. Informació de la beatificació de Manuel González i viatge a Roma, amb les Missioneres Eucarístiques de Natzaret, Mare de Déu de la Salut, 26, baixos - Barcelona. Més informació: tel. 932 130 182.

• **MARE DE DÉU DE LOURDES.**— La Fundació Can Cerdà convina a la benedicció i inauguració de la capella de Ntra. Senyora de Lourdes l'**11 de febrer**, a les 17.00, amb una solemne missa concelebrada. Presidirà Carles Soler Perdígó, bisbe de la demarcació episcopal del Vallès. Hi haurà autocars que sortiran de la plaça Lesseps (15.30) i de la plaça Eivissa (15.45). Més informació: tel. 933 012 287 (dia) i 934 252 612 (nit).

• **CASA NOSTRA SENYORA DE MONTSERRAT.**— De l'**11 al 13 de febrer**, recés obert a tothom. Del **12 al 17 de febrer**, exercicis espirituals per a homes i joves a partir de 17 anys. Plaça Font del Lleó, 21 - Caldes de Montbui, tel. i fax 938 654 496.

• **CATEDRAL.**— El **12 de febrer**, solemnitat de santa Eulàlia, a les 9.30, cant de laudes a la cripta; a les 18.30, cant de vespres; a les 19.00, eucaristia a l'altar major, visita al seu sepulcre i cant dels goigs. El temple restarà obert tot el dia perquè els fidels puguin resar i venerar el sepulcre de santa Eulàlia.

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza l'Aula d'Extensió Universitària CIC de la Gent

Gran. La propera sessió serà el **12 de febrer**, a les 17.00, sobre *Revelació «salvífica»: històrica i universal*, a càrrec d'Antoni Bentué, professor a la Universitat Catòlica de Santiago de Xile. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, fax 932 090 575.

• **DILLUNS DELS DRETS HUMANS.**— El **12 de febrer**, a les 19.00, Xavier Pons, professor titular de Dret Internacional Públic de la UB, parlarà sobre *Les reformes de Nacions Unides: quines, quan i com*. Sala Pompeu Fabra dels Enginyers Industrials de Catalunya, Via Laietana, 39 - Barcelona. Més informació: tel. 933 176 177.

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El **12 de febrer**, a les 19.30, reflexió de l'actualitat cultural i religiosa, a càrrec de María Paz López, periodista de *La Vanguardia*. C/ València, 244, 1r - Barcelona.

• **COL·LEGI DE RECTORS DE LA CIUTAT DE BARCELONA.**— El **13 de febrer**, a les 11.00, Francesc Riera, s.j., i Josep Massana, o.f.m. cap., parlaran sobre *L'acció pastoral en els temples de religiosos*. Lloc: sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona.

• **AMICS DELS CLÀSSICS.**— El **13 de febrer**, a les 19.30, recital de piano a càrrec d'Antonio Jesús Reina i Javier Merino. Hi interpretaran peces de Liszt, Chopin, Mozart i Falla, entre altres. C/ Ausiàs Marc, 26, 8è - Barcelona.

• **PARRÒQUIA DELS SANTS GERVAZI I PROTASI I MARE DE DÉU DE LA BONANOVA.**— El **13 de febrer**, a les 21.30, conferència del Dr. Antoni Bentué sobre *Resurrecció de la carn: el «kerigma» cristià i l'esperança en la resurrecció dels morts*. Aquesta xerrada s'emmarca en el curs «Mort i més enllà»

que organitza la parròquia. Plaça Bonanova, 12 - Barcelona, tel. 934 175 858.

• **PARRÒQUIA DE SANT OLEGUER.**— El teòleg Antoni Bentué parlarà de l'espiritualitat del laic, el **14 de febrer**, a les 20.45, amb la xerrada *L'Església laical del futur*. C/ Nàpols, 137 - Barcelona, tel. 932 313 604.

• **GRUP D'ADULTS CRISTIANS.**— A la parròquia del Sant Crist de Barcelona es reuneixen un cop al mes persones adultes per tractar temes de religió, vida social, etc. La propera reunió serà el **16 de febrer**, de 22.00 a 23.30. Per a més informació: tel. 932 119 304 (Manuel).

• **CENTRE PASSATGE.**— Organitza del **16 al 17 de febrer**, les VII Jornades Socioculturals sobre *Multiculturalitat: coexistència o convivència?* Entre altres ponents hi participaran Josep M. Esquirol i Calaf, professor de Filosofia Política de la Universitat de Barcelona; Juana Martín, treballadora social, i Mercè Darnel, des del projecte Al-qantara, de Càritas diocesana de Barcelona. Inscripcions: passatge Mercader, 13 - Barcelona, tel. 932 151 599, fax 932 151 595, a/e: passatge@arrakis.es

• **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL DE BARCELONA.**— Del **16 de febrer al 23 de març**, *Seminari d'aprofundiment*, de 19.00 a 21.00, en el qual seran presentats i valorats llibres de meditacions i comentaris a l'Esclatadura com a instruments i ajudes per a la pregària personal, a càrrec de Josep Lluís Llaquet. Curs monogràfic d'espiritualitat de l'Orient cristià sobre *Els models de santedat*, per Josep Casanova, del **19 al 22 de febrer**, de 19.00 a 21.00. Per a més informació: c/ Diputació, 231 - Barcelona, tel. i fax 934 514 942 (de dilluns a dijous de 19.00 a 21.00).

• **GRUP D'ORACIÓ D'AMISTAT.**— El **17 de febrer**, a les 17.00, recés espiritual mensual obert a tothom, dirigit per Mn. Aleix Marzo. Es començarà amb el res de les vespres, exposició del Santíssim i, com a cloenda, celebració de l'eucaristia. Capella de la Llar Mare de Déu de Gràcia, c/ Carolines, 16 - Barcelona. Més informació: tel. 932 181 005.

• **MISSA DELS LLATINOAMERICANS.**— El **17 de febrer**, a les 19.00,

PREGUEM AMB EL PAPA JOAN PAU II

Aquest mes de febrer el Papa ens demana pregàries perquè els infants no siguin obligats mai més a participar en els conflictes armats; sinó que, alliberats de l'odi i la violència, puguin viure serenament la seva infantesa en la joia de l'amistat en la família, a l'escola i en la societat.

Es calcula que més de 300.000 adolescents, nois i noies, estan involucrats en lluites armades. La seva vida és tremendament cruel. De vegades només fan serveis auxiliars, com portar missatges. Però moltes vegades, han d'usar les armes i els fan cometre veritables atrocitats. Les conseqüències psicològiques d'aquests fets els acompanyaran tota la vida. Per això, el bisbe Desmond Tutu deia que no hi ha cap excusa que justifiqui armar els infants per fer la guerra. Quin contrast amb l'evangeli de Mateu: «Deixeu estar els infants. No els impediu que vinguin a mi, perquè el Regne del cel és dels qui són com ells.»

Intenció missional

El Papa també ens demana oracions perquè, tot acollint l'Evangeli, la família esdevingui instrument d'evangelització, i ajudi així a la humanitat a formar per sempre més una autèntica família de pobles.

Al llibre del Gènesi hi trobem la constitució de la família per part de Déu Creador. Un home i una dona que acolliran noves vides com a do de Déu. La Paraula de Déu, llegida en família, l'anirà consolidant com a petita Església domèstica, fecunda en humanisme i virtuts cristianes. Llavors podrà ser font de vocacions. No hi podrà faltar la pràctica de l'oració, que anirà unint pares i fills. La participació a l'eucaristia dominical els unirà cada dia més a la comunitat cristiana. Aquesta família serà instrument d'evangelització.

Antoni M. Serrallonga, s.j.

APADRINEU UN NEN/A, AVIA

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible.

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Avda. de Madrid, 21, 1º B, - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcnyia@teleline.es

Des del carrer

Mai no havia estat a Taizé ni a cap Trobada Europea de Joves. Tot li ha vingut de nou, amb una força i una il·lusió que encara li fan recordar els moments de la trobada amb mirada nostàlgica i somriure als llavis. Griselda Cascalló és un bon exemple del que la comunitat de Taizé espera que visquin les famílies acollidores. Aquestes trobades internacionals no han de ser només una experiència per als nois de tot Europa que s'apleguen per pregar i compartir la seva fe, sinó que és un intercanvi vital entre persones, cultures, costums... capaç d'arribar fins i tot a canviar per dins. És una experiència més enllà dels estereotips, difícil d'explicar, però que deixa unes empremtes al cor que fan intuir una felicitat que no és d'aquest món.

Griselda Cascalló és una mare de família fascinada amb la Trobada Europea de Joves de Taizé

«Taizé m'ha encès una flama i ha tornat la llum»

—Després de Taizé, intueix una felicitat?

—Des de Taizé, visc com si fos una altra persona. M'ha omplert molt, m'ha injectat com una mena d'energia i, de força que no es pot explicar amb paraules. Ha estat increïble veure tanta gent, de tantes nacionalitats, amb tanta diversitat i que tots hi anaven pel mateix, unitat dintre de la diversitat. Això et transforma per dins.

—És el primer contacte que ha tingut amb la comunitat de Taizé?

—Sí, de jove n'havia sentit a parlar, però poca cosa més. Ens vam animar a acollir gent de la trobada senzillament perquè anem a l'església de Lesseps, i allà ho van dir, i com que la casa és gran ens vam engrescar. Al començament, a mi no em feia massa gràcia, però el meu marit em va convèncer. Jo estava una mica baixa de moral i vaig pensar que podia ser un començament d'any diferent...

—I realment ho ha estat, oi?

—Ha estat una entrada d'any meravellós. Ells ens donaven les gràcies, però jo els les dono a ells per haver vingut, pel que ens han omplert i aportat.

Sense voler t'impliques, ho vius, et revifa la fe. Et queda una flama on semblava que tot estava com molt apagat, i torna la llum, i veus la vida d'una altra manera. Dóna força, energia, ganes de viure i molta il·lusió.

—Pensa continuar alimentant l'esperit de Taizé?

—Ara intentaré anar a les pregàries que es fan a la parròquia i quan pugui aniré a la missa que cada setmana fan als salesians. Tinc ganes de continuar-ho. Però sobretot el canvi s'ha produït per dins, m'ha renovat i espero que duri.

—A casa seva han vingut quatre noies poloneses, com ha estat la relació i l'intercanvi cultural?

—Em donava la sensació que tenien la cultura de fa 40 anys aquí, més respectuosos, més educats, en un moment d'obertura, molt interessats per com es vivia aquí, especialment els costums i el sentit de família. Són gent que ha patit molt i que veuen les coses d'una altra manera. Demanaven permís per tot, em recordava quan jo era petita, i això impressiona, impacta molt. I a la Fira, en sortir dels pavellons, tothom en silenci, i amb molt de respecte els uns pels altres. Certa-

ment ens van donar una lliçó de civisme.

—Com creu que ha rebut Barcelona aquest jovent?

—He trobat que potser s'hauria d'haver preparat una mica més la ciutat. Molta gent, que veia aquelles aglomeracions i que no sabia què era, s'enfadava moltíssim. Ho trobaven estrany i no ho entenien. Els ciutadans d'aquí no sabien què era això, excepte els que es mouen en cercles d'Església.

—Què és el que més li agrada del missatge de Taizé?

—M'ha fascinat aquesta capacitat d'acceptar la gent tal com és, sense importar massa d'on ets, què fas, quin religió practiques... sense necessitat de convèncer ni d'imposar. No es fa proselitisme, el missatge és molt clar: vine, escolta i després, tu mateix. En els temps que corren, en la societat actual, això és un bri d'esperança, una alenada d'aire fresc. Em sap greu que no s'hagi manifestat més a la ciutat, dins un àmbit més general i mediàtic. Fins i tot en l'aspecte cívic, el comportament d'aquests joves ha estat exemplar, amb un respecte i una educació inusuals.

Samuel Gutiérrez

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

El compromís de Ramon Juncosa

Un malentès em va privar de participar, com estava previst, en l'emotiu homenatge pòstum a Ramon Juncosa, promogut, fa pocs dies, pels seus amics. No em ser estar, però, de contribuir-hi modestament des d'aquí. La seva mort sobtada, en plena maduresa, ens va entristir profundament l'estiu passat. Ara el seu record ens és un estímulo en el treball de cada dia.

Juncosa va ser un polític de vocació. Tant, que ja ho era quan, en aquest país, no se'n podia fer, de política, en el sentit convencional de la paraula. La seva vocació el portà, ja de molt jove, a no quedar-se a casa. Aquesta és l'actitud que marca la diferència: anar a trobar els altres, sentir-se responsable no només de si mateix, sinó de la ciutat, del país, del món. A la seva parròquia de la Geltrú va trobar un camí d'educació i d'acció progressives: l'aspirantat d'acció catòlica, la joventut obrera cristiana, el treball catequètic, la promoció dels barris d'immigració amb gravíssims problemes humans i socials...

Potser a algú li semblarà exagerat que a l'hora d'avaluar un home que ha participat en el govern de la Generalitat, sobretot en l'àmbit educatiu, amb càrrecs tan rellevants com el de director general de l'Institut Català de Noves

Professions, em fixi en les seves primeres activitats, humils i políticament insignificants. Ho faig de manera conscient a fi de posar en relleu dos aspectes que considero fonamentals en la vida de Juncosa.

El primer, la gradualitat del seu compromís a partir dels petits serveis. Sense menysprear ningú, sembla que la solidesa del polític que comença el seu procés ocupant càrrecs, no és la mateixa del que s'ha iniciat fent seves vitalment la misèria del marginat, les conseqüències de la manca d'educació, la sordidesa de la privació de llibertat, l'alienació cultural i política del propi país. De la recerca de respostes a aquests pro-

blemes neix un treball progressivament més ampli que desemboca en la política i, eventualment, en llocs de direcció. Aquest és el cas de Juncosa. Per això sempre va tenir present que la importància la tenien les persones que servia i no les diverses formes de servei ni, molt menys encara, els propis interessos.

El segon, la fondària del seu cristianisme. La fe és, certament, en el polític cristià, un incentiu formidable per al compromís. Però és més que això: és el do de combinar la vella saviesa que ens adverteix de la vigència inexorable de l'home vell, amb l'esperança indefectible, sempre jove i creativa, en la força de l'home nou. Aquesta fe cristiana era perceptible en l'estil d'en Juncosa. Vaig tenir ocasió d'adonar-me'n, especialment, a través de la seva presència en els Equips de Pastoral de la política i de la informació, que tant va estimar i tan generosament va ajudar. El seu era un tarannà de cristià convençut i, alhora, discret; obert, és a dir, capaç de reconèixer el reflex de l'Evangeli onsevulla, dins la nostra bona tradició; sovint insatisfet per les contradiccions entre el que prediquem i el que aconseguim de fer, però sempre constructiu. No oblidem el seu testimoniatge.

Ara mateix

Immigrants a l'Església

A vegades hem sentit a dir a algú no gaire ben informat que l'Església és massa tancada, que només té cura dels seus fidels. En altres ocasions certs sectors socials també li han atribuït una manca de sensibilitat pels problemes socials.

Però ara resulta que els centenars d'immigrants —la majoria musulmans, no ho oblidem— que protesten per la nova llei d'estrangeria són acollits, justament, a les esglésies. De moment enlloc més: ni a seus de partits polítics, ni en còmodes instal·lacions esportives de gran capacitat. Un cop més l'Església ha demostrat, de paraula i de fet, estar oberta a tothom, cristià o no, i s'ha tornat a posar al costat dels qui més pateixen.

Aquelles veus sempre disposades a criticar el que fa o deixa de fer l'Església ara ja no criden. Precisament ara que van mal dades, ni tan sols s'han ofert per donar un cop de mà a aquests forasters. Els immigrants no han trucat pas a les seves portes —si ho han fet les han trobat ben tancades— sinó a les de la casa de Déu, que per a ells, els pobres, sempre estan obertes.

Eduard Brufau

Rauxa

Mans Unides

SI VOLS LA PAU,
DEFENSA LA JUSTÍCIA

Fes-te soci col·laborador de Mans Unides

Tel: 93 487 78 78